

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA VALAHIA din TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Aportul cognitiv al informației contabile în
procesul de dezvăluire a fraudei financiare**

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof.univ.dr. Emilia VASILE

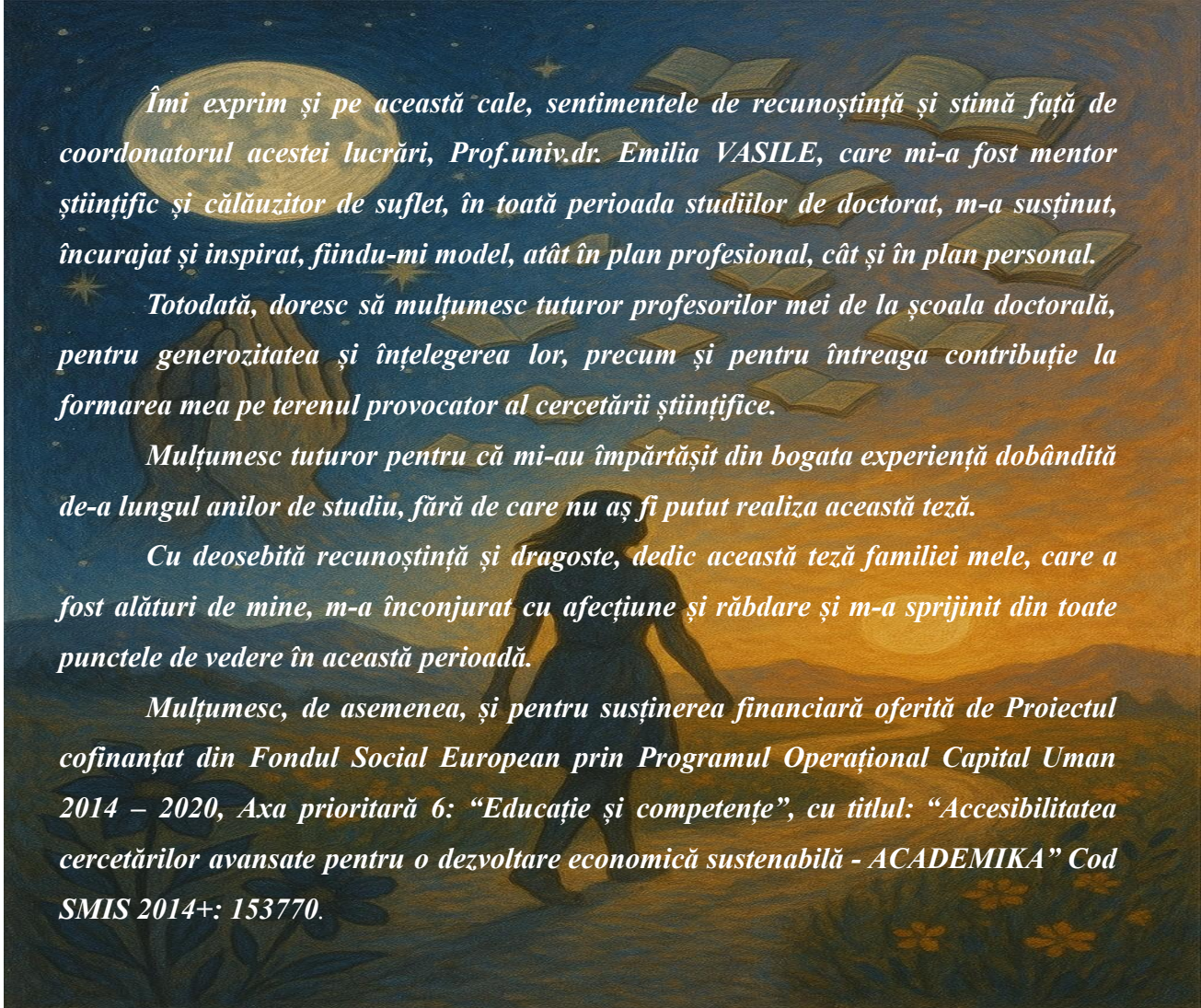
DOCTORAND

Larisa - Roxana MANEA(Mîrșan)

TÂRGOVIȘTE 2025

Motto: *Viața este o permanentă călătorie în care dorința de cunoaștere ne îndreaptă pașii spre noi orizonturi. Ne descoperim pe noi înșine, pe cei care ne sunt alături, și descoperim lumea în care trăim (autorul, 2025).*

MULȚUMIRI

Îmi exprim și pe această cale, sentimentele de recunoștință și stimă față de coordonatorul acestei lucrări, Prof.univ.dr. Emilia VASILE, care mi-a fost mentor științific și călăuzitor de suflet, în toată perioada studiilor de doctorat, m-a susținut, încurajat și inspirat, fiindu-mi model, atât în plan profesional, cât și în plan personal.

Totodată, doresc să mulțumesc tuturor profesorilor mei de la școala doctorală, pentru generozitatea și înțelegerea lor, precum și pentru întreaga contribuție la formarea mea pe terenul provocator al cercetării științifice.

Mulțumesc tuturor pentru că mi-au împărtășit din bogata experiență dobândită de-a lungul anilor de studiu, fără de care nu aș fi putut realiza această teză.

Cu deosebită recunoștință și dragoste, dedic această teză familiei mele, care a fost alături de mine, m-a înconjurat cu afecțiune și răbdare și m-a sprijinit din toate punctele de vedere în această perioadă.

Mulțumesc, de asemenea, și pentru susținerea financiară oferită de Proiectul cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Axa prioritară 6: “Educație și competențe”, cu titlul: “Accesibilitatea cercetărilor avansate pentru o dezvoltare economică sustenabilă - ACADEMIKA” Cod SMIS 2014+: 153770.

Larisa - Roxana Manea (Mîrșan), Târgoviște, 2025

CUPRINS

MULȚUMIRI	1
<u>OPORTUNITATEA ȘI ACTUALITATEA DEMERSULUI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ</u>	<u>3</u>
<u>CONTEXTUL CERCETĂRII</u>	<u>7</u>
<u>OBIECTIVUL GENERAL AL CERCETĂRII DE DOCTORAT</u>	<u>9</u>
<u>OBIECTIVELE SPECIFICE</u>	<u>9</u>
<u>IPOTEZELE CERCETĂRII</u>	<u>9</u>
<u>METODELE DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ APLICATE</u>	<u>10</u>
<u>ARHITECTURA STRUCTURALĂ A TEZEI DE DOCTORAT</u>	<u>11</u>
<u>CONCLUZII FINALE</u>	<u>15</u>
<u>PROPUNERI PRIVIND CERCETĂRI VIITOARE</u>	<u>34</u>
<u>DISEMINAREA REZULTATELOR CERCETĂRII</u>	<u>36</u>
<u>REFERENTIAL BIBLIOGRAFIC</u>	<u>38</u>
<u>Curriculum Vitae</u>	<u>47</u>
THANKS	53
<u>THE OPPORTUNITY AND RELEVANCE OF THE SCIENTIFIC RESEARCH APPROACH</u>	<u>54</u>
<u>RESEARCH CONTEXT</u>	<u>59</u>
<u>THE MAIN OBJECTIVE OF THE DOCTORAL RESEARCH</u>	<u>60</u>
<u>THE SPECIFIC OBJECTIVES</u>	<u>61</u>
<u>RESEARCH HYPOTHESES</u>	<u>61</u>
<u>APPLIED SCIENTIFIC RESEARCH METHODS</u>	<u>62</u>
<u>STRUCTURAL ARCHITECTURE OF THE DOCTORAL THESIS</u>	<u>63</u>
<u>FINAL CONCLUSIONS</u>	<u>68</u>
<u>PERSONAL CONTRIBUTIONS</u>	<u>80</u>
<u>PROPOSALS FOR FUTURE RESEARCH</u>	<u>88</u>
<u>RESEARCH DISSEMINATION</u>	<u>90</u>
<u>Curriculum Vitae</u>	<u>93</u>

OPORTUNITATEA ȘI ACTUALITATEA DEMERSULUI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

Literatura de specialitate abundă în studii privind fraudă financiară și metodele contabile frauduloase de care au uzat companiile din SUA, Europa și Asia. Din cercetarea bibliometrică realizată, am constatat că marile scandaluri financiare au afectat credibilitatea profesiei contabile. Deși aparent, informația contabilă poate fi privită ca expresie numerică, care reflectă fidel fenomenele economice, privită retrospectiv, de la originile contabilității, ca mixt de artă și știință, până la știința socială, informația contabilă nu poate fi considerată însă a fi exactă, decât prin circumstanțiere la principiile, metodele și raționamentul profesional, asumate transparent de profesionistul contabil. În acest context, creativitatea în contabilitate se situează undeva între pozitiv și negativ, opiniile specialiștilor fiind majoritare pentru condamnarea laturii creative.

Asumând că trebuie îmbunătățit rolul social al contabilității, nu doar la nivel de paradigmă, această teza de doctorat a fost animată de dorința omniscientă de a amplifica conștientizarea fenomenului fraudei financiare în gândirea curentă a profesionistului contabil, pentru a crește responsabilitatea acestuia cu privire la importanța asigurării calității informației contabile, construite și comunicate prin situațiile financiare către orice utilizator interesat.

În accepțiunea acestui demers științific, contabilitatea viitorului va fi orientată preponderent spre analiza informației contabile, operațiunile de introducere și prelucrare a datelor primare fiind atributul unor procese automatizate. Este indubitabil însă, că și fraudă financiară utilizează noi instrumente pătrunse în mediul economic odată cu digitalizarea economiilor, sens în care, am considerat că, se impune aprofundarea studiilor realizate de alți autori, privind metodele de dezvăluire a fraudei financiare la nivelul întreprinderilor, dar și o permanentizare a eforturilor de actualizare a acestora, prin noi studii științifice, validate empiric. Integrând viziunea noastră în tabloul literaturii de specialitate, avem convingerea că, interesul pentru studierea posibilităților de dezvăluire a fraudei financiare, precum și a factorilor săi determinanți, prin utilizarea informației contabile în cadrul unui sistem de metode facilitate de analiza economico-financiară, logica fuzzy și de econometrie, este încă un teren insuficient bătătorit.

Promovând reorientarea funcțiilor tradiționale specifice contabilității, de prelucrare a datelor primare, care mai mult decât sigur vor deveni automatizate, la analiza economico-financiară și statistică a informației contabile, pentru descoperirea unor noi valențe

cognitive ale acesteia, avem încrederea că, rezultatele acestei cercetări pot fi utile mediului de afaceri și instituțiilor specializate, particularizat la procesul de dezvăluire a fraudei financiare. Acest demers științific a integrat, pe parcursul desfășurării lui, și premisele interesului pentru o viitoare direcție de cercetare interdisciplinară, orientată spre consolidarea metodică a unei specializări în domeniul fraudelor financiare, în categoria competențelor specifice, atribuibile unui expert contabil, anume specializarea de expert contabil criminalist, care nu este recunoscută la nivel legislativ în țara noastră, dar este dezvoltată în alte țări, în special în SUA.

Nu în ultimul rând, am considerat că, prin aprofundarea cunoașterii fraudei, utilizând analize complexe ale produsului contabilității, se pot descoperi direcții noi de cercetare, prin identificarea și aplicarea efectivă a unor metode și tehnici de dezvăluire a fraudei financiare, cu scopul final al prevenirii, combaterii și diminuării ei, evidențiind aportul cognitiv al informației contabile într-o viziune panoramică asupra fraudei în situațiile financiare.

În scopul surprinderii stadiului actual al cunoașterii științifice privind relația dintre informația contabilă și fraudă financiară, cu o viziune panoramică, dar și concentrată asupra aportului cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare, am realizat o analiză bibliometrică a literaturii de specialitate, având ca bază de lucru selectarea temelor similare temei de cercetare din teza de doctorat, atât în titluri, cât și în conținutul descriptiv al articolelor științifice studiate.

Analiza bibliometrică a fost limitată la o perioadă de 20 de ani. Am ales anul 2002 ca dată de început, deoarece este legat de marile scandaluri financiare, cunoscute la nivel internațional (inclusiv adoptarea Sarbanes-Oxley Act, în Statele Unite ale Americii, cu impact semnificativ asupra prevenirii, dezvăluirii și investigării fraudei financiare), iar anul 2022 ca dată de sfârșit, pentru a avea o imagine cât mai actuală asupra cercetării în domeniu, raportat la stadiile progresive ale tezei de doctorat.

Comparativ cu alte studii de acest tip, am constatat că, în arealul studiilor bibliometrice identificate în literatura de specialitate, au fost realizate analize pe același tip de lucrări de specialitate, dar abordările autorilor au fost diferite. De exemplu, Knudsen (2020) a revizuit sistematic literatura existentă în contabilitatea financiară, dar numai în spirit critic, iar Moll și Yigitbasioglu (2019) au realizat o revizuire tradițională a literaturii, pentru a analiza rezultatele din domeniile contabilității și auditului, fără a le asocia însă cu fraudă financiară. Prezentul studiu contribuie la îmbogățirea literaturii de specialitate de tip bibliometric, analizând

contabilitatea din perspectiva aportului său cognitiv legat de dezvăluirea fraudei financiare, oferind o imagine de ansamblu asupra statusului cercetării din acest domeniu.

Metoda de analiză a datelor a fost inspirată din lucrările publicate de Jaba (2011, 2022), care au identificat, din punct de vedere statistic, tendințele manifestate în cercetarea pe un anumit domeniu pe bază analizei factoriale a corespondențelor multiple (AFCM). Această metodă de analiză calitativă presupune înregistrarea la nivelul unui eșantion de n indivizi, a valorilor pentru o serie de m variabile asociate și în urma studierii asocierilor în cadrul unei diagrame de dispersie, pe un sistem de axe factoriale organizate în funcție de importanța acordată fiecărei asocieri, poate fi descris profilul unui individ dintr-o anumită grupă (Jaba și Robu, 2011).

Am concluzionat că au fost prioritare preocupările autorilor pentru realizarea de cercetări empirice, care utilizează modele statistice de depistare a fraudei (~19%) și a fraudei în situațiile financiare (~14%), urmate de cele privind evaluarea riscului de fraudă (~10%) și într-o măsură mai mică, a fraudei în IT, legată de digitalizarea operațiilor de prelucrare contabilă (~7%), aspect explicabil prin identificarea unor astfel de orientări numai în ultimii 5 ani, raportat la perioada de selecție.

Am urmărit identificarea cauzelor care au condus la alegerea unei anumite teme de cercetare, în relație cu evenimentele produse la nivel internațional, în acest domeniu. S-a constatat că, o mare parte a studiilor de cercetare au fost inițiate după ce au avut loc celebrele scandaluri financiare din perioada anilor 2000 și 2002, deoarece în perioada dintre anul 2003 și anul 2005, s-au publicat 29% din studiile selectate în cadrul eșantionului, din care 72% dezvoltă analize empirice privind identificarea unor modele de dezvăluire a fraudei, factorii determinanți ai fraudei, riscul de fraudă și fraudă în situațiile financiare.

Studiile identificate între anii 2006 și 2008 au o pondere de 13% în totalul perioadei analizate, din care 33% din acestea sunt abordări critice asupra rolului profesiei contabile în dezvăluirea și prevenirea fraudei în situațiile financiare și 60% validează empiric modele de dezvăluire a fraudei. Pentru perioada dintre anii 2009 și 2012, a fost identificat un interes relativ constant în publicarea de studii (14% din totalul perioadei), majoritar critice (50% din totalul eșantionului selectat); orientarea în această perioadă este mai accentuată pentru analiza critică a factorilor determinanți ai fraudei, dar și pentru verificarea unor modele statistice de dezvăluire a fraudei în situațiile financiare; o caracteristică aparte a acestei perioade este prezența într-un procent de 31% (din totalul perioadei) a articolelor de revizuire a literaturii (istoria fraudei, descrierea unor fraude celebre și taxonomia fraudei).

Referitor la perioada dintre anii 2013 și 2018, am constatat o creștere graduală la 17 % în total, a interesului autorilor față de tema fraudei financiare, din care ordinea de preferință s-a îndreptat spre studiile critice (73,7%) și apoi spre studiile empirice (15,8%). Tematica autorilor din această perioadă este orientată spre discutarea problematicei prevenirii și identificării fraudei în situațiile financiare și, în mare parte, spre accentuarea rolului profesiei contabile în complementaritate cu fraudă IT, în contextul dezvoltării digitalizării economiilor.

Pentru cea din urmă perioadă analizată, dintre anii 2019 și 2022, s-a constatat o creștere semnificativă (26% în total) a interesului autorilor pentru abordarea fraudei în contextul digitalizării economiilor, precum și în contextul apariției și al consecințelor COVID asupra economiei. Pentru creșterea înregistrată, în structură, sunt dezvoltate studii critice (62%) privind influențele digitalizării și ale inteligenței artificiale asupra riscului de fraudă în situațiile financiare, dar și studii empirice (27,6%) privind provocările profesiei contabile pentru dobândirea de noi competențe și abilități pentru implicarea în analizele multidisciplinare ale fraudei financiare. Studiile de revizuire a literaturii înregistrează un trend constant de scădere a interesului științific (de la 31.3 % în perioada dintre anii 2002 și 2012, la o medie de 10,2% în perioada dintre anii 2013 și 2022). Aceste rezultate sunt prezentate sugestiv în figura nr. I.1.

În ultima fază a studiului, am realizat asocierile temelor de cercetare pe o diagramă – radar, care ordonează pe un sistem al acelor de ceasornic dispersia temelor de cercetare, care a permis evaluarea frecvenței de apariție a unui subiect de cercetare.

Pe baza studiilor incluse în eșantionul ales, s-a realizat și o analiză structurată a principalelor idei cu privire la problematica aportului cognitiv al utilizării informației contabile în procesul de dezvoltare a fraudei financiare, în perioada dintre anul 2002 și anul 2022. Această analiză explorativă a fost destinată, în final, validării interesului și actualității cercetării din teza de doctorat.

Ansamblul ideilor de cercetare dezvoltate de autori, rezultat din lecturarea articolelor științifice, a fost structurat pe trei mari zone de interes, arondate temei de cercetare din teza de doctorat: (1) fraudă financiară, (2) contabilitatea creativă frauduloasă și (3) metode de utilizare a informației contabile pentru dezvoltarea fraudei în situațiile financiare. Într-o notă separată, au fost evidențiate și unele direcții de cercetare propuse de autori, menite să evidențieze aportul cognitiv al contabilității, în general, și al utilizării informației contabile, în special, în procesul de analiză economico-financiară a datelor, ca etapă preconizată a dezvoltării abilităților profesionistului contabil într-o eră a digitalizării.

În primul rând, am sistematizat opiniile despre conceptualizarea fraudei financiare din literatura de specialitate identificată, evidențiind, apoi, pe cele mai relevante privind factorii determinanți ai fraudei financiare. Cu privire la rolul informației contabile în dezvoltarea fraudei din situațiile financiare, motivat de amploarea și rezonanța marilor scandaluri financiare întâmplate în piețele financiare mondiale, am punctat numai acele lucrări care au fost cel mai mult citate de autori. Am continuat cu preocupările autorilor față de contabilitatea creativă nedevelopată în contextul situațiilor financiare frauduloase, concept care, în opinia noastră, ar trebui să fie identificat ca fraudă contabilă, pentru a o diferenția de contabilitatea creativă ca factor de progres.

A treia structură a ideilor științifice a fost orientată spre rezultatele cercetărilor empirice realizate de unii autori, referitoare la utilizarea informației contabile în scopul dezvoltării situațiilor financiare frauduloase, pentru a reliefa stadiul cunoașterii științifice în acest domeniu, legat direct de tema de cercetare a tezei de doctorat. Nu în ultimul rând, am trecut în revistă preocupările autorilor pentru identificarea unor noi direcții de cercetare privind metodele moderne de utilizare a informației contabile, în general, și în legătură cu detectarea și investigarea fraudei, în special.

Din studiul sistematic asupra literaturii de specialitate, am concentrat opiniile autorilor privind conceptul, taxonomia, cele mai des întâlnite tipologii ale fraudei, individualizate după schemele de fraudare utilizate și contextele specifice de manifestare ale fraudei financiare.

Opiniile autorilor cu privire la subiectele care au legătură cu tema aleasă în teza de doctorat au fost concentrate pe trei zone de dezbateră științifică: (i) fraudă financiară nu are încă o definiție universal acceptată de comunitatea științifică, (ii) contabilitatea creativă este obsesiv legată de raportările financiare frauduloase și (iii) **cercetările empirice** privind utilizarea informației contabile pentru analiza legăturilor de condiționalitate între factorii determinanți ai fraudei, scot în evidență **aportul cognitiv**, din ce în ce mai pregnant, **al informației contabile în procesul de dezvoltare a fraudei financiare**.

CONTEXTUL CERCETĂRII

Motivarea alegerii temei de cercetare este dată de relevanța acesteia, actualitatea și impactul direct asupra realității economice curente, fiind circumscrisă dorinței de a continua munca inițiată cu decenii în urmă de numeroși cercetători și astfel, de a exploata un subiect care suscită un continuu interes la nivel mondial, atât pentru comunitatea academică, cât și pentru

mediul de afaceri, ca de altfel pentru orice utilizator interesat de capacitatea calitativă a informației contabile de a dezvălui fraudă financiară.

Aplicabilitatea efectivă a metodelor de cercetare științifică a fost realizată la nivelul unui eșantion de 204 societăți care activează în mediul de afaceri național, numite generic întreprinderi, indiferent de forma de organizare legală pe care acestea o îmbracă (societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, cu capital privat, de stat sau mixt). Combinând o viziune panoramică asupra fraudei financiare cu o viziune practică, de know-how, a metodelor de utilizare a informației contabile în procesul complex de dezvăluire a situațiilor financiare frauduloase, am realizat o validare empirică a contribuției sociale a contabilității, grație caracteristicilor calitative ale informației contabile, capabile să dezvăluie fraudă financiară, în cadrul unor studii complexe, interdisciplinare. În final, rezultatele obținute prin abordări subiective sau obiective, sunt supuse limitărilor inerente, care conferă întregului demers științific, posibilități de dezvoltare în cadrul unor direcții viitoare de cercetare.

Cercetarea științifică realizată în cadrul acestei teze de doctorat își asumă ca premisă, ideea generală că, fraudă financiară este o infracțiune, deoarece este privită numai ca acțiune care încalcă legea. În consecință, utilizarea termenilor de fraudă, fraudă financiară și infracțiune financiară a fost pusă în echivalență, în cadrul cercetării științifice. Nu în ultimul rând, aceste forme de adresare privind fraudă financiară, sunt raliat, datorită amplitudinii ascendente, recunoscute la nivel mondial, ca existența unui fenomen al fraudei financiare, dat fiind că, fraudă financiară a existat dintotdeauna și, indubitabil, va exista și în viitor. Dimensiunea reală a fraudei financiare nu va putea fi măsurată niciodată cu exactitate, dar orice efort de dezvăluire nu poate fi decât benefic și contributiv, în ansamblu, la progresul societății.

Din punct de vedere al metodologiei cercetării științifice, au fost utilizate metode tradiționale de cercetare: analiza sistematică și structurată, anchetă statistică pe baza de chestionar, sinteza, inducția și deducția, analogia și analiza comparată, metode statistice de modelare matematică.

Am concluzionat că, prin construirea unui model statistic, care să faciliteze analiza relațiilor de interdependență și a celor de cauzalitate, se pot oferi o serie de răspunsuri cu privire la legăturile care guvernează fenomenul fraudei financiare, cu posibilitatea de extrapolare, generalizare sau chiar de previziune a existenței și consecințelor fraudei în situațiile financiare. Această zonă de cercetare științifică a fost dezvoltată și în teza de doctorat, prin cercetări

empirice și explicative, care argumentează obiectivele operaționale de valorificare a cercetărilor teoretice întreprinse, în scopul oglindirii aportului cognitiv al informației contabile în procesul de dezvoltare a fraudei financiare, încadrat într-un obiectiv general de îmbunătățire continuă a rolului social al contabilității.

OBIECTIVUL GENERAL AL CERCETĂRII DE DOCTORAT

Filozofia de cercetare se referă la dezvoltarea înțelegerii și cunoașterii subiectului cercetării, caracteristică orientărilor pozitiviste și interpretative, conform cărora au putut fi formulate ipotezele generale și operaționale, apte a fi supuse testării, prin observarea realității economice de la nivelul unui eșantion de întreprinderi din mediul de afaceri național (municipiul București și sectorul Ilfov). În acest context, au fost stabilite obiectivele și ipotezele de lucru ale cercetării științifice (generale și specifice), constând în dezvoltarea unor aserțiuni, a căror verificare, validare sau invalidare, a fost concretizată la finalul studiului științific.

În procesul de elaborare a cercetării științifice, am pornit de la o ipoteză generală de cercetare, particularizată într-o ipoteză specifică temei de cercetare, care a fost descrisă subsecvent prin ipoteze operaționale de cercetare, generate de întrebările epistemologice pe care le-am organizat în cadrul unui plan de cercetare general, analitic descris la începutul fiecărui capitol.

Obiectivul general al cercetării științifice - temelia fundamentală a construcției științifice este de a valida următoarea aserțiune: *Contabilitatea este o știință socială care contribuie la progresul umanității.*

OBIECTIVELE SPECIFICE

Obiectivul specific al cercetării științifice rezidă din motivația alegerii temei de cercetare și este construit în baza următoarei aserțiuni: *Valorificarea aportului cognitiv al informației contabile în procesul de dezvoltare a fraudei financiare conduce la creșterea rolului social al științei contabilității.*

IPOTEZELE CERCETĂRII

Ipoteza generală a cercetării științifice: *Creșterea rolului social al științei contabilității este biunivoc asociată calității informației contabile, comunicate către orice utilizator interesat, prin raportări financiare de sinteză, neafectate de fraudă.*

Ipoteze specifice alegerii temei de cercetare:

I(s1): Rolul social al contabilității este îndeplinit prin asigurarea calității informației contabile construite și comunicate prin situațiile financiare, care nu sunt afectate de fraudă.

I(s2): Rolul social al contabilității este îmbunătățit prin aportul cognitiv al informației contabile paletizat într-un sistem de indicatori economico-financiari, valorificați în construirea unor modele statistice, capabile să dezvăluie existența fraudei în situațiile financiare.

În scopul îndeplinirii obiectivelor principale ale cercetării științifice (generale și specifice) a fost conceput un plan de cercetare operațională, conținând obiective operaționale, dezvoltate în cadrul fiecărui capitol al tezei de doctorat, în baza unor întrebări epistemologice care au suscitat interesul permanent al cercetărilor din domeniu, fiind certă importanța și actualitatea studierii posibilităților de a obține noi răspunsuri. Nu în ultimul rând, demersul științific își asumă validarea sau invalidarea unor aserțiuni legate direct de obiectivele operaționale stabilite, pentru a evidenția progresiv aportul cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare.

METODELE DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ APLICATE

În procesul de implementare a cercetării am explicat: ce știm și modul în care valorificăm ceea ce știm, astfel încât să obținem rezultatele urmărite prin planul operațional al cercetării științifice. Ceea ce știm a fost evidențiat în cadrul secțiunilor teoretice ale celor patru capitole. Această cunoaștere a fost obținută pe baza analizei sistematizate a literaturii de specialitate identificate pe parcursul realizării tezei de doctorat, prin observarea și compararea diverselor opinii și a felului în care acestea se raportează la realitatea economică afectată de fraudă financiară, astfel cum poate să fie reflectată în situațiile contabile de sinteză.

Pentru aprecierea relevanței informației contabile în dezvăluirea fraudei financiare, precum și pentru determinarea corelației acesteia cu performanțele economice ale întreprinderilor, afectate sau nu de fraudă, am apelat la metoda anchetei statistice pentru a evalua percepția specialiștilor din domeniu (experți contabili membri CECCAR¹ cu experiență relevantă, de peste 10 ani în realizarea de expertize contabile, mai ales în dosare penale). În dezbaterile despre performanțele economice ale întreprinderilor, am abordat analitic și descriptiv calculul unui sistem de indicatori economico-financiari, utilizând metoda comparației, atât prin diferență

¹ Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR)

(valori absolute), cât și prin raport (valori relative sau procente). De asemenea, am recurs la metoda analizei economico-financiare pentru a agrega sistemul de indicatori în corelație directă sau indirectă cu factorii de influență ai fraudei în situațiile financiare și pentru a aprecia relevanța acestora în tabloul de ansamblu, am făcut apel la metoda comparației în timp și spațiu. Am descris conținutul și structura unor indicatori economico-financiar pentru a da consistență importanței lor, astfel cum au fost testați și analizați ulterior în cercetările empirice efectuate.

Prin studiile empirice având ca subiect un eșantion de întreprinderi românești, am urmărit să validăm prin cunoașterea efectivă, teoriile existente cu privire la elementele fraudei (triunghiul fraudei creat de Cressey în anul 1957 și dezvoltarea lui ulterioară în hexagonul fraudei, realizată de Vousinas în 2019). Această validare a fost realizată etapizat, prin metode statistice de studiu progresiv al elementelor fraudei financiare. Cercetarea aplicativă ne-a ajutat astfel, să stabilim o legătură între obiectivele cercetării noastre și descoperirile care au rezultat din prelucrarea datelor culese în cadrul unor modele de analiză probabilistică: modelul Beneish MSCORE și modelul logicii fuzzy.

În final, rezultatele acestor cercetări empirice au fost introduse în cadrul cercetării empirice finale, complexe, de identificare a unui model econometric care să reliefeze legăturile de cauzalitate și interdependențele specifice factorilor determinanți ai fraudei în situațiile financiare.

ARHITECTURA STRUCTURALĂ A TEZEI DE DOCTORAT

Teza de doctorat intitulată: *Aportul cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire a informației contabile*, este structurată în patru capitole, la care se adaugă Introducerea și Concluziile generale, Contribuțiile personale inovative, recomandările pentru Direcții viitoare de cercetare și în cele din urmă, Limitările cercetării, precum și Bibliografia studiată.

În **Introducere** am explicat cadrul conceptual și motivațional al tezei de doctorat, raportat la contextul actual de dezvoltare al fenomenului de fraudă financiară și al posibilităților de dezvăluire, utilizând informația contabilă. Printr-o analiză bibliometrică orientată spre verificarea și validarea importanței și actualității propriului demers științific, am evidențiat preocupările constante ale lumii academice, în eforturile de valorificare a informației contabile pentru dezvăluirea, prevenirea, combaterea și diminuarea fraudei financiare.

Capitolul I, reprezintă o cercetare de tip fundamental, rezultat al unui parcurs sistematic al literaturii de specialitate privind teoriile evolutive ale fraudei și acțiunii de fraudare, cu

aprecieri critice și analitice privind conceptul de fraudă, tipologiile și modalitățile frecvente de manifestare. Pentru a determina care sunt modalitățile prin care informația contabilă poate fi valorizată creativ în scopul dezvoltării existenței fraudei financiare, am explicat ce știm, adică înțelegerea conceptului de fraudă, care sunt factorii care o determină, care este tipologia și cum putem analiza elementele fraudei. Întrucât raportările financiare frauduloase au făcut obiectul predominant al cercetărilor din acest domeniu, am considerat oportună și descrierea sinoptică a schemelor de fraudare caracteristice acestui tip complex de fraudă financiară.

Nu în ultimul rând, am considerat important să evidențiem aspectele negative și pozitive ale contabilității creative, abordând corespunzător liniei de proiectare a cunoștințelor din cadrul acestui capitol, latura întunecată, generatoare de fraudă a contabilității. În acest context, structurarea demersului științific este circumscrisă unei metode descriptive de prezentare a elementelor factuale care delimitează fraudă contabilă de contabilitatea creativă, completată cu aprecieri critice cu privire la rolul și importanța caracteristicilor calitative ale informației contabile, produse și comunicate de profesionistul contabil în cadrul situațiilor financiare, raportat la modalitățile de manifestare a acțiunii de fraudare.

În final, am realizat o analiză descriptivă, cantitativă și calitativă privind dimensiunile contemporane ale fraudei financiare la nivel internațional, comunitar și național, din care rezultă că, fraudă în situațiile financiare a produs și încă mai produce cele mai mari pierderi bănești.

În **Capitolul II**, am avut o abordare diferită de identificare a problematicii de gestiune a cunoașterii în comunicarea producției de informație contabilă despre întreprinderi. Sintetic, nu am ales să criticăm, ci am optat pentru dezvoltarea cunoașterii în acest domeniu, pentru a găsi metode de îmbunătățire a calității informației contabile, considerând-o piatra de temelie a unei construcții mai complexe, vizionare pentru actualul stadiu evolutiv al contabilității, care în asociere cu caracterul științific al analizei economico-financiare, poate căpăta noi valențe cognitive. În viitorul apropiat, activitatea profesionistului contabil va fi preponderent reorientată spre analiza economico-financiară a informației contabile prelucrate automatizat. În spiritul acestei previziuni, am promovat aportul utilitar al sistematizării informației contabile din raportările financiare, amplificându-i caracteristicile calitative, dar evidențiindu-i și vulnerabilitățile specifice procesului de construire și comunicare a situațiilor financiare către diverși utilizatori.

Acest demers conceptual, a fost translatat în câmp aplicativ, abstractizând fraudă într-un limbaj specific informației contabile, prin acțiuni de paletizare într-un sistem de indicatori denumit **Tablou de Ghidaj pentru analiza financiară a fraudei**. Acest instrument scolastic, a

fost supus unei metode statistice de Anchetă, pentru a valida propria convingere iscodind cu interes opiniile profesioniștilor contabili din cadrul CECCAR, cu privire la importanța unor indicatori de analiză economico-financiară care, prin asociere inovativă, pot conduce la dezvoltarea relațiilor de cauzalitate dintre performanța economică a unei întreprinderi și acțiunea de fraudare a situațiilor financiare comunicate utilizatorilor.

Rezultatele **anchetei de tip sondaj de opinie**, au fost valorificate empiric prin implementarea unui model statistic de corelare a indicatorilor, recunoscut internațional ca fiind capabil să dezvăluie acțiunile de contabilitate creativă în situațiile financiare frauduloase, concretizate în inflatări intenționate ale veniturilor. Cercetarea empirică a fost realizată, în acest caz, asupra unui eșantion pilot de întreprinderi, aplicând metoda Beneish MSCORE, atât în formula originală cu 5 parametri, cât și într-o formulă inovativă denumită MSCOREM, având ca element de noutate înlocuirea unui parametru din ecuația originală Beneish cu rata de îndatorare a activelor (efectul de levier). Deoarece prin rezultatele obținute a fost validată eficacitatea modelului modificat MSCOREM, sub acest imbold al inovării, am extins aplicarea acestuia asupra unui eșantion de 204 întreprinderi din mediul de afaceri național, pe o întindere temporală de 5 ani.

Rezultatele cercetării empirice întreprinse în acest demers științific se încadrează în arealul studiilor științifice care au confirmat eficacitatea modelului Beneish MSCORE privind dezvoltarea potențialei fraudări în situațiile financiare, dar aduc și plusvaloare prin inițierea unui model nou MSCOREM, adaptat după propriile cercetări teoretice și validat empiric prin comparație cu MSCORE.

În **capitolul III**, continuarea demersului științific, a fost îndreptată vizionar spre amplificarea pragmatică a utilității informației contabile sistematizate în cadrul Tabloului de ghidaj pentru analiza financiară a fraudei, inițiat în cadrul anchetei statistice din capitolul II, prin elaborarea unui model aplicativ, bazat pe teoria logicii fuzzy.

Am apelat la beneficiile logicii economice, adaptând logica fuzzy, prin asocierea intenționată a zece indicatori economico-financiar, în cinci categorii de indicatori derivați, cu valențe confirmate empiric pentru dezvoltarea fraudei în situațiile financiare, datorită legăturilor cauzale și de interferență dintre aceștia. Prin metoda abordată, am conceptualizat un Indice al calității informației contabile, care a captat inovativ misiunea de dezvoltare a unei potențiale inflatări frauduloase a cheltuielilor în situațiile financiare.

Am intensificat aportul cognitiv al informației contabile, prin verificarea Indicelui de calitate al informației contabile, în cadrul unei cercetări empirice realizate pe un eșantion de 204 întreprinderi din mediul de afaceri național, atât la nivel integrat, cât și la nivel structurat pe

coduri CAEN (construcții, comerțul cu amănuntul și industria prelucrătoare). Asemănător modelului Beneish, rezultatele cercetării empirice bazate pe modelul logicii fuzzy, au validat puterea contributivă a informației contabile sistematizate, concretizată în dezvăluirea întreprinderilor cu risc de fraudare a situațiilor financiare.

O reprezentare teoretică, normalizată, a valorilor structurale și agregate obținute empiric pentru variabila lingvistică a Indicelui de calitate al informației contabile, a relevat că, în măsura în care calitatea informației contabile crește, în aceeași măsură scade riscul de existență a fraudei în situațiile financiare. Totuși, trebuie să arătăm că, în fapt, calitatea informației contabile conținute în situațiile financiare este rezultat a acțiunii mai multor variabile (de ex.: corupția, sustragerea de active, independența auditorilor, calitatea managementului, responsabilitatea asumată a profesionistului contabil, etc.), aspect care a impus integrarea acestui Indice într-un studiu mai complex, demers implementat în capitolul următor.

În **capitolul IV**, am realizat o cercetare empirică complexă, pe o bază conceptuală încă recunoscută ca fiind fiabilă, anume teoria hexagonului fraudei (engl. Hexagon Fraud). Cercetările empirice privind cauzele fraudei după modelul de fraudă Hexagon, elaborat de către Vouisinas (2019) sunt foarte puține, cel puțin în limita referențialului studiat. În acest context, am ales teoria hexagonului fraudei, ca bază de fundamentare conceptuală și am analizat empiric, efectul factorilor modelului Hexagon Fraud, utilizând metode econometrice de identificare și descriere a raportărilor financiare frauduloase.

Motivația esențială a cercetării empirice complexe a avut ca imbold existența unor rezultate contradictorii în literatura de specialitate cu privire la factorii determinanți ai raportărilor financiare frauduloase, amploarea fenomenului raportărilor financiare asociat contabilității creative și cercetările limitate care utilizează teoria hexagonului fraudei.

Ca rezultat al cercetării complexe din acest capitol, am obținut un model econometric original, de evaluare a existenței și intensității legăturilor de cauzalitate dintre unii dintre indicatorii derivați considerați importanți în baza studiilor din capitolele anterioare, precum și a altor indicatori calitativi sau cantitativi, adăugați aici pentru a da mai multă consistență rezultatelor empirice.

Modelul econometric construit a relevat efectul concentrat al factorilor determinanți ai raportărilor financiare frauduloase, descompus totodată și pe rate de influență. Rezultatele cercetării empirice au arătat că: (1) raportarea financiară frauduloasă este influențată pozitiv, în mare măsură (adică în procent de 64,64%) de: rata solidității financiare, efectul de levier,

dinamica veniturilor neîncasate și indicele de calitate al informației contabile, dar (2) raportarea financiară frauduloasă nu este influențată sau este influențată nesemnificativ de schimbările de administratori, de coluziunea în cadrul contractelor de achiziții publice sau de aroganța contabilului.

Prin cercetarea empirică realizată, am constatat că, teoria Hexagonului fraudei este, în fapt, o descriere analitică a celor trei factori determinanți ai fraudei conceptualizați de Triunghiul fraudei. Astfel, rezultatele cercetării se aliniază autorilor care nu confirmă empiric teoria Hexagonului fraudei, deoarece, în acest caz, nu se poate vorbi de introducerea unor elemente noi în Triunghiul fraudei, ci de o abordare analitică a acelorași trei factori determinanți (presiunea, oportunitatea și raționalizarea).

Asocierea pozitivă dintre contabilitate și econometrie întărește aportul cognitiv al informației contabile în oglindirea unor legături de intercondiționalitate între diferiți indicatori economico-financiar, capabili să dezvăluie fraudă în situațiile financiare. Acest ultim aspect, a fost ținta finală a studiului empiric complex, concretizat în construirea unui model econometric original de estimare a existenței și a elementelor fraudei financiare, a cărei utilitate o putem avaliza în spirit optimist, atât pentru practica dezvăluirii și investigării fraudei financiare, cât și pentru consolidarea cercetărilor științifice din domeniu.

Teza de doctorat a fost finalizată prin **Concluzii generale, sintetizarea contribuțiilor personale și a recomandărilor** generate de ansamblul rezultatelor cercetării științifice.

Raportat la limitările inerente ale cercetării științifice, am propus, în final, și **direcții viitoare de cercetare științifică**, deoarece terenul cunoașterii este circumscris unei măsuri nelimitate, în care numai imaginația inteligenței umane poate naviga, descoperind continuu noi provocări de utilizare a informației contabile, în procesul de dezvăluire a fraudei financiare.

CONCLUZII FINALE

Deși nu este conceptualizată în mod unitar, atât la nivel legislativ, cât și în arealul academic complex al literaturii de specialitate, fraudă nu este o activitate nouă, aceasta existând încă din antichitate. Este, de asemenea, indubitabil că, fraudă financiară exista și va exista mereu. Punctul de plecare în înțelegerea fraudei financiare, este acceptarea realității permanentizării ei.

Chiar dacă fraudă a existat dintotdeauna și va exista mereu, orice acțiuni de dezvăluire și investigare a fraudei, nu pot fi decât benefice speranței de prevenire și diminuare în timp.

Din referențialul literaturii de specialitate analizat în cadrul acestei lucrări, se poate observa existența unei fenomenologii a fraudei financiare. Prin complexitatea fenomenologiei, problematica fraudei financiare a determinat o serie de interacțiuni cu domenii precum: contabilitatea, auditul, analiza economico-financiară, logica, controlul intern, dreptul, econometria. Potrivit analizei structurale și sistematizate asupra literaturii de specialitate din ultimele două decenii și nu numai, astfel cum a fost prezentată în **Introducere**, am remarcat că, în studiile orientate spre fenomenul fraudei financiare, utilizarea metodelor statistice în procesul de dezvăluire a fraudei, particularizată în raportarea financiară frauduloasă, a ocupat un loc important, dar acest teritoriu al cercetării teoretice și empirice nu este îndeajuns de populat.

Rezumând cercetarea din **capitolul I**, ne aliniem convingerilor altor autori, afirmând că, fraudă este un termen cu largă mediatizare, dar o definiție universală a fraudei nu ar putea surprinde toate formele sale de manifestare. Aplicată pe terenul contabilității, privită în evoluția ei ca artă și știință, putem afirma că, fraudă se manifestă creativ, dar prin aplicarea cu reacredință a raționamentului profesional, în procesul de producție și de comunicare a informației contabile.

Cele mai mari scandaluri financiare, au fost mediatizate ca fiind produsul unei contabilități creative, dar o analiză obiectivă a modului concret de manifestare a acestora, a condus la concluzia că, tehnicile utilizate nu se rezumă numai la interpretarea legii, ci și la încălcarea ei, ceea ce denotă că, avem de-a face cu fraude contabile care au inclus și tehnici de contabilitate creativă. Este injustă astfel, condamnarea exclusivă a contabilității creative, atâta timp cât fraudă în sine a fost săvârșită prin încălcarea intenționată a legii, cu intenția directă de a înșela beneficiarii informației contabile.

O soluție de delimitare a contabilității creative de fraudă contabilă impune o îmbunătățire a transparenței politicilor contabile, prin asumarea responsabilității conducerii pentru dezvăluirea tehnicilor de contabilitate creativă utilizate în construcția raportărilor financiare de sinteză. Includerea unei Note explicative, special dedicate descrierii influențelor generate de contabilitatea creativă, ca anexă la situațiile financiare anuale, poate constitui o conformare voluntară la transparență, care să delimiteze contabilitatea creativă de fraudă contabilă, deoarece în acest caz, deciziile oricărui utilizator interesat sunt luate în necunoștință de cauză, prin asumarea riscului asociat opțiunilor contabile utilizate creativ.

La nivel mondial, fenomenul fraudei și în special al fraudei în situațiile financiare, produce pierderi bănești semnificative, cu o amploare care a rămas constantă în timp. Schemele și metodele de comitere a fraudei au rămas de asemenea consistente în timp, fiind chiar adaptate

actualei extinderi a digitalizării economiilor. Această permanentizare a evoluției fraudei financiare este îngrijorătoare și orice metodă de dezvăluire a fraudei nu poate fi decât benefică societății. Valențele cognitive ale contabilității sunt recunoscute în lucrările de specialitate ale ultimilor douăzeci de ani pe acest teren sinuos al dezvăluirii, prevenirii, combaterii și diminuării fraudei financiare și, fără îndoială, vor fi îmbunătățite continuu, în speranța unei reduceri a fenomenului fraudei. În sprijinul acestei viziuni, în **capitolul II** am asociat contabilitatea cu valențele științifice ale analizei economico-financiare pentru a descoperi noi dimensiuni cognitive ale informației contabile.

Am evidențiat importanța agregării și dezagregării informației contabile în indicatori economico-financiar, paletizați inovativ într-un Tablou de ghidaj pentru analiza financiară a fraudei, pe care l-am supus verificării relevanței, în cadrul unei anchete tip sondaj de opinie. Am obținut opiniile avizate ale profesioniștilor contabili din cadrul CECCAR cu experiență relevantă în realizarea de expertize contabile în dosare penale, cu privire la importanța acordată unor indicatori din Tabloul de ghidaj, considerați apți să reliefeze atât performanța economică a unei întreprinderi, cât și o potențială existență a fraudei în situațiile financiare. În baza rezultatelor obținute din sondajul de opinie, am construit o cercetare empirică în virtutea ideii că, **trebuie să răspundem creativității frauduloase prin creativitate în dezvăluirea ei**.

Baza conceptuală a cercetării a fost inspirată din modelul Beneish MSCORE cu cinci parametri. Am adaptat inovativ acest model prin înlocuirea unui indicator utilizat de Beneish cu rata de îndatorare a activelor, confirmat și de profesioniștii contabili ca fiind relevant în dezvăluirea fraudei. Am aplicat succesiv, modelul original MSCORE și modelul inovativ MSCOREM, pe un eșantion pilot de întreprinderi și comparând rezultatele am constatat că MSCOREM oferă mai multă precizie în dezvăluirea fraudei. Sub imboldul rezultatelor obținute, am extins cercetarea empirică pe un eșantion de 204 întreprinderi care activează în mediul de afaceri național, pe o întindere temporală de cinci ani. Studiul empiric realizat a relevat că există o legătură biunivocă între creativitate, calitatea informației contabile și raportările financiare frauduloase ale unei întreprinderi, grație folosirii ambelor modele MSCORE și MSCOREM.

Deși numai MSCORE este recunoscută internațional ca metoda științifică, credem cu modestie, că și modelul inovativ MSCOREM, poate fi utilizat singular sau în tandem cu MSCORE, tocmai pentru a amplifica validitatea cercetărilor empirice. Avem convingerea că, această versiune MSCOREM, poate fi utilizată pentru dezvăluirea contabilității creative atât individual, cât și pe diferite structuri de agregare (regiuni, țări, etc.), găsindu-și utilitatea practică

și în monitorizarea sau investigarea riscului de fraudare de către autoritățile fiscale, auditori, consultanți sau alte persoane specializate.

Premisa demersului științific dezvoltat în **capitolul III**, plasează contabilitatea viitorului preponderent spre analiza economico-financiară a informației contabile, operațiunile de introducere și prelucrare a datelor primare fiind atributul unor procese automatizate. În spiritul acestei previziuni, luând în considerare influențele inteligenței artificiale asupra mediului contabil de lucru, am tratat empiric noi dimensiuni cognitive ale informației contabile din perspectiva utilizării metodei logicii fuzzy de investigare a riscului de fraudă în situațiile financiare.

Scopul cercetării empirice a fost direcționat conceptual spre modelarea inovativă a unui Indice al calității informației contabile, prin asocierea intenționată a unui număr de 10 indicatori economico-financiar, incluși în Tabloul de ghidaj al analizei financiare a fraudei, în cinci indicatori derivați, capabili să sugereze, într-o logică economică normală, o eventuală utilizare a tehnicilor frauduloase de manipulare a cheltuielilor în situațiile financiare.

Indicele de calitate a informației contabile creat, utilizând modelul logicii fuzzy, a fost verificat empiric pe un eșantion de 204 întreprinderi naționale, atât individual și la nivel agregat, cât și prin dezintegrare după codurile CAEN (Construcții, Comerțul cu amănuntul și Industria prelucrătoare).

Rezultatele obținute au relevat că, sectorul Construcțiilor prezintă cea mai mică valoare a Indicelui calității informației contabile, fiind afectat de fraudă în cea mai mare măsură, aspect care este confirmat și prin studiile unor organisme de specialitate. Totuși, valoarea agregată a acestui indice, a semnalat un nivel de risc mic de fraudare în situațiile financiare prin denaturarea frauduloasă a cheltuielilor (7,35% din totalul întreprinderilor studiate). Deși Indicele de calitate a informației contabile conținute în situațiile financiare ale întreprinderilor studiate a evidențiat o calitate înaltă pentru 92,65% din totalul întreprinderilor, nu se poate exclude prezența unor denaturări generate și de acțiuni frauduloase, la nivelul acelor întreprinderi din eșantion, care au înregistrat o valoare a acestui Indice, superioară mediei, aspect care poate fi investigat mai detaliat, în funcție de interesul acordat respectivei întreprinderi. În final, trebuie recunoscut faptul că o metodă de estimare nu oferă certitudine și exactitate.

Perspectiva implementării modelului fuzzy, chiar și în forma cea mai simplă, astfel cum a fost construit în acest studiu, îi poate dovedi, în mod concret, utilitatea practică. Într-o formă

complexă, acest model poate integra un număr mare de indicatori cantitativi și calitativi, caz în care, considerăm necesară dezvoltarea unui soft specializat de analiză a legăturilor de interdependență și de interferență a indicatorilor. Avem convingerea că, dezvoltarea acestui instrument într-o formă complexă, în condițiile extinderii inteligenței artificiale în majoritatea domeniilor de analiză a informației contabile, poate constitui o metodă modernă de evaluare a riscului de fraudare a situațiilor financiare pentru autoritățile de control, dar poate face și obiectul unor cercetări viitoare multidisciplinare.

Pentru valorizarea cercetărilor teoretice și empirice din capitolele anterioare, demersul științific s-a finalizat în cadrul **capitolului IV**, prin realizarea unui studiu empiric complex de modelare econometrică a factorilor determinanți ai raportărilor financiare frauduloase.

Cercetarea realizată are ca fundamentare conceptuală modelul Hexagon al fraudei, introdus de Vousinas (2019), care a dezvoltat Pentagonul fraudelor conceptualizat de Horwath (2012), adăugând coluziunea la alți cinci factori determinanți ai fraudei și anume: presiune, oportunitate, raționalizare, capacitate și ego. Astfel, inspirându-ne din aserțiunea lui Vousinas, am construit cercetarea pe o bază conceptuală încă recunoscută ca fiind fiabilă, anume Teoria Hexagonului Fraudei.

Modelul econometric care exprimă legătura de corelație și intensitatea legăturilor dintre riscul de fraudare în situațiile financiare și factorii determinanți ai fraudării, obținut în cadrul cercetării empirice complexe, pentru un eșantion de 204 întreprinderi care activează în mediul național, este următorul:

$$\text{RFF}=3,536+3,296 \text{ ILV } -1,091 \text{ RSF}+1,730 \text{ INFV } -0,347 \text{ ICAL}$$

Acest model econometric cu validare empirică **semnifică** următoarele:

(1)**raportarea financiară frauduloasă este influențată pozitiv, în mare măsură (adică în procent de 64,64%)** de: rata solidității financiare, efectul de levier, dinamica veniturilor neîncasate și indicele de calitate a informației contabile;

(2)raportarea financiară frauduloasă nu este influențată sau este influențată nesemnificativ de schimbările de administratori, de coluziunea în cadrul contractelor de achiziții publice sau de aroganța contabilului;

(3) contribuția la variația ascendentă a ratei de raportare financiară frauduloasă (variabila dependentă), este împărțită pe următorii factori determinanți, exprimați prin variabile independente:

- un procent de 32,96 % al ratei de raportare financiară frauduloasă poate fi cauzat de variația pozitivă cu un procent a efectului de levier;
- un procent de 10,91% al ratei de raportare financiară frauduloasă poate fi cauzat de variația negativă cu un procent a ratei solidității financiare;
- un procent de 17,3% al ratei de raportare financiară frauduloasă poate fi cauzat de variația pozitivă cu un procent a creanțelor neîncasate;
- un procent de 3,47% al ratei de raportare financiară frauduloasă poate fi cauzat de manipularea frauduloasă a cheltuielilor utilizând tehnici nedeazăluite de contabilitate creativă, asociată variației Indicelui agregat al calității informației contabile cu un procent;
- un procent de 35,36% al ratei de raportare financiară frauduloasă poate fi în sarcina variației pozitive cu un procent a celorlalți factori, neindividualizați sau necunoscuți. În raport de acest procent, care nu poate fi însă ignorant (~1/3 din total), am dedus că, analiza ar trebui dezvoltată în continuare pentru identificare unor alți indicatori agregați capabili să descrie cauzele unor potențiale fraudări în situațiile financiare, lăsând loc pentru cercetări științifice viitoare.

Cercetarea efectuată în capitolul IV a demonstrat empiric că între informațiile contabile există legături logice și factorial cauzale de natură economică care facilitează identificarea și descrierea factorilor determinanți ai fraudei financiare prin metode statistice adecvate.

Rezultatele acestui demers științific amplifică existența unor rezultate contradictorii în literatura de specialitate cu privire la factorii determinanți ai raportărilor financiare frauduloase, deoarece pe de o parte, nu confirmă că, amploarea fenomenului raportărilor financiare frauduloase trebuie să fie obligatoriu asociată contabilității creative, dar pe de altă parte, este în consens cu alți autori privind identificarea influențelor pozitive asupra fraudării, prin analiza modificărilor intervenite în cazul evoluției unor indicatori precum efectul de levier, rata solidității financiare sau dinamica de încasare a creanțelor.

Într-o notă separată, dar impusă de preocupările materializate în cadrul studiilor empirice din această lucrare, reținând că analiza economico-financiară a informației contabile conținute de situațiile financiare și utilizarea metodelor statistice pentru dezvoltarea și investigarea fraudelor financiare sunt practici larg răspândite în țările occidentale, credem că, ar trebui să le regăsim, cât mai curând, și în bagajul de competențe al profesionistului contabil din țara noastră. Competența contabilă a investigării fraudelor financiare nu este însă recunoscută, în mod unitar, la nivel național, european sau internațional, ca fiind o specializare a profesionistului contabil, pentru care sunt necesare cunoștințe și abilități superioare contabilului obișnuit. Acest subiect poate face obiectul unor cercetări viitoare, fiind inițiat aici numai în scopul valorizării profesionistului contabil care este implicat în activități de dezvoltare și investigare a fraudelor, urmând bunele practici din alte țări, în special SUA. Specializarea de expert contabil criminalist, similară celei din SUA, este o premisă pentru creșterea aportului cognitiv al informației contabile în procesul de dezvoltare a fraudei financiare.

Concluzii și aprecieri finale privind verificarea și validarea/ invalidarea ipotezelor de cercetare:

Ipoteza operațională principală ☐ I (1): Nevoia de dezvoltare a fraudei financiare este universală. Am răspuns la următoarele întrebări epistemologice ale cercetării: ☐ Q (1.1): Conceptul de fraudă financiară poate îmbracă o definiție și o tipologie universal recunoscută? ☐ Q(1.2): Există o legătură biunivocă între creativitate, calitatea informației contabile și raportările	Prin răspunsurile formulate am concluzionat că, fraudă financiară este un fenomen care a captat, în mod constant, atenția și preocupările oamenilor de știință de-a lungul timpului. Cu toate acestea, nu există o definiție universal acceptată în mediul științific cu privire la fraudă. Numai raportat la trăsăturile și modul de manifestare al fraudei financiare a fost conturată o tipologie a fraudei, universal recunoscută în timp și denumită teoria arborelui fraudei (ACFE,1996). Definiție propusă în cadrul demersului științific realizat: frauda financiară este un termen generic, deoarece îmbracă toate formele de acțiune specifice imaginației umane, dar are ca trăsături comune, definitorii, acțiunile intenționate prin care o persoană obține ilegal un avantaj financiar, utilizând tehnici de înșelăciune (reprezentare falsă sau deformare a realității). Tocmai pornind de la această definiție, am evidențiat că, elementul esențial de delimitare al fraudei contabile este dovedirea intenției celui care apelează la tehnicile de contabilitate creativă. În principiu, o astfel de intenție poate să fie manifestată doar prin rea-credință, iar fapta materializată în producerea unui prejudiciu altei
---	---

financiare frauduloase ale unei întreprinderi? Contabilitatea creativă este o formă de manifestare a fraudei financiare? ☐ Q (1.3): Tipologia și amploarea fraudei financiare la nivel național, european și global, au rămas consistente în timp?	persoane, trebuie să fie incriminată de lege. Numai în cazul încălcării legii putem avea reprezentarea corectă a fraudei financiare. Creativitatea este inevitabil determinată de metodele contabile alternative de producere a informației contabile, deoarece creativitatea în contabilitate este indisolubil legată de evoluția ei ca artă și știință. Când este aplicată cu simț responsabil, creativitatea poate contribui la creșterea fiabilității informației contabile, evitând nașterea raportărilor financiare frauduloase. În caz contrar, creativitatea aplicată fraudulos determină producerea și comunicarea informației contabile lipsite de calitate, concretizată în situații financiare frauduloase. Prin segregarea datelor privind amploarea fraudei la nivel mondial, comunitar și național, a rezultat că, schemele și metodele pe care fraudatorii le folosesc pentru a comite fraude financiare rămân consistente în timp. Chiar dacă fraudă a existat dintotdeauna și va exista mereu, orice acțiuni de dezvăluire și investigarea ei, nu pot fi decât benefice speranței de prevenire și diminuare în timp. Astfel, informația contabilă- produs finit al activității profesionistului contabil- este asociată pozitiv cu posibilitățile de dezvăluire a fraudei financiare, în contextul actual de digitalizare a economiei mondiale. Trebuie să răspundem creativității fraudei cu metode creative de dezvăluire a ei.
Concluzie : a fost validată Ipoteza de cercetare operațională I(1). ☐ Obiectiv operațional A(1) îndeplinit: Frauda este un concept complex, a existat din vremuri străvechi și, indubitabil, va exista mereu. Contabilitatea creativă este un factor de progres și trebuie să fie, fără echivoc, delimitată de fraudă financiară.	

Ipoteza de cercetare operațională principală ☐ I (2): Analiza economico-financiară contribuie pozitiv la ameliorarea calității informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare manifestate prin manipularea veniturilor. Am răspuns la următoarele	Prin răspunsurile formulate, am concluzionat că, informația contabilă produsă de contabilitate și valorificată prin analiza economico-financiară, contribuie la îmbunătățirea credibilității unei întreprinderi dacă se dovedește a fi utilă utilizatorului interesat de performanța economică a întreprinderii și dacă nu este afectată de fraudă. Informația contabilă- produs finit al activității profesionistului contabil- este asociată pozitiv cu analiza economico-financiară, deoarece informația contabilă conținută în situațiile financiare poate fi valorificată inovativ prin acțiuni de paletizare într-un sistem de indicatori economico-financiar, capabili să dezvăluie o potențială fraudă prin manipularea veniturilor, asociată performanței financiare a unei întreprinderi. Informațiile contabile exprimă cantitativ activitățile economice,
---	--

Întrebări epistemologice ale cercetării: ☐ Q (2.1): Informația contabilă comunicată prin raportările financiare de sinteză este utilă chiar și atunci când este afectată de acțiuni frauduloase? ☐ Q(2.2): Analiza economico-financiară contribuie la ameliorarea metodelor de dezvoltare a fraudei prin manipularea veniturilor în situațiile financiare ? ☐ Q(2.3): Poate fi determinată o legătură de cauzalitate între performanța financiară a unei întreprinderi și fraudă săvârșită prin tehnici de contabilitate creativă?	printr-un sistem agregat de indicatori, specifici raportărilor financiare comunicate de întreprinderi către diverși utilizatori. Acest sistem de indicatori a fost paletizat în cadrul cercetării în cadrul unui Tablou de ghidaj în analiza financiară a fraudei. Utilizarea metodelor statistice în procesul de detectare a fraudei financiare, particularizată în raportarea financiară frauduloasă care include tehnici de contabilitate creativă, a ocupat un loc important în studiile științifice ale ultimelor decenii, dar pe acest teritoriu al cercetării mai este încă suficient loc pentru a fi populat cu dovezi empirice. Am testat metode econometrice de detectare a fraudei contabile, din perspectiva utilizării unor indicatori de analiză economico-financiară ai performanței întreprinderilor, care pot fi asociați în cadrul unor indicatori derivați folosind modelul statistic Beneish, pentru a dezvoltă fraudă în situațiile financiare comunicate de întreprinderi către diverși utilizatori. Modelul Beneish original și cel propus inovativ în cadrul acestei cercetări, au arătat că, între informațiile contabile există legături cauzale și de interdependență, de natură economică, care facilitează dezvoltarea fraudei în situațiile financiare, prin metode statistice adecvate.
Concluzie: a fost validată Ipoteza de cercetare operațională I(2). ☐ Obiectiv operațional A(2) îndeplinit: Contabilitatea este asociată pozitiv cu analiza economico-financiară, prin aportul cognitiv al acțiunilor de paletizare a informației contabile conținute în situațiile financiare, valorificat într-un sistem de indicatori, capabili să dezvoltă fraudă financiară.	

Ipoteza operațională principală ☐ I (3): Calitatea informației contabile este biunivoc asociată cu nevoia de valorificare agregată a informației contabile în procesul de identificare a fraudei financiare, manifestate prin manipularea cheltuielilor, prin intermediul logicii fuzzy. Am răspuns la următoarele	Contabilitatea viitorului va fi orientată preponderent spre analiza informației contabile, operațiunile de introducere și prelucrare a datelor primare fiind atributul unor procese automatizate. În această paradigmă a viitorului, am dezvoltat noi dimensiuni ale informației contabile, utilizând logica fuzzy pentru a reliefa importanța cunoașterii valențelor informației contabile derivate din indicatorii financiari care descriu performanța economică a oricărei întreprinderi afectată de fraudă prin manipularea cheltuielilor și prin asociere pot contribui la dezvoltarea situațiilor financiare frauduloase.
--	---

Întrebări epistemologice ale cercetării: ☐ Q3.1: Există o asociere biunivocă între manipularea frauduloasă a cheltuielilor și modificările negative în trendul performanței financiare al unei întreprinderi? ☐ Q3.2.: Este logica fuzzy un instrument care contribuie la ameliorarea metodelor de dezvoltare a fraudei prin manipularea frauduloasă a cheltuielilor în situațiile financiare?	În prezent, teoria Fuzzy Logic (logica fuzzy), reprezintă una din bazele inteligenței artificiale moderne. Modelul fuzzy dezvoltat în cadrul cercetării, s-a bazat pe existența unor reguli care explică facil legăturile cauza-efect dintre variabilele –indicatori alese intenționat, simplificând cadrul general de manifestare al incertitudinii, prin ierarhizarea riscurilor ce pot interveni, atât pe baza opiniilor experților din domeniu, cât și pe baza datelor disponibile. Prin metoda logicii fuzzy, am conceptualizat un Indice al calității informației contabile care este dependent de un număr ales de indicatori asociați performanței economice, capabili să dezvăluie fraudă prin manipularea cheltuielilor în situațiile financiare. Modelul obținut a arătat că, manipularea frauduloasă a cheltuielilor în situațiile financiare este asociată pozitiv cu scăderea calității informației contabile comunicate prin situațiile financiare către diverși utilizatori. Rezultatele cercetării empirice au confirmat legătura biunivocă dintre calitatea informației contabile și nevoia de valorificare agregată a informației contabile în procesul de dezvoltare a situațiilor financiare frauduloase.
Concluzie: a fost validată Ipoteza de cercetare operațională I(3). ☐ Obiectiv operațional A(3) îndeplinit: Contabilitatea este asociată pozitiv logicii fuzzy, prin aportul cognitiv al acțiunilor de modelare a unui Indice al calității informației contabile, capabil să dezvăluie fraudă în situațiile financiare.	

Ipoteza operațională principală ☐ I (4): Aplicarea unor metode statistice adecvate de analiză a legăturilor logice de intercondiționalitate, specifice informațiilor contabile primare și derivate, facilitează dezvoltarea acțiunilor de fraudă în situațiile financiare de sinteză. Am răspuns la următoarele întrebări epistemologice ale cercetării:	Studiul empiric complex dezvoltat pe un eșantion de 204 întreprinderi care activează în mediul economic național a permis identificarea unui model econometric original de evaluare a existenței și intensității legăturilor de cauzalitate dintre unii dintre indicatorii derivați, considerați importanți în baza studiilor din capitolele anterioare, precum și a altor indicatori calitativi sau cantitativi, adăugați aici pentru a da mai multă consistență reală rezultatelor, validând utilitatea informațiilor contabile în procesul de dezvoltare a unor eventuale intercondiționalități ale legăturilor între diferiți indicatori capabili să dezvăluie fraudă în situațiile financiare. Cercetarea realizată are ca fundamentare conceptuală modelul Hexagon al fraudei, introdus
---	---

☐ Q(4.1): Există legături de intercondiționalitate între informațiile comunicate prin situațiile financiare, a căror analiză corelativ cauzală este necesară pentru dezvăluirea situațiilor financiare frauduloase? ☐ Q (4.2): Utilizarea unui indicator agregat de analiză a calității informației contabile în cadrul unui model econometric de estimare a riscului de fraudă în situațiile financiare, poate contribui la o mai bună înțelegere a cauzelor fraudării?	de Vousinas (2019), adaptat prin intermediul unei modelări econometrice. Prin intermediul cercetării, am constatat că, indicatorii agregați de analiză ai calității informației contabile, valorizați prin construirea unui model econometric capabil să dezvăluie situațiile financiare frauduloase, pot contribui la o mai bună înțelegere a fraudei financiare și a cauzelor fraudării. De asemenea, am conchis, pe baze de date empirice, că un model econometric adecvat de estimare a existenței și intensității legăturilor de cauzalitate dintre factorii determinanți ai fraudei financiare, îmbunătățește aportul cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire al situațiilor financiare frauduloase.
Concluzie: a fost validată Ipoteza de cercetare operațională I(4). ☐ Obiectiv operațional A(4) îndeplinit: Contabilitatea și econometria sunt asociate pozitiv în procesul de dezvăluire a fraudei financiare.	

În concluzie, ipotezele operaționale de cercetare, au o raliere convergentă ipotezelor de cercetare specifice, definite în planul de cercetare:

Ipoteze specifice temei de cercetare	Obiectiv specific
☐ I (s1): Rolul social al contabilității este îndeplinit prin asigurarea calității informației contabile construite și comunicate prin situațiile financiare, care nu sunt afectate de fraudă. ☐ I (s2): Rolul social al contabilității este îmbunătățit prin aportul cognitiv al informației contabile paletizate într-un sistem de indicatori economico-financiari, valorificați în construirea unor modele statistice, capabile să dezvăluie existența fraudei în situațiile financiare.	Obiectiv ÎNDEPLINIT: ☐ Valorificarea aportului cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare conduce la creșterea rolului social al științei contabilității.
☐ Ipoteza generală a cercetării științifice este validată: Creșterea rolului social al științei contabilității este biunivoc asociată calității informației contabile, comunicate către orice utilizator interesat, prin raportări financiare de sinteză, neafectate de fraudă. Frauda financiară concretizată în construcția și comunicarea unor situații financiare frauduloase, este un fenomen care aduce cele mai mari pierderi bănești la nivel mondial. În	

acest context, orice eforturi de dezvăluire a fraudei financiare nu poate fi decât benefic pentru întreaga societate. Aportul cognitiv al informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare a fost reliefat inovativ în această lucrare științifică prin asocieri pozitive cu analiza economico-financiară, logica fuzzy și econometria. A fost demonstrat prin cercetări empirice că, utilizarea unor metode statistice adecvate de valorizare a informației contabile paletizate într-un sistem de indicatori aleși, poate genera plus valoare în efortul de cunoaștere al fraudei financiare, constituind o premisă în direcția diminuării acesteia. Valențele cognitive ale contabilității au fost astfel evidențiate inovativ din diverse perspective, multidisciplinare. Interesul oricărui utilizator al informației contabile de a lua decizii în baza unor situații financiare neafectate de fraudă, conferă demersului științific un rol mobilizator, integrator în acțiunile sociale de dezvăluire a fraudei financiare, condiție esențială a progresului societății.

- ☐ **Obiectivul general al cercetării științifice**— temelia fundamentală a construcției științifice - este **ÎNDEPLINIT: Contabilitatea este o știință socială care contribuie la progresul umanității.**

CONTRIBUȚII PERSONALE

La nivel de cunoaștere în domeniu, contribuția personală se regăsește în studiile cantitative și calitative efectuate în capitolele I-IV. Originalitatea cercetărilor efectuate, în conformitate cu obiectivele științifice ale tezei de doctorat, se concretizează printr-o serie de elemente de noutate, care sporesc valoarea științifică a studiilor efectuate. Astfel, contribuțiile originale ale tezei de doctorat pot fi rezumate după cum urmează:

1) Contribuții personale cu valență inovativă, dezvoltate în cadrul **secțiunii Introducere:**

- ✓ realizarea unui studiu sistematic și structurat asupra literaturii de specialitate din perioada dintre anul 2002 și anul 2022, având ca tematică fraudă financiară și metodele de utilizare a informației contabile în dezvăluirea fraudei financiare.

Prin analiza bibliometrică efectuată a fost îndeplinit obiectivul **de actualitate al cercetării**, sintetizând literatura existentă cu privire la fraudă financiară, din perspectiva contabilității, sub imperiul actualelor tendințe de digitalizare și oferind o fundamentare adecvată a oportunității și a viului interes acordat temei de cercetare, dar și pentru a reliefa direcții pentru cercetări viitoare. Această revizuire a literaturii aduce un aport contributiv original, deoarece se individualizează față de alte studii similare prin următoarele caracteristici: utilizează ca metodă de cercetare o revizuire structurată și sistematizată a literaturii, în timp ce majoritar, alte studii

identificate, au utilizat fie doar revizuirea sistematică a literaturii (Knudsen, 2020), fie revizuirea tradițională a literaturii (Moll și Yigitbasioglu, 2019); de asemenea cercetarea întreprinsă analizează domeniul contabilității în asociere cu fraudă financiară, în timp ce altele (Knudsen, 2020) se referă numai la domeniul contabilității, fraudă financiară fiind doar o constatare adițională, nu principală. Nu în ultimul rând, analiza bibliometrică realizată include articole științifice care nu se regăsesc în cercetările anterioare studiate.

Contribuția personală la nivel teoretic, poate fi atribuită următoarele aserțiuni:

- ✓ am constatat, în principal, că utilizarea metodelor statistice de valorificare cognitivă a informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare, particularizată în raportarea financiară frauduloasă, a ocupat un loc important în studiile efectuate, dar acest teritoriu al cercetării științifice nu este îndeajuns de populat;
- ✓ am constatat că, în studiile orientate spre fenomenul fraudei financiare, există preocupări ale profesiei contabile cu privire la dezvăluirea fraudelor financiare, dar într-o accepțiune personală, ar trebui ca la nivel național să fie înființat un organism de profil similar Asociației Examinatorilor Certificați ai Fraudei (ACFE), care există în prezent în SUA, în care expertul contabil să dobândească prin pregătire specializată adecvată, competența de expert contabil criminalist (în prezent nerecunoscută legislativ în România).

2) Contribuții personale cu valență inovativă, dezvoltate în cadrul **capitolului I:**

- **cercetarea fundamentală privind conceptul de fraudă**, tipologia și formele de manifestare, precum și modalitățile prin care informația contabilă poate fi afectată în scopul fraudării;

Contribuția personală la nivel teoretic, este atribuită următoarelor aserțiuni:

- ✓ înainte de toate, fraudă impune creativitate, materializată, în mod cert, prin încălcarea legii;
- ✓ în general, valorile normative ale unei persoane referitoare la bine și la rău îi dictează comportamentul și determină conformitatea sau neconformitatea cu legea;

- ✓ fraudă financiară este un termen generic, deoarece îmbracă toate formele de acțiune specifice imaginației umane, dar are ca trăsături comune, definitorii, acțiunile intenționate prin care o persoană obține ilegal un avantaj financiar, utilizând tehnici de înșelăciune (reprezentare falsă sau deformare a realității);
- ✓ conceptul de fraudă financiară nu poate îmbraca o definiție universal recunoscută, dar poate fi acronimizată o tipologie a modului de manifestare, în cadrul căreia fraudă în situațiile financiare este universal recunoscută;
- ✓ triunghiul acțiunii de fraudă facilitează înțelegerea modului în care are loc fraudă și oferă contabilității rolul de a dovedi efectivitatea fraudei, dar și consecințele sale financiare;
- ✓ observând teoriile fraudei dezvoltate de la Triunghiul fraudei până în prezent, nu se poate vorbi de introducerea unui element nou în Triunghiul fraudei, ci de o abordare analitică a acelorași trei factori determinanți (presiunea, oportunitatea și raționalizarea), dar din perspectiva existenței unui număr mai mare de fraudatori aflați în coluziune;
- **cercetare fundamentală privind conceptul de contabilitate creativă** materializând efortul de delimitare a acesteia de fraudă contabilă, pentru a evidenția factorul de progres asigurat prin dezvoltarea unei contabilități creative, sănătoase, în limitele impuse de lege;

Contribuția personală la nivel teoretic, poate fi atribuită următoarelor aserțiuni:

- ✓ politicile contabile influențează, în măsură semnificativă, calitatea informației contabile, atât în procesul de producție, cât și în cel de comunicare în cadrul raportărilor financiare;
- ✓ omisiunea intenționată sau încălcarea cu bună știință a legii, ar trebui să fie clar calificată ca fraudă contabilă, iar creativității să i se confere locul privilegiat care i se cuvine cu prestigiu;
- ✓ din analiza transversală a celor mai mari scandaluri financiare, mediatizate ca fiind produsul unei contabilități creative, am constatat că, tehnicile utilizate nu se rezumă numai la interpretarea legii, ci și la încălcarea ei, deci în esență, avem de-a face cu fraude contabile utilizând și tehnici de contabilitate creativă. În acest context, este injustă condamnarea exclusivă a contabilității creative, atâta timp cât fraudă în sine a fost

săvârșită prin încălcarea intenționată a legii, cu intenția directă de a înșela beneficiarii informației contabile;

- ✓ situațiile financiare care conțin informații contabile semnificative, omisiv neexplicate sau informații contabile false, produse fără respectarea caracteristicii de reprezentare exactă, reduc fiabilitatea informațiilor contabile, determinând utilizatorii situațiilor financiare să ia decizii greșite, decizii pe care nu le-ar fi luat dacă erau informați corect despre politicile contabile utilizate în aplicarea caracteristicilor calitative ale informației contabile conținute de situațiile financiare. Într-o asemenea situație, informația contabilă devine element al fraudei financiare;
- ✓ raportările financiare comunicate utilizatorilor, ar trebui să conțină **o declarație specială a conducerii cu privire la asumarea răspunderii utilizării tehnicilor de contabilitate creativă** și a faptului că utilizarea informației contabile rămâne, în aceste condiții, la latitudinea utilizatorului interesat, care în cunoștință de cauză, își va asuma responsabilitatea propriei decizii; un astfel de document, asumat oficial de managementul întreprinderii, ar putea să fie intitulat **Notă explicativă privind influențele financiare ale aplicării tehnicilor de contabilitate creativă**, pentru a contribui la conștientizarea laturii pozitive a creativității în contabilitate și nu în ultimul rând, pentru a reduce percepția asocierii necuvenite a contabilității creative cu fraudă contabilă. În acest mod, orice utilizator al informației contabile este în cunoștință de cauză și decide potrivit propriilor convingeri asupra consecințelor previzibile utilizării contabilității creative;
- ✓ raportat la trăsăturile fraudei, am explicat **când pot fi îndeplinite cele patru atribute ale fraudei în cazul unor raportări financiare afectate de fraudă și anume:**
 - (1) profesionistul contabil și conducerea întreprinderii au făcut o declarație materială falsă (au produs și au comunicat raportări financiare cu încălcarea principiilor generale de aplicare a caracteristicii calitative de reprezentare exactă),
 - (2) aceștia cunoșteau faptul că declarația era falsă,
 - (3) utilizatorul informației contabile conținute în raportarea financiară s-a bazat pe declarația respectivă și
 - (4) în necunoștință de cauză, acesta a suferit o pierdere materială și financiară.
- **cercetare descriptivă concretizată în analiza transversală a statisticilor oferite de asociații profesionale de prestigiu**, în baza cărora, am descris sinoptic contextul

actual al amplitudinii fraudei financiare, pentru a releva importanța și actualitatea propriului studiu științific; contribuția personală la nivel teoretic, este atribuită următoarei aserțiuni: tipologia și amploarea fraudei financiare la nivel național, european și global au rămas consistente în timp.

3) Contribuții personale cu valență inovativă, dezvoltate în cadrul **capitolului II**:

-cercetare de tip fundamental privind contribuția analizei economico-financiare la paletizarea informației contabile în scopul dezvăluirii fraudei în situațiile financiare, prin care am demonstrat că binomul contabilitate-analiză economico-financiară reprezintă un factor de progres al cunoașterii fraudei în raportările financiare.

-construirea unui Tablou de ghidaj al analizei financiare a fraudei, conținând un set de 53 de indicatori agregați, capabili să zugrăvească performanța economică a întreprinderilor afectate de fraudă și să dezvăluie printr-o paletizare adecvată logicii economice existența tehnicilor de contabilitate creativă în situațiile financiare frauduloase.

-cercetare de tip anchetă statistică realizată în mediul experților contabili din România pentru a reliefa utilitatea paletizării informației contabile în cadrul Tabloului de ghidaj pe terenul de cercetare specific analizei fraudei financiare asociate performanțelor economice ale întreprinderilor afectate de fraudă, dar și pentru a valida inovativ indicatorii relevanți în analiza empirică ulterioară a existenței fraudei în situațiile financiare;

-cercetare empirică în care am valorizat, printr-o abordare inovativă, modelul Beneish MSCORE de dezvăluire a situațiilor financiare frauduloase, conținând potențiale manipulări ale veniturilor prin utilizarea tehnicilor de contabilitate creativă. Am construit cercetarea empirică în virtutea ideii că, **trebuie să răspundem creativității frauduloase prin creativitate în dezvăluirea ei**. Aportul personal inovator este dat de construirea unui model denumit MSCOREM și validarea sa empirică în comparație cu originalul MSCORE. Rezultatele cercetării întreprinse au arătat că, asemănător modelului Beneish cu 5 parametri și MSCOREM, a identificat în mod corect întreprinderea cu risc de fraudă, dar cu mai multă precizie. Studiul empiric realizat a dovedit că există o legătură biunivocă între creativitate, calitatea informației contabile și rapoartele financiare frauduloase ale unei întreprinderi, relevată de modelele statistice MSCORE și MSCOREM. Deși numai MSCORE este recunoscută internațional ca metoda științifică, considerăm că și modelul inovativ MSCOREM, poate fi utilizat singular sau în tandem cu MSCORE, tocmai pentru a amplifica validitatea cercetărilor empirice.

-aplicarea extinsă a modelului inovativ MSCOREM asupra unui eșantion de 204 întreprinderi care activează în mediul național într-un perimetru temporal de cinci ani (2018 – 2022). Rezultatele studiului empiric au relevat că, similar studiilor statistice europene, sectorul Construcții este afectat în cea mai mare măsură de fraudă, comparativ cu cel al Comerțului cu amănuntul și al Industriei prelucrătoare; am constatat totuși, că pe acest teritoriu al cercetării mai este încă suficient loc pentru a fi populat cu dovezi empirice.

La nivel teoretic, contribuția persoană poate fi atribuită următoarelor aserțiuni:

- ✓ Informația contabilă contribuie la îmbunătățirea credibilității unei entități dacă se dovedește a fi utilă utilizatorului interesat și dacă nu este afectată de fraudă;
- ✓ calitatea informației contabile este biunivoc asociată cu nevoia de valorificare agregată a informației contabile în procesul de dezvăluire a situațiilor financiare frauduloase; manipularea frauduloasă a cheltuielilor în situațiile financiare este asociată pozitiv cu scăderea calității informației contabile comunicate prin situațiile financiare către diverși utilizatori.

4) Contribuții personale cu valență inovativă, dezvoltate în cadrul **capitolului III**:

-cercetare empirică orientată spre evidențierea asocierii pozitive dintre contabilitate și logica fuzzy, în dezvăluirea tehnicilor de manipulare frauduloasă a cheltuielilor în situațiile financiare; în acest sens, am identificat legături cauzale între o serie de indicatori compilați din situațiile financiare ale unui număr de 204 întreprinderi care activează în mediul de afaceri național, pe care apoi i-am agregat inovativ într-un instrument de analiză denumit **Indicele calității informației contabile**, a cărui utilitate am verificat-o și prin includerea sa într-un model econometric de investigare a fraudei în situațiile financiare, ca rezultat final al cercetării. Modelul a fost aplicat și individual și agregat pentru cele 204 întreprinderi cuprinse și în studiile empirice din capitolul anterior, dar și prin dezintegrarea acestora, paletizată după codul CAEN al activităților, pentru a identifica și un Indice de calitate al informației contabile specific domeniului de activitate. Rezultatele acestei cercetări au fost facilitate și de experiența dobândită în cadrul activității profesionale, context în care, perspectiva implementării, chiar și în forma cea mai simplă, astfel cum a fost construită în acest studiu, îi poate dovedi, în mod concret, utilitatea practică. Am elaborat predictiv și o schemă logică de dezvoltare a unui soft pentru aplicarea într-o formă complexă, a modelului fuzzy astfel creat, care dacă este însoțit de o interfață prietenoasă pentru utilizatori, poate constitui pentru structurile specializate de control, o metodă

modernă de dezvoltare a fraudei în situațiile financiare ale întreprinderilor; în acest scop, modelul fuzzy poate face și obiectul unor cercetări viitoare, subiectul nefiind încă epuizat.

5) Contribuții personale cu valența inovativă, dezvoltate în cadrul **capitolului IV**:

-construirea unui model econometric de estimare a contribuției factorilor determinanți ai fraudei în situațiile financiare– cercetare empirică complexă; am valorificat integrat, atât rezultatele cercetării fundamentale, cât și rezultatele cercetărilor empirice obținute pe parcursul studiilor doctorale; prin modelul econometric creat am estimat empiric contribuția factorilor determinanți ai fraudei în situațiile financiare, utilizând metode de analiză specifice econometriei (corelația și regresia logistică, teste de semnificație), capabile să ofere o imagine panoramică și concentrată privind corelația și legăturile factorial-cauzale dintre aceștia.

Capitolul IV al tezei se constituie în sine un aport inovator de dezvoltare a literaturii de specialitate preocupate de testarea empirică a teoriilor fraudei, concretizat în identificarea unui model econometric de estimare a tendinței de fraudare a situațiilor financiare, a cărei utilitate o putem analiza în spirit optimist, atât pentru practica eforturilor de dezvoltare a fraudei financiare, cât și pentru consolidarea cercetărilor științifice din domeniu. Am construit cercetarea pe o bază conceptuală dată de Teoria Hexagonului Fraudei (o dezvoltare actuală a Triunghiului fraudei), deoarece am constatat existența unor rezultate contradictorii în literatura de specialitate cu privire la factorii determinanți ai raportărilor financiare frauduloase, amploarea fenomenului raportărilor financiare asociat contabilității creative frauduloase și cercetările limitate care utilizează teoria hexagonului fraudei.

Originalitatea cercetării științifice, este că, pe lângă modul de exprimare al variabilelor din hexagonul fraudei, contribuie și la înțelegerea factorilor care pot afecta raportarea financiară frauduloasă în contextul mediului de afaceri național, având convingerea că utilizarea metodelor econometrice în stabilirea legăturilor de cauzalitate dintre factorii determinanți ai fraudei (teoria hexagonului fraudei) este o abordare cu același grad de inovație științifică. Cercetarea empirică complexă realizată a concluzionat că, raportarea financiară frauduloasă este influențată pozitiv în mare măsură (64,64%) de rata solidității financiare, efectul de levier, dinamica veniturilor neîncasate și dinamica activului net contabil; în schimb raportarea financiară frauduloasă nu este influențată sau este influențată nesemnificativ de schimbările de administratori, de aroganța contabilului sau de coluziune; deoarece un procent; 35,36% a rămas în sarcina variației pozitive

cu un procent a unor factori, neindividualizați sau necunoscuți, rezultatele empirice obținute, lasă loc unor dezvoltări de viitoare direcții de cercetare.

Contribuția personală la popularea câmpului studiilor științifice interesate de aportul informației contabile în procesul de dezvăluire a fraudei financiare, se evidențiază prin validarea empirică a unor legături de condiționalitate și influențe ale factorilor determinanți ai fraudei financiare, exprimate lingvistic după cum urmează:

- (1) există o asociere pozitivă, direct proporțională, între variația efectului de levier și raportarea financiară frauduloasă;
- (2) există o asociere pozitivă, invers proporțională, între variația ratei solidității financiare și fraudarea situațiilor financiare;
- (3) există o asociere pozitivă, direct proporțională, între variația veniturilor neîncasate și raportarea financiară frauduloasă;
- (4) există o asociere pozitivă, invers proporțională, între variația Indicelui de calitate a informației contabile și fraudarea situațiilor financiare.

Cu toate acestea, monitorizarea inefficientă reflectată prin schimbările de administratori, coluziunea reflectată de o scădere a activului net contabil în cazul asocierii cu obținerea unor contracte de achiziții publice și aroganța contabilului, nu afectează raportarea financiară frauduloasă.

Rezultatele acestui demers științific amplifică existența unor rezultate contradictorii în literatura de specialitate cu privire la factorii determinanți ai raportărilor financiare frauduloase, deoarece pe de o parte, nu confirmă că, amploarea fenomenului raportărilor financiare frauduloase trebuie să fie obligatoriu asociată contabilității creative, dar pe de altă parte, este în consens cu alți autori privind identificarea influențelor pozitive asupra fraudării, prin analiza modificărilor intervenite în cazul evoluției unor indicatori precum efectul de levier, rata solidității financiare și rata de încasare a creanțelor. Aportul inovativ relevant îl constituie introducerea MSCOREM și a Indicelui de calitate a informației contabile în dezvoltarea modelului econometric abordat în finalul cercetării științifice, care a dovedit că poate evidenția aportul cognitiv al informației contabile în dezvăluirea unei prezențe a fraudării în situațiile financiare ale întreprinderilor.

PROPUNERI PRIVIND CERCETĂRI VIITOARE

Este indubitabil că, orice efort științific, chiar dacă aduce contribuții semnificative la cercetarea din domeniu, întotdeauna există și limitări care se constituie în sursă de recomandări fundamentate pentru direcții viitoare de cercetare. Limitările în analiza sistematizată a ideilor de cercetare aferente temei din această teză de doctorat sunt determinate de complexitatea fenomenului fraudei financiare, de opiniile controversate ale autorilor din literatura de specialitate față de subiectul tratat, dar și de imposibilitatea dezbaterii tuturor factorilor care au condus la dezvoltarea acțiunilor frauduloase. Astfel, sintetizăm următoarele limitări care pot genera direcții viitoare de cercetare:

- la nivel teoretic, pentru construirea stadiului actual al procesului cognitiv și pentru identificarea evoluției și amplitudinii fraudei la nivel mondial, dar și la nivel național și comunitar, putem recunoaște o abordare sub imperiul subiectivității, deoarece am ales acele opinii de specialitate care, în concepția noastră au părut a fi cele mai relevante, lăsând loc pentru ca alți autori să dezvolte o viziune diferită;
- în cazul studiilor explorative care sintetizează analizele realizate de autori și de mai multe organisme din domeniu, cercetarea noastră a exclus unele analize din publicații naționale și internaționale, tot într-o notă de subiectivism, considerându-le nerelevante; această atitudine nu exclude însă situația ca alți autori să aibă alte opinii și să zugrăvească trendul și amploarea fraudei financiare, precum și modul de utilizare a informației contabile în dezvoltarea fraudei financiare, după propriile convingeri interioare;
- pentru dezbaterile teoretice, chiar dacă numărul articolelor științifice studiate a fost destul de mare, recunoaștem cu modestie că, nu am putut cuprinde toate cercetările din acest domeniu al tezei de doctorat, astfel încât informațiile culese sunt limitate la cele considerate a fi cele mai relevante potrivit propriului raționament profesional.

Pornind de la rezultatele empirice ale prezentei cercetări științifice, direcțiile viitoare pot viza:

- realizarea unor studii empirice complexe cu privire la factorii motivaționali ai fraudelor financiare la nivel regional și / sau internațional.

- analiza cantitativă și calitativă a provocărilor profesiei contabile privind stadiul actual și posibilitățile de dezvoltare a competențelor de analiză a datelor în contextul digitalizării, în crearea și implementarea roboților software pentru automatizarea proceselor, atât în scopul prevenirii, cât și al dezvăluirii fraudei financiare
- analiza impactului social care poate fi generat de extinderea activității profesioniștilor contabili în zona de analiză statistică a datelor contabile, precum și de o nouă specializare a expertului contabil din România (expert contabil criminalist)
- testarea modelului MSCOREM pe mulțimi de întreprinderi, paletizate la nivel de județe, regiuni, țări, etc.
- dezvoltarea unui program software pentru aplicarea modelului bazat pe logica fuzzy, într-o formulă complexă, cu mai multe variabile dependente și independente, în funcție de interesul de analiză al utilizatorilor diverși
- extinderea modelului econometric prin analize sectoriale, regionale, naționale și chiar internaționale, inclusiv analize comparative complexe.

Continuarea cercetării în acest domeniu al legăturilor cauză-efect dintre variabilele care pot descrie fraudă financiară este foarte importantă, deoarece astfel se oferă confirmare și autenticitate asupra cercetărilor anterioare. Considerăm că, este necesară continuarea aplicării studiilor din această lucrare, inclusiv în condiții economice diferite, astfel încât prin rezultatele obținute să fie descoperite noi elemente de manifestare a fenomenului de fraudare. Totodată, arătăm că, este oportună încurajarea cercetătorilor din profesiile interesate (contabili, auditori, informaticieni, consultanți fiscali, organisme de normalizare, etc.), pentru a se crea echipe interdisciplinare orientate spre dezvoltarea unor soluții mai bune de dezvăluire a elementelor de manifestare concretă a fraudei financiare și de limitare a efectelor produse de acțiunile frauduloase care afectează calitatea informațiilor contabile conținute în situațiile financiare comunicate diverșilor utilizatori. În final, trebuie să recunoaștem că, fraudă financiară nu va dispărea niciodată, dar orice acțiune îndreptată spre diminuarea ei nu poate fi decât benefică.

DISEMINAREA REZULTATELOR CERCETĂRII

Diseminarea rezultatelor cercetărilor efectuate pe parcursul studiilor doctorale s-a materializat prin publicarea sau comunicarea unor lucrări științifice după cum urmează:

A. Articole publicate în reviste indexate în baze de date internaționale:

- articol: **KEY INSTRUMENTS IN THE FIGHT AGAINST FRAUD: THE IMPORTANCE OF FISCAL EDUCATION**, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 54, Iunie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, V. NEACSU, University of Valahia Targoviste, E. VASILE, Athenaeum University, Bucharest.
<http://aimr.univath.ro/en/article/KEY-INSTRUMENTS-IN-THE-FIGHT-AGAINST-FRAUD-THE-IMPORTANCE-OF-FISCAL-EDUCATION~1212.html>
- articol: **ANALYSIS OF THE SPECIFIC MONEY LAUNDERING CRIMINAL CASES EVOLUTION IN ROMANIA**, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 55, Septembrie 2019, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, P. GRUIA, University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.
<http://aimr.univath.ro/en/article/ANALYSIS-OF-THE-SPECIFIC-MONEY-LAUNDERING-CRIMINAL-CASES-EVOLUTION-IN-ROMANIA~1188.html>
- articol: **ACCOUNTING DIFFICULTIES REGARDING FICTITIOUS OPERATIONS**, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 61, Martie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.
<http://aimr.univath.ro/en/article/ACCOUNTING-DIFFICULTIES-REGARDING-FICTITIOUS-OPERATIONS~1246.html>
- articol: **FRAUD MECHANISMS - ACCOUNTING AND FISCAL EVALUATION - SEEN AS POSSIBILITIES FOR ESTIMATING THE UNDERGROUND ECONOMY**, publicat în Internal Auditing & Risk

Management, Year XIX, Supplement No. 63, Septembrie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.

<http://aimr.univath.ro/en/article/FRAUD-MECHANISMS--ACCOUNTING-AND-FISCAL-EVALUATION--SEEN-AS-POSSIBILITIES-FOR-ESTIMATING-THE-UNDERGROUND-ECONOMY~1259.html>

- articol: ***NEW PERSPECTIVES FOR IMPROVING THE QUALITY OF AUDIT MANAGEMENT***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Martie 2023, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. BRATU, University of Valahia Targoviste.

<http://aimr.univath.ro/en/article/NEW-PERSPECTIVES-FOR-IMPROVING-THE-QUALITY-OF-AUDIT-MANAGEMENT~1296.html>

- articol: ***INFORMATION BASE ACCOUNTING EXPERTISE IN MANAGERIAL ACTIVITY***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Mai 2023, autor: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. A. PANTAZI, University of Valahia Targoviste.

<http://aimr.univath.ro/en/article/INFORMATION-BASE-ACCOUNTING-EXPERTISE-IN-MANAGERIAL-ACTIVITY~1304.html>

B. Participare la conferințe internaționale

- articol: ***HOW TO USE FINANCIAL STATEMENTS WITHIN THE GLOBAL ECONOMIC ANALYSIS TREND***, International Conference “Challenges of the modern economy in the context of globalization, autori: autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.

- articol: ***PROJECT- BASED ACCOUNTING AS A STRATEGIC INSTRUMENT IN CONTEMPORARY FINANCIAL MANAGEMENT***, International Conference “Challenges of the modern economy in the context of globalization, autori: A. Nicolau, lector doctor în științe, Ateneul Universitar din București, L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste.

REFERENTIAL BIBLIOGRAFIC

1. Achim M., Borlea S.N., *Criminalitatea economico-financiară. Cauze, efecte, soluții. Abordări teoretice și practice*, Ed. Economică, București, 2019.
2. Aguinis, H., *Research methodology: Best practices for rigorous, credible, and impactful research*. SAGE Publications, 2025.
3. Albu L.L., *Non-Linear Modelling in Economics- Beyond Standard Economics*, Ed. Colasse B., *Introduction in Accounting*, Ed. Economică, Paris, 2011.
4. Crain, J.L., Hopwood W.S., *Forensic and Investigative Accounting*, 10th eds., Association of Certified Fraud Examiners, SUA, 2024.
5. Daniela P., Valentin R., Florin R., *Profesia contabilă în IMM-uri*, Ed. Pro Universitaria, București, 2017.
6. Dinga E., *Studii de economie. Contribuții de analiză logică, epistemologică și metodologică*, Ed. Economică, București, 2009.
7. Cucui I., Man M., *Costurile și contabilitatea de gestiune*, Ed. Economică, București, 2004.
8. Elliott K.A., *Corruption and the Global Economy*, Ed. Institute for International Economics, SUA, 2017.
9. Feleagă N., *Controverse contabile*, Ed. Economică, București, 1996.
10. Feleagă N., Malciu L., *Politici și opțiuni contabile*, Ed. Economică, București, 2002.
11. Flower J., Lefebvre C., *Comparative Studies in Accounting Regulation in Europe*, Ed. Leuven, Belgia, 2020.
12. Groșanu A., *Contabilitate creativă*, Ed. ASE, București, 2013.
13. Ionașcu I., *Dinamica doctrinelor contabilității contemporane– studii privind paradigmele și practicile contabile*, Ed. Economică, București, 2003.
14. Ionescu L., *Expertiza contabilă în România*, Ed. C.H. Beck, București, 2011.
15. Jula N., Jula D., *Modelare economică. Modele econometrice și de optimizare*, Ed. Mustang, București, 2010.
16. Kranacher, M.J., Riley R. A., Wells J.T., *Forensic accounting and fraud examination*, Eds a-3-a, Ed. Wiley, New Jersey, 2023.
17. Leția A., *Investigarea criminalității de afaceri. Spălarea banilor. Corupția și fraudă fiscală. Aspecte teoretice și practice*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.
18. Malciu L., *Contabilitate creativă*, Ed. Economică, București, 1999.
19. Mărgulescu D., Șerban C., Vasile E. (coordonator), Stanciu A.C., *Analiza economico-financiara*, Ed. Bren, București, 2008.
20. Masciandaro D., *Global financial crime: terrorism, money laundering and offshore centres*, Ed. Taylor & Francis, Londra, 2017.
21. Minea, M.Ș., & Costaș, C.F., *Legea evaziunii fiscale. Comentarii și explicații*, Editura C.H. Beck., București, 2006.
22. Munteanu V., Zuca M., Zuca S., *Contabilitatea financiară a întreprinderilor*, Eds III revăzută și adăugită, Ed. Pro Universitaria, București, 2009.
23. Neacșu C., *Infracțiuni de evaziune fiscală și spălare a banilor săvârșite prin intermediul companiilor offshore*, Ed. C.H. Beck, București, 2021.
24. Needles B.E., Anderson J.R., Caldwell J.C., *Principiile de bază ale contabilității*. Eds V, Ed. Arc, Chișinău, 2020.

25. Nicolae G., Bolboșanu C, s.a., *Criminalitatea economico-financiară în Uniunea Europeană*, Ed. Sitech, Craiova, 2009.
26. Nigrini, M.J., *Forensic analytics: Methods and techniques for forensic accounting investigations.*, Ed. Wiley, New Jersey, 2020.
27. Oprea C., Man M., Nedelcu M., *Contabilitate Managerială*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2008.
28. Popa A.F., *Contabilitatea și fiscalitatea rezultatului întreprinderii*, Ed. CECCAR, București, 2011.
29. Pope K. R., *Fool Me Once: Scams, Stories, and Secrets from the Trillion-Dollar Fraud Industry*, Ed. Harvard Business Review Press, Boston, 2023.
30. Patroi D., *Evaziunea fiscală între latura permisivă, aspectul contravențional și caracterul infracțional*, Ed. Economică, București, 2006.
31. Radu F., *Globalizarea sistemelor informaționale și influența asupra contabilității*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2011.
32. Radu F., Barbu N., Valentin R., *Evoluția contabilității. Context național și european*, Ed. Pro Universitaria, București, 2017.
33. Ristea M., Olimid L., Calu D.A., *Sisteme contabile comparate*, Ed. CECCAR, București, 2006.
34. Ryder N., *Financial crime in the 21st century: law and policy*, Ed. Edward Elgar, Marea Britanie, 2018.
35. Simionescu M., *Incertitudinea previziunilor în modelarea macroeconomică*, Ed. Universitară, București, 2017.
36. Stancu I., *Finanțe: Piețe financiare și gestiunea portofoliului. Investiții directe și finanțarea lor. Analiza și gestiunea financiară a întreprinderii*, Ed. Economică, București, 2007.
37. Ștefan V., *Proiectarea sistemelor informatice de gestiune.*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2015.
38. Ștefănescu A., *Performanța financiară a întreprinderii între realitate și creativitate*, Ed. Economică, București, 2005.
39. Todea N., *Teorie contabilă și raportare financiară*, Ed. Aeternitas, Alba Iulia, 2009.
40. Toma C., *Contabilitatea creativă și calitatea informației*, Ed. Sedcom Libris, Iași, 2002.
41. Vasile E. (coordonator), Mărgulescu D., Mitran D., *Analiză economico-financiară în industrie-comerț-turism și probleme în orizontul dezvoltării*, Ed. Bren, București, 2011.
42. Vasile E. (coordonator), Croitoru I., Calotă G., *Audit intern & control financiar*, Ed. Bren, București, 2014.
43. Voineagu V., Isaic M.A., Mitrut C., Andrei T., Costea A., *Statistică- teorie și aplicații*, Ed. CISION, București, 2008.
44. Walras L., *Elements of pure economics*, Ed. Routledge Library, Eds. Economics, Londra, 2003.
45. Yong S., *Advances in Big Data Analytics. Theory, Algorithms and Practices*. Ed. Springer, Singapore, 2022.

Articole și Reviste de specialitate:

1. Adoboe-Mensah, K. et al. (2023). *Using the Beneish M-score Model to Detect Financial Statement Fraud in the Microfinance Industry in Ghana*. International Journal of Economics and Financial Issues, 13(4), pp.49–58

2. Arrom, L.M., Huguet, J., Errando, C.B. and Palou, J. (2018). *How to write an original article*. Actas Urológicas Españolas, 42(9), pp.545–550.
3. Albrecht, W. S. (1991). *Fraud in Government Entities: The Perpetrators and the Types of Fraud*. Government Finance Review, Vol. 7, No. 6, pp. 27–30.
4. Al-Khoury, A., Al-Shattarat, H., Alghazzawi, R., Haddad, H. (2023). *Creative Accounting Practices and the Credibility of Financial Reports*. WSEAS Transactions on Computer Research, 11, pp.398–403.
5. Amat, O. and Gowthorpe, C. (2004). *Creative Accounting: Nature, Incidence and Ethical Issues*. Economics Working Papers, 749. Universitat Pompeu Fabra.
6. Amir, E., Harris, T. & Venuti, E.K., (1993), *A Comparison of the Value-Relevance of U.S. Versus Non-U.S. GAAP Accounting Measures Using Form 20-F Reconciliations*. Journal of Accounting Research, 31, 230-264 (Supplement).
7. Armstrong, C., Guay, W.R., Webwe, J.P, (2010), *The role of information and financial reporting in corporate governance and debt contracting*. Journal of Accounting and Economics, 50 (2–3), 179–234, 2010.
8. Badawi, M.I., (2008), *Motives and consequences of fraudulent financial reporting*, prezentată la 17th Annual Convention of the Global Awareness Society International, San Francisco, CA, USA.
9. Beneish, M.D., (1999) *Detecting GAAP violation: Implications for assessing earnings management*. Financial Analysts Journal.
10. Beneish, M.D., Lee, C.M.C., Nichols, D.C., (2013). *Fraud Detection and Expected Returns*. Financial Analysts Journal
11. Bernardi, R. (2009). *Establishing a baseline for auditor's comments on client integrity*. Managerial Auditing Journal.
12. Bindra, P.C., & Pearce, G. (2022). *The effect of priming on fraud: Evidence from a natural field experiment*. Economic Inquiry, 60(4), 1854–1874.
13. Bishop, C. C., Hermanson, D. R., & Riley, R. A., Jr. (2017). *Collusive Fraud: Leader, Incident, and Organizational Characteristics*. Journal of Forensic Accounting Research, 2(1), A53–A73.
14. Blazek, R., Durana, P., Valaskova, K. (2020). *Creative accounting in agribusiness*. Journal of Risk and Financial Management.
15. Bockel-Rickermann C., Verdonck, T., & Verbeke W. (2023). *Fraud analytics: A decade of research: Organizing challenges and solutions in the field*. Expert Systems with Applications, 232, 120605
16. Borlea, S. (2011). *Analiza performanței financiare și a riscului întreprinderii*. ccsalaj.ro.
17. Breban, L. (2017). *Etica expertului contabil în contextul misiunii de examinare*. Contabilitatea, expertiza și auditul afacerilor.
18. Bunney, D., Sharplin, E., & Howitt, C. (2015). *Generic skills for graduate accountants: The bigger picture, a social and economic imperative in the new knowledge economy*. Higher Education Research & Development, 34(2), 256–269
19. Burns, N., Kedia, S. (2006). *Performance-based compensation and misreporting*. Journal of Financial Economics.
20. Carter, W., & Wynne, K. T. (2024). *Integrating artificial intelligence into team decision- making: Toward a theory of AI–human team effectiveness*. European Management Review
21. Cecchinia, M., H. Aytugb, G. J. Koehler, and P. Pathak. (2010). *Making words work: Using financial text as a predictor of financial events*. Decision Support Systems 50: 164–175

22. Centobelli, P., Cerchione, R., Del Vecchio, P., Oropallo, E. , Secundo, G. (2022), *Blockchain technology design in accounting: Game changer to tackle fraud or technological fairy tale?*, Accounting, Auditing & Accountability Journal, Vol. 35 No. 7, pp. 1566-1597.
23. Churyk, N. T., C. C. Lee, and B. D. Clinton. (2009). *Early detection of fraud: Evidence from restatements*. Advances in Accounting Behavioral Research 12:25–40
24. Clatworthy, M. and M.J. Jones. (2003). *Financial reporting of good news and bad news: evidence from accounting narratives*, Accounting and Business Research 33(3):171–185.
25. Comet, C. (2011). *Anatomy of a Fraud: Trust and Social Networks*. Bulletin de Méthodologie Sociologique.
26. Cooper, L.A. et al. (2019). *Robotic Process Automation in Public Accounting*. Accounting Horizons, 33.
27. Cressey, D.R. (1953). *Other People's Money: a Study in the Social Psychology of Embezzlement*. Glencore, IL: Free Press.
28. Cuschieri S., Grech, V., & Savona-Ventura, C. (2019). *WASP (Write a Scientific Paper): Structuring a scientific paper*. Early human development, 128, 114- 117
29. Dănescu, T., Prozan, M., Prozan, R.D. (2014). *Utility of Accounting Information*. Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica.
30. Dechow, P.M., Ge, W., Larson, C.R., Sloan, R.G. (2011). *Predicting material accounting misstatements*. Contemporary Accounting Research.
31. Dica A., (2022), *Legislația europeană și infracționalitatea economico-financiară transfrontalieră*, Revista de investigare a criminalității 8: 203.
32. Diemut R. Theato, (2015), *Bilan et perspectives en matière de protection des interets financiers de l'Union Européenne*, Agon nr.25.
33. Dinga E., (2008), *Considerații teoretice privind evaziunea fiscală vs. fraudă fiscală*, Studii Financiare– Abordări teoretice și modelare, nr. 4.
34. Dong, Y., Liao, S. (2021), *Using Logistic Regression to Detect Fraudulent Financial Statements: Evidence from Emerging Markets*. Review of Quantitative Finance and Accounting.
35. Dorminey, J., Fleming, A. S., Kranacher, M. J., Riley Jr, R. A. (2012). *The Evolution of Fraud Theory*. Issues in Accounting Education, Vol. 27(2), pp. 555–579
36. Dragomir O., Dragomir P., Ștefan V., Minca P. (2015), *Adaptive Neuro-Fuzzy Inference Systems as a Strategy for Predicting and Controlling the Energy Produced from Renewable Sources*. Journal Energies Resilience of Energy Systems.
37. Dumbravă, M. (2020). *Model de analiză a performanței firmei*, Economia Teoretică și Aplicată, 1(1), pp. 5–12.
38. Dumitrescu, A.-S. (2013). *Raportarea financiară, contabilitatea creativă și credibilitatea informației*. Contabilitatea, expertiza și auditul afacerilor, nr. 10, 21–25.
39. Esanu, A., Buhaș, R., Mureșan, S. (2020). *Corporate fraud – types, motivations and defense strategies*. Journal of Public Administration, Finance and Law.
40. Eschenbach, F., Schuknecht, L., (2002), *The fiscal costs of financial instability revisited*, Working Paper Series 191, European Central Bank.
41. Estrella, A., Trubin, M. R., (2006), *The yield curve as a leading indicator: some practical issues*, Current Issues in Economics and Finance, Federal Reserve Bank of New York.

42. Farbmacher, H., Löw, L., & Spindler, M. (2022). *An explainable attention network for fraud detection in claims management*. Journal of Econometrics, 228(2), 244–258.
43. Faragalla, W.A. (2015). *Practici de contabilitate creativă în viziunea profesioniștilor contabili*. Audit Financiar, nr. 7, 59–72.
44. Filip, A., Coman, A. (2017). *Percepția contabililor privind raportările financiare distorsionate*. Audit Financiar, 15(145), 496–506.
45. Frankel, T. (2012). *The Ponzi Scheme Puzzle: A History and Analysis of Con Artists and Victims*. Oxford University Press.
46. Free, C., & Murphy, P. R. (2015). *The Ties that Bind: The Decision to Co-Offend in Fraud*. Contemporary Accounting Research, 32(1), 18–54.
47. Gârleanu, N., Pedersen, L.H. (2018). *Efficiently Inefficient Markets for Assets and Asset Management*. Journal of Finance.
48. Gheorghiu, A. (2022). *Indicatori de analiză economico-financiară utilizați în aprecierea performanței companiilor IT din România*, CECCAR Business Review, 11, pp. 19–22.
49. Ghazali, Imam et al. (2019). *Determinants of Fraudulent Financial Reporting*. WSEAS Transactions on Business and Economics.
50. Gînta, A.I. (2019). *Contabilitatea creativă în contextul unui management performant în sistemul bancar*. Teză de doctorat.
51. Glover, S.M., Prawitt, D.F., Wood, D.A. (2008). *Internal audit sourcing arrangements and associated risk factors*. Auditing: A Journal of Practice & Theory.
52. Grasu, M.C. (2021). *Contabilitatea creativă: necesitate sau fraudă intenționată? Economie teoretică și aplicată*.
53. Groșanu, D., & Răchișan, D. (2010). *Creative Accounting – An Expression of the Disconnection Between Accounting and Taxation*. Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, 12(1), 170–176.
54. Gunny, K. (2010). *The relation between earnings management using real activities manipulation and future performance*. Contemporary Accounting Research.
55. Hegazy, M.A., Ali, H. (2020). *The Impact of Audit Committee Characteristics on Earnings Management*. Journal of Financial Reporting and Accounting.
56. Hendry, D. F.; Muellbauer, J. N. (2018), *The future of macroeconomics: macro theory and models at the Bank of England Oxford*. Review of Economic Policy, 34(1-2), 287-328
57. Herath, S., Albarqi, N. (2017). *Financial Reporting Quality: A Literature Review*. International Journal of Business Management and Commerce.
58. Holtfreter, K., Reisig, M. D., Piquero, N. L., Piquero, A. R. (2010). *Low Self-Control and Fraud Offending, Victimization, and Their Overlap*. Criminal Justice and Behavior, Vol. 37(2), pp. 188–203.
59. Hume, M. (2008). *Big Four accounting firms hit with fraud lawsuits*. The CPA Journal.
60. Hurko, S. (2020). *Fraud risk assessment in small entities*. Journal of Financial Crime.
61. Irimia, R., Cristea, M. (2016). *Contabilitatea creativă în contextul manipulării situațiilor financiare*. Audit Financiar.
62. Irwandi, Soni Agus et al. (2019). *Detection of Fraudulent Financial Statement: Beneish M-Score Model*. WSEAS Transactions.
63. Istrate, C. (2014). *Motivațiile utilizării contabilității creative în mediul economic românesc*. Audit Financiar.

64. J. Conrads, (2014) *“On Fraud, Ignorance, and Lying: Essays in Behavioral Business Ethics.*
65. Jaba, E., Moroşanu, A. (2011). *Identificarea statistică a tendinţelor manifestate în cercetarea caracteristicilor operatorului de sondaj.* Revista română de statistică, nr. 12.
66. Jackson, D., Michelson, G. and Munir, R. (2022), *New technology and desired skills of early career accountants*, Pacific Accounting Review, Vol. 34 No. 4, pp. 548-568.
67. Krishnan, G.V., Visvanathan, G. (2007). *Reporting internal control deficiencies and the quality of earnings.* Auditing: A Journal of Practice & Theory.
68. Krishnan, J. (2005). *Audit committee financial expertise and internal control: An empirical analysis.* The Accounting Review
69. Lin, J.W., Hwang, M.I. (2010). *Audit quality, corporate governance, and earnings management: A meta-analysis.* International Journal of Auditing.
70. Lobo, G.J., Zhou, J. (2001). *Disclosure quality and earnings management.* Asia-Pacific Journal of Accounting and Economics..
71. Mackevičius J., Kazlauskienė L. (2009). *The fraud tree and its investigation in audit.* Ekonomika. Vol. 85. Vilnius University Publishing House
72. Magnan, M. (2002). *Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance.* Journal of Financial Statement Analysis.
73. Maradona, A.F. & Chand, P. (2021). *The pathway of transition to International Financial Reporting Standards (IFRS) in developing countries: Evidence from Indonesia.* Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 43, Article 100395
74. Marcu N. (2004). *Tehnici de identificare şi prevenire a fraudelor financiare.* Revista Finanţe- Provocările Viitorului
75. McLure N. (2004). *Testimony on voting system security.* Public hearing, U.S. Election Assistance Commission, 5 May.
76. Mirsadeghi, N., Aliabadi, S. (2013). *A model for fraud detection using neural networks.* Applied Mathematics in Engineering, Management and Technology.
77. Moskwa-Bęczkowska, D., Reczyńska, J. (2023). *Creative Accounting versus Aggressive Accounting – Exploring Specific Dimensions.* Journal of Applied Economic Sciences, 18(4), pp.267–276.
78. Munteanu, V., Zuca, M. (2011). *Consideraţii privind utilizarea contabilităţii creative în denaturarea informaţiilor.* Audit Financiar, nr. 3, 3–10.
79. O'Connor, M., Meister, A. (2008). *Corporate fraud: A review and agenda for future research.* Journal of Forensic and Investigative Accounting.
80. Onofrei, M. (2013). *Consideraţii privind etica şi responsabilitatea contabilului.* Audit Financiar.
81. Orazalin, N. and Mahmood, M. (2022). *Operational risk disclosure quality and national culture.* Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 55, 100437.
82. Penman, S.H., Zhang, X.J. (2002). *Accounting conservatism, the quality of earnings, and stock returns.* The Accounting Review.
83. Phillips, J., Pincus, M., Rego, S.O. (2003). *Earnings management: New evidence based on deferred tax expense.* The Accounting Review.
84. Piotroski, J.D. (2000). *Value investing: The use of historical financial statement information to separate winners from losers.* Journal of Accounting Research.
85. Plenborg, T., Pimentel, R.C. (2016). *Earnings quality and the cost of equity capital.* Accounting and Business Research.

86. Roychowdhury, S. (2006). *Earnings management through real activities manipulation*. Journal of Accounting and Economics.
87. Siregar, H. et al. (2023). *The Applicability of the Beneish M-Score Method for Detecting Financial Statement Fraud: Evidence from Indonesia*. Journal of System and Management Sciences, 13(6), pp.622–634.
88. Song, M., N. Oshiro, and A. Shuto. (2016). *Predicting accounting fraud: Evidence from Japan*. The Japanese Accounting Review 6: 17–63.
89. Spathis, C. (2002). *Detecting false financial statements using published data: evidence from Greece*. Managerial Auditing Journal, 17(4), 179–191.
90. Stancheva-Todorova, E.P. (2018). *How Artificial Intelligence Is Challenging the Accounting Profession*. Economy & Business Journal, 12(1), 126–141.
91. Stoica, O. C. (2018). *O analiză bazată pe experiment a importanței informațiilor nefinanciare în luarea deciziilor*, Contabilitate, Audit și Informatică de Gestiune, 1(1), pp. 1–10.
92. Stoica R., Stefan V. (2018), *The Role of Computerized Solutions in Consolidating Financial Results from the European and Anglo-Saxon Accounting Systems*, Valahian Journal of Economic Studies.
93. Supriatiningsih, S., Darwis, H. and Kaunang, S.D.E. (2024). *Determinants of Score Model on Fraudulent Financial Reporting With Beneish M-Score*. Journal of Research in Business and Management, 12(4), pp.208–213.
94. Tariq, Y. and Abbas, A. (2024). *Auditing the risk of financial fraud using the red flags technique*. Journal of Financial Crime, 31(1), pp.102–118.
95. Thalassinou, I.E., Thalassinou, Y.E. (2020). *The COVID-19 Pandemic: Challenges for the Accounting Profession*. European Research Studies Journal.
96. Tibshirani, R., Friedman, J., (2009), *The elements of statistical learning: data mining, inference, and prediction*, 2nd ed. New York: Springer
97. Velte, P. (2017). *Do board composition and audit committee structure influence earnings management?* International Journal of Corporate Governance.
98. Vladu, A.B., Matis, D. (2010). *Accounting and reporting techniques for financial statements fraud*. Review of Accounting and Finance.
99. Voutsinas R., (2019). *Elaborating on the Theory of Fraud. New Theoretical Extensions*, SSRN Electron. J., pp. 1–17.
100. Wang, J., Yung, K. (2011). *Do financial restatements affect information asymmetry?* Journal of Financial Research.
101. Wang, M. and Wang, H. (2020). *Quantifying uncertainty in risk assessment using fuzzy theory*. arXiv preprint, arXiv:2009.09334.
102. Yadav, B. (2014). *Creative accounting: A literature review*. The IUP Journal of Accounting Research & Audit Practices.
103. Yigitbasioglu, O., Green, P. and Cheung, M.-Y.D. (2023), *Digital transformation and accountants as advisors*, Accounting, Auditing & Accountability Journal, Vol. 36 No. 1, pp. 209-237
104. Zaharia, R.M., Horomnea, E. (2013). *Raportarea financiară și responsabilitatea socială*. Revista Finanțe – Provocările viitorului.
105. Zaharia, R.M. (2015). *etică și contabilitate creativă: antagonism sau complementaritate?* Revista Audit Financiar.
106. Zimbelman, M.F. (1997). *The effects of SAS No. 82 on auditors' attention to fraud risk factors and audit planning decisions*. Journal of Accounting Research.
107. Zikmund, W.G., Babin, B.J., Carr, J.C., Griffin, M. (2010). *Business Research Methods*. Cengage Learning.
108. Zimbelman, M., Albrecht, C., Albrecht, W., Albrecht, C. (2014). *Forensic Accounting*. South-Western College Pub.

Legislație

1. Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990 privind societățile comerciale (republicată), publicată în MO nr. 1066 din 17 noiembrie 2004;
2. Legea contabilității nr. 82 din 24 decembrie 1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, M.O. Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008;
3. Ordinul nr. 2634 din 5 noiembrie 2015 privind documentele financiar-contabile, emitent Ministerul Finanțelor Publice, publicat în MO nr. 910 din 9 decembrie 2015;
4. Hotărârea nr. 1151 din 27 noiembrie 2012, pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune, emitent Guvernul României, MO nr. 808 din 03 decembrie 2012;
5. Ordonanța de Urgență nr. 94 din 02 noiembrie 2011 actualizată, privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiară, cu modificări și completări ulterioare, emisă de Guvernul României, publicată în MO nr. 799 din 11 noiembrie 2011
6. Ordinul nr. 2737 din 10 septembrie 2020 privind aprobarea modelului, conținutului și instrucțiunilor de completare ale actelor de control și formularelor utilizate în activitatea de inspecție economico-financiară, emitent Ministerul Finanțelor Publice, publicat în MO nr. 868 din 23 septembrie 2020;
7. Ordonanța de Urgență nr. 75 din 1 iunie 1999 (republicată) privind activitatea de audit financiar, emitent Guvernul, publicată în MO nr. 598 din 22 august 2003;
8. Ordinul nr. 38 din 15 ianuarie 2003 (actualizat) pentru aprobarea Normelor generale privind exactitatea auditului public intern, emitent Ministerul Finanțelor Publice, MO nr. 167 din 17 martie 2003;
9. OMFP nr.1752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1080 din 30 noiembrie 2005 (abreviat OMFP nr. 1752/2005),
10. OMFP nr.3055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 și 766 bis din 10 noiembrie 2009 (abreviat OMFP nr. 3055/2009)
11. Ordinul nr. 1802 din 29 decembrie 2014 - Partea I pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, emitent Ministerul Finanțelor Publice, publicat în MO nr. 963 din 30 decembrie 2014

Resurse electronice

1. <http://www.dictionar-economic.contabilitateafirmei.ro/>
2. <http://www.dictionar-economic.contabilitateafirmei.ro/>
3. <https://dexonline.ro/definitie/impozit>
4. <https://legeaz.net/dictionar-juridic/taxa>
5. <https://ro.scribd.com/document/397643016/Control-Financiar>
6. <https://pdfcoffee.com/audit-financiar-3-pdf-free.html>
7. <https://revistas.um.es/rcsar/article/view/401651>
8. <http://www.ebsco.ectap.ro/Theoretical & Applied Economics 2011 September.pdf#page=5>
9. <https://revistas.um.es/rcsar/article/view/401651>

10. http://www.ebsco.ectap.ro/Theoretical_&_Applied_Economics_2011_September.pdf
11. <https://openknowledge.worldbank.com>
12. <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro>
13. <https://digitalcommons.kennesaw.edu/facpubs/1537/>
14. http://doctorate.uab.ro/upload/63_1559_rezumat_teza_doctorat.pdf
15. <https://doi.org/10.18662/jls/17.1-2/104>;
16. <https://www.oecd.org/corporate/ca/corporategovernanceprinciples/31557724.pdf>
<https://doi.org>
17. <https://www.juridice.ro/472769/diicot-constituire-a-unui-grup-infractional-organizat-evaziune-fiscala-spalare-de-bani-retinere.html>
18. <https://es.scribd.com/document/249403198/Evaziune-fiscala-Teza-Doctorat>
19. <https://www.researchgate.net/publication/25487710>
20. https://www.researchgate.net/publication/254877109_Quality_of_financial_reporting_measuring_qualitative_characteristics/link/59ad6d0b0f7e9bdd115c3992/download
21. <http://www.store.ectap.ro/articole/132.pdf>
22. <https://media.proquest.com/media/pq/classic/doc/3242426091/fmt/pi/rep/NONE?s=NKf19%2FbjKtSn%2Bj%2BcdfiGuldBIA%3D>

Cuvinte cheie:

- *Frauda financiara;*
- *Informația contabilă;*
- *Metode econometrice;*
- *Metoda Beneish;*
- *Investigarea fraudelor;*
- *Metoda logicii fuzzy;*
- *întreprindere;*
- *contabilitate creativa*
- *expert contabil criminalist*
- *indicatori de analiza economico-financiara;*
- *guvernanță corporativă;*
- *informație financiar-contabilă;*
- *indicatori de performanta;*
- *risc de fraudare;*
- *situații financiare frauduloase*
- *studiu empiric*
- *examinarea fraudelor*
- *contabilitate criminalistică*

Curriculum Vitae (CV)

Roxana- Larisa Manea (căs. Mîrșan)

Cetățenie: română Data nașterii: 08/01/1990

☎ Număr de telefon: (+40) 728987897 ✉ E-mail: larisamanea@yahoo.com

📍 Acasă: Craiova (România)

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

🏢 **Agentia Nationala de Administrare Fiscala** – Craiova, România

Localitatea: Craiova | Țara: România

Consilier- detașare

[15/01/2025 – În curs]

Ocuparea funcției publice de execuție de consilier, clasa I, grad profesional asistent, gradația 1,
în cadrul DGRFP/ Serviciul de verificări fiscale.

🏢 **Agentia Nationala de Administrare Fiscala** – Bucuresti, România

Localitatea: Bucuresti | Țara: România

Inspector

[01/11/2021 – În curs]

Ocuparea funcției publice de execuție de inspector, clasa I, grad profesional asistent, gradația 1,
în cadrul Direcției Generale de Management al Riscului/ Serviciul de identificare a riscurilor/ Biroul de
Cercetare Statistică

🏢 **Primaria Orasului Buftea** – Buftea, România

Localitatea: Buftea | Țara: România

Inspector

[15/08/2021 – 31/10/2021]

Ocuparea funcției publice de execuție de inspector, clasa I, grad profesional asistent, gradația 1,
în cadrul Biroului de Proiecte cu Finanțare Nerambursabilă

🏢 **Compania Municipală Parcuri și Grădini București S.A.** – București, România

Localitatea: București | Țara: România

Referent de specialitate- Economist în economie generală

[06/2019 – 08/2021]

1. Direcția Comercială și Dezvoltare, Serviciul Comercial și Serviciul Contracte Clienți

- Întocmirea și transmiterea ofertelor financiare
- Elaborarea proiectului de contract, supus ulterior spre avizare, conform procedurilor interne; Întocmirea de contracte
- Verificarea și actualizarea documentelor conexe contractelor
- Crearea, dezvoltarea și modernizarea bazelor de date proprii, în format tabelar (xls)
- Elaborarea și revizuirea periodică a procedurilor operaționale și a instrucțiunilor de lucru interne, aferente Serviciului Comercial cât și a Serviciului Contracte Clienți;
- Asigurarea unei comunicări permanente cu piața, ceea ce a presupus o serie de acțiuni specifice de influențare a comportamentului de asumare și de sprijin în procesul de colectare al debitelor restante
- Elaborarea rapoartelor de facturare și verificarea facturilor emise de către Direcția Economică
- Întocmirea lunară a Rapoartelor de Guvernanță Corporativă
- Organizarea soluționării și transmiterii răspunsurilor în termenul legal la toate adresele repartizate serviciului

- Preluarea sarcinilor și înlocuirea șefului ierarhic ori de câte ori situația a impus.
- Îndeplinirea oricăror alte atribuții stabilite în sarcina mea de către șeful ierarhic sau de către Directorul General.

Alte atribuții:

- **Preluarea sarcinilor și atribuțiilor din cadrul Compartimentului de Guvernanță Corporativă, începând cu data de 09.02.2021-12.08.2021)**
- Participarea la inventarierea patrimoniului, din parcuri, ca parte a subcomisiei de inventariere a CMPGB. S.A. (2019).
- Membru supleant al comisiei de recepție al CMPGB, până la preluarea activității de CFPP.
- Participarea la inventarierea patrimoniului, ca parte a comisiei centrale de inventariere a CMPGB. S.A. (2020).

2. Direcția Economică, Compartimentul de Control Financiar Preventiv Propriu (2020-2021)

- Exercitarea activității de control financiar preventiv, asupra proiectelor de operațiuni cuprinse în Anexa 1 la Ordinul MFP 2332/2017.

 Golden Tax SRL – București, România

Localitatea: București | Țara: România

Director Economic

[09/2018 – 04/2019]

Societate de contabilitate care, se ocupa în mod principal, de realizarea de expertize contabile, în cadrul unor dosare penale.

Am avut, astfel, ocazia să analizez care este modul de utilizare concretă a informației contabile în investigarea fraudei financiare, prin fraudă financiară înțelegând aici, fără a ma limita, atât evaziunea fiscală cât și alte forme de fraudă financiară, cum ar delapidarea sau spălarea de bani. Pornind de la studiul practic al acestei zone, am ales ulterior prin proramul de cercetare doctorală, să dezvolt pe un teren de cercetare științifică, metodele și metodologiile de lucru utilizate de experții contabili, pentru cuantificarea fraudei financiare.

 ASCENTOR Business Advisors – București, România

Localitatea: București | Țara: România | Site de internet: www.ascentor.ro

Consultant în management

[11/2018 – 02/2019]

Exercitarea activității în cadrul departamentului de audit și consultanță

 Golden Tax SRL – București, România

Localitatea: București | Țara: România

Contabil autorizat CECCAR

[01/2017 – 09/2018]

Societate de contabilitate care se ocupa în mod principal de realizarea de expertize contabile, în cadrul unor dosare judiciare/ extrajudiciare.

 First Class SRL – București, România

Localitatea: București | Țara: România

Asistent contabil

[02/2014 – 12/2016]

 Incify Tour Imobiliare – București, România

Localitatea: București | Țara: România

Administrator

[08/2013 – 08/2014]

EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

Economist Cercetător

Universitatea Valahia, Școala Doctorală IOSUD - Domeniul fundamental: Contabilitate [09/2018 – În curs]

Localitatea: Târgoviște | Țara: România | Site de internet: www.scoaladoctorala.valahia.ro | Domeniul (domeniile) de studiu: Științe economice și umaniste

Diplomă de masterat- Puterea executivă și administrația publică

Universitatea Athenaeum București - Facultatea de Administrație Publică [2019 – 2021]

Localitatea: București | Țara: România | Site de internet: www.univah.ro | Domeniul (domeniile) de studiu: Puterea executivă și administrația publică

Diplomă de masterat- Contabilitate, Audit și Consultanță

Universitatea Athenaeum, Facultatea de Științe Economice [2016 – 2018]

Localitatea: București | Țara: România | Site de internet: www.univath.ro | Domeniul (domeniile) de studiu: Contabilitate, Audit și Consultanță

Activitate practică în domeniul gestiunii și consultanței fiscale la nivel național și internațional, audit intern, expertiză contabilă și control intern.

Diplomă de licență

ASE, Facultatea Administrarea Afacerilor, cu predare în limbi străine (secția engleză) [2016]

Localitatea: București | Țara: România | Site de internet: www.ase.ro | Domeniul (domeniile) de studiu: Comerț și administrație

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic la Universitatea Valahia

Universitatea Valahia [2018 – 2019]

Localitatea: Târgoviște | Țara: România | Domeniul (domeniile) de studiu: pedagogie ; Educație: • Știința educației

Formare psihopedagogică nivelul 1 și Formare psihopedagogică nivelul 2

Contabil Autorizat

CECCAR [2016]

COMPETENȚE LINGVISTICE

Limbă(i) maternă(e): română

Altă limbă (Alte limbi):

engleză

COMPREHENSIUNE ORALĂ C2 CITIT C2 SCRIS C2
EXPRIMARE SCRISĂ C2 CONVERSAȚIE C1

spaniolă

COMPREHENSIUNE ORALĂ B2 CITIT B2 SCRIS A2
EXPRIMARE SCRISĂ A2 CONVERSAȚIE B1

Niveluri: A1 și A2 Utilizator de bază B1 și B2 Utilizator independent C1 și C2 Utilizator experimentat

COMPETENȚE

Microsoft Office: Word, Excel, Power Point, Outlook / Responsabilitate / Adaptabilitate / economie matematică / diseminează rezultatele în rândul comunității științifice / scrie în limba engleză / risk management / execută calcule matematice analitice / analizează tendințe economice / îndrumă oameni / promovează transferul de cunoștințe / dezvoltă software cu sursă deschisă

COMPETENȚE DOBÂNDITE LA LOCUL DE MUNCĂ

Competențe dobândite la locul de muncă

- asumarea responsabilităților;
- disciplină în muncă;
- păstrarea confidențialității;
- promptitudine și eficiență în efectuarea lucrărilor;
- capacitatea de analiză și sinteză;
- capacitatea de a lucra în echipă;
- capacitate de perfecționare;
- respect față de lege.

PUBLICAȚII

[2025]

HOW TO USE FINANCIAL STATEMENTS WITHIN THE GLOBAL ECONOMIC ANALYSIS TREND

Autori: Liliana Manea, Lecturer PhD, University Athenaeum of Bucharest Larisa Roxana Manea, PhD student Valahia University of Targoviste | Denumirea publicației/conferinței: International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

[2025]

PROJECT-BASED ACCOUNTING AS A STRATEGIC INSTRUMENT IN CONTEMPORARY FINANCIAL MANAGEMENT

Autori: Adrian Nicolau, Lecturer PhD, University Athenaeum of Bucharest Larisa Roxana Manea, PhD student Valahia University of Targoviste | Denumirea publicației/conferinței: International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

[2023]

INFORMATION BASE ACCOUNTING EXPERTISE IN MANAGERIAL ACTIVITY

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. A. PANTAZI, University of Valahia Targoviste | Denumirea publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Mai 2023

[2023]

NEW PERSPECTIVES FOR IMPROVING THE QUALITY OF AUDIT MANAGEMENT

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. BRATU, University of Valahia Targoviste. | Denumirea publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Martie 2023

[2021]

FRAUD MECHANISMS - ACCOUNTING AND FISCAL EVALUATION - SEEN AS POSSIBILITIES FOR ESTIMATING THE UNDERGROUND ECONOMY

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest | Denumire a publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 63, Septembrie 2021

[2021]

KEY INSTRUMENTS IN THE FIGHT AGAINST FRAUD: THE IMPORTANCE OF FISCAL EDUCATION

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, V. NEACSU, University of Valahia Targoviste, E. VASILE, Athenaeum University, Bucharest. | Denumirea publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 54, Iunie 2021

[2021]

ACCOUNTING DIFFICULTIES REGARDING FICTITIOUS OPERATIONS

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest. | Denumire a publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 61, Martie 2021

[2019]

ANALYSIS OF THE SPECIFIC MONEY LAUNDERING CRIMINAL CASES EVOLUTION IN ROMANIA

Autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, P. GRUIA, University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest. | Denumirea publicației/conferinței: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 55, Septembrie 2019

CONFERINȚE ȘI SEMINARE

[22/05/2025 – 23/05/2025] On-line ZOOM platform, Meeting ID: 824 0833 3778

International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

Joi, 22 mai 2025

Întâlnirea participanților

Sesiune plenară de deschidere

- Discurs de deschidere - Lector universitar doctor Radu Gheorghe, Rectorul Universității Ateneu din București
- Discurs de deschidere - Iordan Marioara, doctor, cercetător senior, Institutul de Prognostic Economică, București, România
- Lecție plenară 1 Prof. doctor Vasile Emilia – Universitatea Ateneu din București –
INFRAȚIUNEA DE SPĂLARE A BANILOR ÎN CONTEXTUL CONTRACȚIEI ECONOMICE NAȚIONALE
- Lecție plenară 2 Lector universitar doctor Radu Gheorghe, Universitatea Ateneu din București –
COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI SIMȚUL DE COMUNITATE, REZILIENȚA ȘI ORIENTAREA SPĂRĂRII SPRE BINELE COMUN. O SCURTĂ ANALIZĂ A TRANSFORMĂRII TEMERILOR ECONOMICE ÎN RESENTIMĂRI.

Discurs de încheiere

- Lecție plenară 3 Marioara Iordan, doctor în științe, Cercetător Șef, Institutul de Prognostic Economică, Academia Română, Mihaela-Nona Chilian, doctor în științe, Cercetător Șef, Institutul de Prognostic Economică, Academia Română -
EVOLUȚII ALE COMPORTAMENTULUI FINANCIAR AL GOSPODĂRIILOR DIN ROMÂNIA ÎN PRIMELE DECENII ALE SECOLULUI XXI

Secțiunea 1 ECONOMIE

CONTABILITATEA BAZATĂ PE PROIECTE CA INSTRUMENT STRATEGIC ÎN MANAGEMENTUL FINANCIAR CONTEMPORAN

autori: Adrian Nicolau, lector doctor în științe, Ateneul Universitar din București, Larisa Roxana Manea, doctorandă Universitatea Valahia din Târgoviște

Vineri, 23 mai 2025

Secțiunea 2- Management și Administrație Publică

CUM SE UTILIZEAZĂ SITUAȚIILE FINANCIARE ÎN TRENDUL ANALIZEI ECONOMICE GLOBALE

autori: Liliana Manea, lector doctor în științe, Ateneul Universitar din București Larisa Roxana Manea, doctorandă Universitatea Valahia din Târgoviște

MINISTRY OF EDUCATION AND RESEARCH
VALAHIA UNIVERSITY of TÂRGOVIȘTE
IOSUD – DOCTORAL SCHOOL OF ECONOMIC SCIENCES AND HUMANITIES
FUNDAMENTAL FIELD OF ECONOMIC SCIENCES
ACCOUNTING FIELD

SUMMARY OF THE DOCTORAL THESIS

The cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud

PhD. SUPERVISOR

Prof.univ.dr. Emilia VASILE

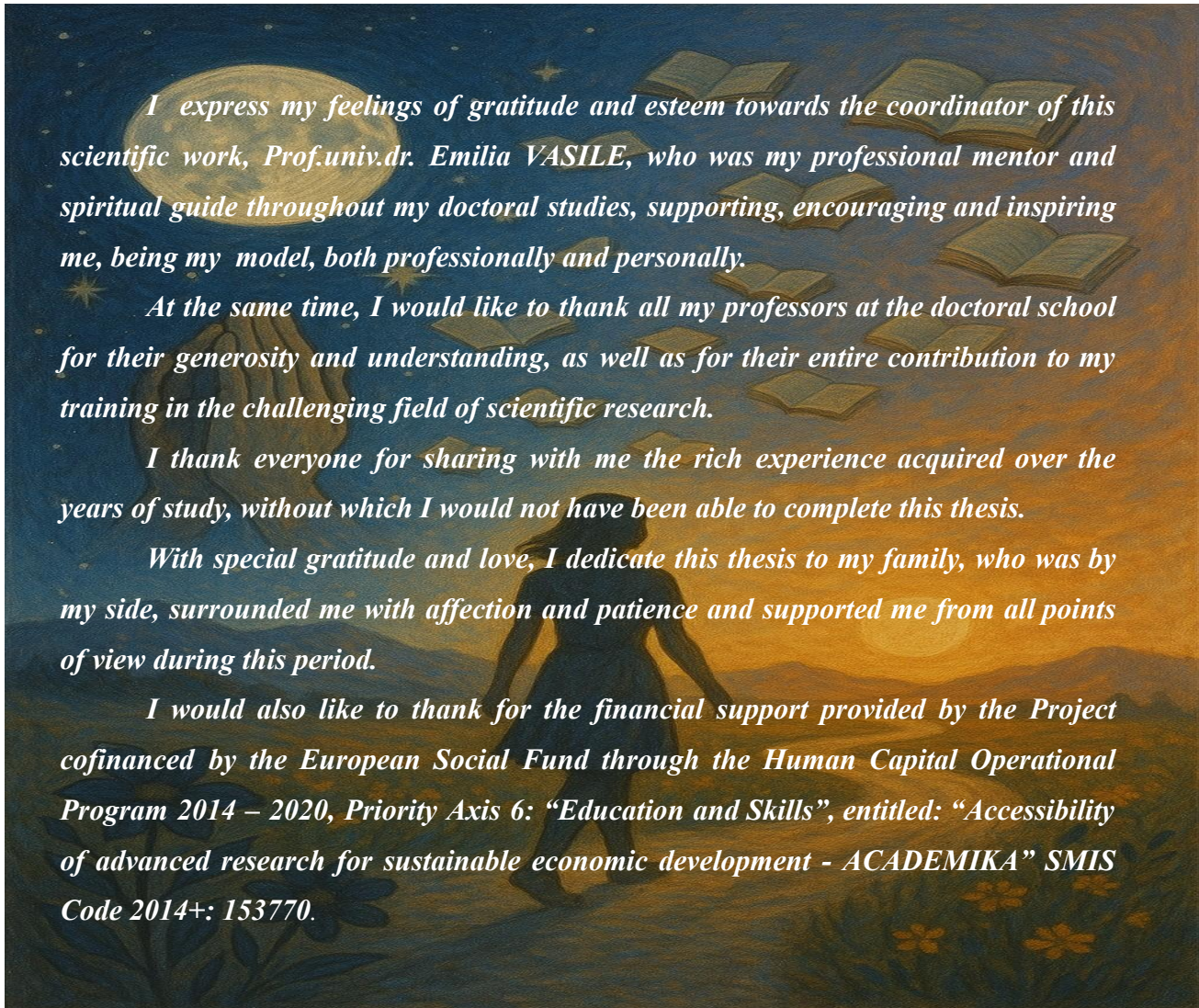
Phd. STUDENT

Larisa - Roxana MANEA(Mîrșan)

TÂRGOVIȘTE 2025

Motto: *Life is a permanent journey in which the desire for knowledge directs our steps towards new horizons. We discover ourselves, those around us, and we discover the world we live in.* (author, 2025).

THANKS

I express my feelings of gratitude and esteem towards the coordinator of this scientific work, Prof.univ.dr. Emilia VASILE, who was my professional mentor and spiritual guide throughout my doctoral studies, supporting, encouraging and inspiring me, being my model, both professionally and personally.

At the same time, I would like to thank all my professors at the doctoral school for their generosity and understanding, as well as for their entire contribution to my training in the challenging field of scientific research.

I thank everyone for sharing with me the rich experience acquired over the years of study, without which I would not have been able to complete this thesis.

With special gratitude and love, I dedicate this thesis to my family, who was by my side, surrounded me with affection and patience and supported me from all points of view during this period.

I would also like to thank for the financial support provided by the Project cofinanced by the European Social Fund through the Human Capital Operational Program 2014 – 2020, Priority Axis 6: “Education and Skills”, entitled: “Accessibility of advanced research for sustainable economic development - ACADEMIKA” SMIS Code 2014+: 153770.

Larisa - Roxana Manea (Mîrșan), Târgoviște, 2025

THE OPPORTUNITY AND RELEVANCE OF THE SCIENTIFIC RESEARCH APPROACH

From the bibliometric research conducted, we found that, at the current stage, the specialized literature abounds in studies on financial fraud and fraudulent accounting methods used by companies in the USA, Europe and Asia, affecting the credibility of the accounting profession. Although apparently, accounting information can be viewed as a numerical expression, which faithfully reflects economic phenomena, viewed retrospectively, from the origins of accounting, as a mixture of art and science, to social science, accounting information cannot be considered accurate, except by circumstantial evidence to the principles, methods and professional reasoning, transparently assumed by the accounting professional. In this context, creativity in accounting is somewhere between positive and negative, with the opinions of specialists being in the majority in condemnation of the creative side.

In this context, assuming that the social role of accounting must be improved, not just at the paradigm level, this thesis was animated by the omniscient desire to amplify the awareness of the phenomenon of financial fraud in the current thinking of the accounting professional, in order to increase his responsibility regarding the importance of ensuring the quality of accounting information, constructed and communicated through financial statements to any interested user.

In the understanding of this scientific approach, the accounting of the future will be oriented mainly towards the analysis of accounting information, the operations of entering and processing primary data being the attribute of automated processes. It is undeniable, however, that financial fraud also uses new tools that have entered the economic environment with the digitalization of economies, in which sense, we considered that it is necessary to deepen the studies carried out by other authors on the methods of revealing financial fraud at the level of enterprises, but also to perpetuate the efforts to update them, through new scientific studies, empirically validated. Integrating our vision into the picture of the specialized literature, we are convinced that the interest in studying the possibilities of revealing financial fraud, as well as its determining factors, by using accounting information within a system of methods facilitated by economic-financial analysis, fuzzy logic and econometrics, is still insufficiently beaten ground.

By promoting the reorientation of traditional accounting-specific functions, of primary data processing, which will more than likely become automated, to the economic-financial and statistical analysis of accounting information, in order to discover its new cognitive valances, we

are confident that the results of this research can be useful to the business environment and specialized institutions, particularly in the process of revealing financial fraud. This scientific approach has integrated, during its development, the premises of interest for a future interdisciplinary research direction, oriented towards the methodical consolidation of a specialization in the field of financial fraud, in the category of specific competencies, attributable to an expert accountant, namely the specialization of forensic expert accountant, which is not recognized at the legislative level in our country, but is developed in other countries, especially in the USA.

Last but not least, we believe that, by deepening the knowledge of fraud, using complex analyses of the accounting product, new research directions can be discovered, by identifying and effectively applying methods and techniques to reveal financial fraud, with the ultimate goal of preventing, combating and reducing it, highlighting the cognitive contribution of accounting information in a panoramic vision of fraud in financial statements.

In order to capture the current state of the scientific knowledge regarding the relationship between accounting information and financial fraud, with a panoramic vision, but also focused on the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud, we conducted a bibliometric analysis of the specialized literature, based on the selection of topics similar to the research topic of the doctoral thesis, both in the titles and in the descriptive content of the scientific articles studied.

The bibliometric analysis was limited to a period of 20 years. We chose 2002 as the starting date, because it is linked to major financial scandals, known internationally (including the adoption of the Sarbanes-Oxley Act, in the United States of America, with a significant impact on the prevention, disclosure and investigation of financial fraud), and 2022 as the end date, in order to have a more up-to-date picture of research in the field, relative to the progressive stages of the doctoral thesis.

Compared to other studies of this type, we found that, in the area of bibliometric studies identified in the specialized literature, analyses were carried out on the same type of specialized works, but the authors' approaches were different. For example, Knudsen (2020) systematically reviewed the existing literature in financial accounting, but only in a critical spirit, and Moll and

Yigitbasioglu (2019) conducted a traditional literature review to analyze the results in the fields of accounting and auditing, but without associating them with financial fraud. The present study contributes to the enrichment of the specialized bibliometric literature, analyzing accounting from the perspective of its cognitive contribution related to the disclosure of financial fraud, providing an overview of the status of research in this field.

The data analysis method was inspired by the works published by Jaba (2011, 2022), who identified, from a statistical point of view, the trends manifested in research on a certain field based on the factorial analysis of multiple correspondences (AFCM). This qualitative analysis method involves recording, at the level of a sample of n individuals, the values for a series of m associated variables and, after studying the associations within a scatter diagram, on a system of factorial axes organized according to the importance given to each association, the profile of an individual from a certain group can be described (Jaba and Robu, 2011).

We concluded that the authors' concerns for conducting empirical research, which uses statistical models to detect fraud (~19%) and fraud in financial statements (~14%), were prioritized, followed by those regarding fraud risk assessment (~10%) and, to a lesser extent, IT fraud, related to the digitalization of accounting processing operations (~7%), an aspect explainable by the identification of such guidelines only in the last 5 years, compared to the selection period.

We sought to identify the causes that led to the choice of a particular research topic, in relation to the events that occurred internationally in this field. It was found that a large part of the research studies were initiated after the famous financial scandals of 2000 and 2002, because between 2003 and 2005, 29% of the studies selected in the sample were published, of which 72% develop empirical analyses regarding the identification of fraud disclosure patterns, the determinants of fraud, the risk of fraud and fraud in financial statements.

The studies identified between 2006 and 2008 have a weight of 13% in the total period analyzed, of which 33% of them are critical approaches on the role of the accounting profession in the disclosure and prevention of fraud in financial statements and 60% empirically validate fraud disclosure models. For the period between 2009 and 2012, a relatively constant interest was identified in the publication of studies (14% of the total period), mostly critical (50% of the

total selected sample); the orientation in this period is more accentuated for the critical analysis of the determinants of fraud, but also for the verification of statistical models of fraud disclosure in financial statements; a particular characteristic of this period is the presence in a percentage of 31% (of the total period) of literature review articles (history of fraud, description of famous frauds and taxonomy of fraud).

Regarding the period between 2013 and 2018, we found a gradual increase to 17% in total, of the authors' interest in the topic of financial fraud, of which the order of preference shifted towards critical studies (73.7%) and then towards empirical studies (15.8%). The authors' topic during this period is oriented towards discussing the issue of preventing and identifying fraud in financial statements and, largely, towards emphasizing the role of the accounting profession in complementarity with IT fraud, in the context of the development of the digitalization of economies.

For the last analyzed period, between 2019 and 2022, a significant increase (26% in total) in the interest of authors in addressing fraud in the context of the digitalization of economies, as well as in the context of the emergence and consequences of COVID on the economy was noted. For the recorded increase, in the structure, critical studies (62%) are developed on the influences of digitalization and artificial intelligence on the risk of fraud in financial statements, but also empirical studies (27.6%) on the challenges of the accounting profession to acquire new skills and abilities for involvement in multidisciplinary analyses of financial fraud. Literature review studies record a constant trend of decreasing scientific interest (from 31.3% in the period between 2002 and 2012, to an average of 10.2% in the period between 2013 and 2022).

In the last phase of the study, we mapped the associations of research topics on a radar diagram, which arranges the dispersion of research topics in a clockwise system, which allowed us to evaluate the frequency of occurrence of a research topic.

Based on the studies included in the chosen sample, a structured analysis of the main ideas regarding the issue of the cognitive contribution of the use of accounting information in the process of revealing financial fraud, between 2002 and 2022, was also conducted. This exploratory analysis was ultimately intended to validate the interest and topicality of the research in the doctoral thesis.

The set of research ideas developed by the authors, resulting from reading scientific articles, was structured into three major areas of interest, assigned to the research topic of the doctoral thesis: (1) financial fraud, (2) fraudulent creative accounting and (3) methods of using accounting information to reveal fraud in financial statements. In a separate note, some research directions proposed by the authors were also highlighted, intended to highlight the cognitive contribution of accounting in general and of the use of accounting information, in particular, in the process of economic-financial data analysis, as an expected stage of developing the skills of the accounting professional in an era of digitalization.

First, we systematized the opinions on the conceptualization of financial fraud in the identified specialized literature, then highlighting the most relevant ones regarding the determinants of financial fraud. Regarding the role of accounting information in revealing fraud in financial statements, motivated by the scale and resonance of the major financial scandals that occurred in the global financial markets, we highlighted only those works that were most cited by the authors. We continued with the authors' concerns regarding undisclosed creative accounting in the context of fraudulent financial statements, a concept that, in our opinion, should be identified as accounting fraud, in order to differentiate it from creative accounting as a factor of progress.

The third structure of scientific ideas was oriented towards the results of empirical research conducted by some authors, regarding the use of accounting information for the purpose of revealing fraudulent financial statements, in order to highlight the state of scientific knowledge in this field, directly related to the research topic of the doctoral thesis. Last but not least, we reviewed the authors' concerns for identifying new research directions regarding modern methods of using accounting information, in general, and in relation to fraud detection and investigation, in particular.

From the systematic study of the specialized literature, we focused on the authors' opinions regarding the concept, taxonomy, the most common typologies of fraud, individualized according to the fraud schemes used and the specific contexts of manifestation of financial fraud.

The authors' opinions on the topics related to the chosen theme of the doctoral thesis were focused on three areas of scientific debate: (i) financial fraud does not yet have a universally accepted definition by the scientific community, (ii) creative accounting is obsessively linked to

fraudulent financial reporting, and (iii) empirical research on the use of accounting information to analyze the conditionality links between the determinants of fraud highlights the increasingly significant cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud.

RESEARCH CONTEXT

The motivation for choosing the research topic is given by its relevance, topicality and direct impact on the current economic reality, being circumscribed by the desire to continue the work initiated decades ago by numerous researchers and thus, to exploit a subject that arouses continuous interest worldwide, both for the academic community and for the business environment, as well as for any user interested in the qualitative capacity of accounting information to reveal financial fraud.

The effective applicability of scientific research methods was achieved at the level of a sample of 204 companies operating in the national business environment, generically called enterprises, regardless of the legal organization they have (joint-stock companies, limited liability companies, private, state or mixed capital). Combining a panoramic view of financial fraud with a practical vision, of know-how, of the methods of using accounting information in the complex process of revealing fraudulent financial statements, we achieved an empirical validation of the social contribution of accounting, thanks to the qualitative characteristics of accounting information, capable of revealing financial fraud, within complex, interdisciplinary studies. Finally, the results obtained through subjective or objective approaches are subject to inherent limitations, which give the entire scientific endeavor, development possibilities within future research directions.

The scientific research carried out within this doctoral thesis assumes as a premise the general idea that financial fraud is a crime, because it is viewed only as an action that violates the law. Consequently, the use of the terms fraud, financial fraud and financial crime has been put on an equal footing within scientific research. Last but not least, these forms of addressing financial fraud are united, due to the increasing scale, recognized worldwide, as the existence of a phenomenon of financial fraud, given that financial fraud has always existed and, undoubtedly,

will exist in the future. The real dimension of financial fraud can never be measured accurately, but any effort to reveal it can only be beneficial and contributory, overall, to the progress of society.

From the point of view of scientific research methodology, traditional research methods were used: systematic and structured analysis, statistical survey based on questionnaires, synthesis, induction and deduction, analogy and comparative analysis, statistical methods of mathematical modeling.

We concluded that, by building a statistical model, which facilitates the analysis of interdependence and causal relationships, a series of answers can be provided regarding the laws governing the phenomenon of financial fraud, with the possibility of extrapolation, generalization or even prediction of the existence and consequences of fraud in financial situations. This area of scientific research was also developed in the doctoral thesis, through empirical and explanatory research, which argues the operational objectives of capitalizing on the theoretical research undertaken, in order to reflect the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud, within a general objective of continuous improvement of the social role of accounting.

THE MAIN OBJECTIVE OF THE DOCTORAL RESEARCH

The research philosophy refers to the development of understanding and knowledge of the research subject, characteristic of positivist and interpretative orientations, according to which general and operational hypotheses could be formulated, suitable for testing, by observing the economic reality at the level of a sample of enterprises from the national business environment (Bucharest municipality and Ilfov sector). In this context, the objectives and working hypotheses of the scientific research (general and specific) were established, consisting in the development of assertions, the verification, validation or invalidation of which was materialized at the end of the scientific study.

In the process of developing the scientific research, we started from a general research hypothesis, particularized in a hypothesis specific to the research topic, which was subsequently described through operational research hypotheses, generated by the epistemological questions

that we organized within a general, analytical research plan described at the beginning of each chapter.

The general objective of scientific research - the fundamental foundation of scientific construction - is to validate the following assertion: Accounting is a social science that contributes to the progress of humanity.

THE SPECIFIC OBJECTIVES

The specific objective of this scientific research lies in the motivation for choosing the research topic and is built on the following assertion: Capitalizing on the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud leads to an increase in the social role of accounting science.

RESEARCH HYPOTHESES

General hypothesis of scientific research: The increase in the social role of accounting science is unequivocally associated with the quality of accounting information, communicated to any interested user, through summary financial reports, unaffected by fraud.

Specific hypotheses for choosing the research topic:

I(s1): The social role of accounting is fulfilled by ensuring the quality of accounting information constructed and communicated through financial statements, which are not affected by fraud.

I(s2): The social role of accounting is improved through the cognitive contribution of accounting information palletized in a system of economic-financial indicators, capitalized on in the construction of statistical models, capable of revealing the existence of fraud in financial statements.

In order to achieve the main objectives of the scientific research (general and specific), an operational research plan was designed, containing operational objectives, developed within each chapter of the doctoral thesis, based on epistemological questions that have aroused the

permanent interest of research in the field, the importance and topicality of studying the possibilities of obtaining new answers being certain. Last but not least, the scientific approach assumes the validation or invalidation of assertions directly related to the established operational objectives, in order to progressively highlight the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud.

The operational hypotheses and epistemological questions that build the concrete scientific research plan, circumscribed to the chosen research topic, are presented synoptically at the beginning of each chapter of the doctoral thesis.

APPLIED SCIENTIFIC RESEARCH METHODS

In the process of implementing the research, we explained: what we know and how we capitalize on what we know, so as to obtain the results pursued by the operational plan of scientific research. What we know was highlighted in the theoretical sections of the four chapters. This knowledge was obtained based on the systematized analysis of the specialized literature identified during the completion of the doctoral thesis, by observing and comparing various opinions and how they relate to the economic reality affected by financial fraud, as it can be reflected in the summary accounting statements.

In order to assess the relevance of accounting information in revealing financial fraud, as well as to determine its correlation with the economic performance of enterprises, affected or not by fraud, we used the statistical survey method to evaluate the perception of specialists in the field (accounting experts, members of CECCAR with relevant experience of over 10 years in carrying out accounting expertise, especially in criminal cases). In the debate on the economic performance of enterprises, we analytically and descriptively approached the calculation of a system of economic-financial indicators, using the comparison method, both by difference (absolute values) and by ratio (relative values or percentages). We also resorted to the economic financial analysis method to aggregate the system of indicators in direct or indirect correlation with the factors influencing fraud in the financial statements and to assess their relevance in the overall picture, we used the comparison method in time and space. We described the content and structure of some economic-financial indicators to give consistency to their importance, as they were subsequently tested and analyzed in the empirical research conducted.

Through empirical studies on a sample of Romanian companies, we aimed to validate, through actual knowledge, the existing theories regarding the elements of fraud (the fraud triangle created by Cressey in 1957 and its subsequent development into the fraud hexagon, carried out by Vouras in 2019). This validation was carried out in stages, through statistical methods of progressive study of the elements of financial fraud. Applied research thus helped us to establish a link between the objectives of our research and the discoveries that resulted from the processing of data collected within probabilistic analysis models: the Beneish MSCORE model and the fuzzy logic model.

Finally, the results of this empirical research were introduced into the final, complex empirical research to identify an econometric model that would highlight the causal links and interdependencies specific to the determinants of fraud in financial statements.

STRUCTURAL ARCHITECTURE OF THE DOCTORAL THESIS

The doctoral thesis entitled: *The cognitive contribution of accounting information in the process of accounting information disclosure*, is structured in four chapters, to which are added the Introduction and General Conclusions, Innovative Personal Contributions, Recommendations for Future Research Directions and finally, Research Limitations, as well as the Bibliography studied.

In the **Introduction**, I explained the conceptual and motivational framework of the doctoral thesis, related to the current context of development of the phenomenon of financial fraud and the possibilities of disclosure, using accounting information. Through a bibliometric analysis oriented towards verifying and validating the importance and topicality of my own scientific approach, I highlighted the constant concerns of the academic world, in the efforts to capitalize on accounting information for the disclosure, prevention, combating and reduction of financial fraud.

Chapter I represents the fundamental research and the result of a systematic review of the specialized literature on the evolutionary theories of fraud and fraudulent action, with critical and analytical assessments of the concept of fraud, typologies and frequent ways of manifestation. In order to determine the ways in which accounting information can be creatively

valorized in order to reveal the existence of financial fraud, we explained what we know, that is, the understanding of the concept of fraud, what are the factors that determine it, what is the typology and how we can analyze the elements of fraud. Since fraudulent financial reporting has been the predominant object of research in this field, we also considered it appropriate to provide a synoptic description of the fraud schemes characteristic of this complex type of financial fraud.

Last but not least, we considered it important to highlight the negative and positive aspects of creative accounting, addressing accordingly the line of knowledge design within this chapter, the dark side, generating accounting fraud. In this context, the structuring of the scientific approach is circumscribed to a descriptive method of presenting the factual elements that delimit accounting fraud from creative accounting, completed with critical assessments regarding the role and importance of the qualitative characteristics of accounting information, produced and communicated by the accounting professional within the financial statements, in relation to the ways of manifestation of the fraudulent action.

Finally, we conducted a descriptive, quantitative and qualitative analysis on the contemporary dimensions of financial fraud at the international, community and national levels, which shows that fraud in financial statements has produced and still produces the largest monetary losses.

In **Chapter II**, we had a different approach to identifying the knowledge management issues in the communication of accounting information production about enterprises. In short, we did not choose to criticize, but opted for the development of knowledge in this field, in order to find methods to improve the quality of accounting information, considering it the cornerstone of a more complex, visionary construction for the current evolutionary stage of accounting, which in association with the scientific nature of economic-financial analysis, can acquire new cognitive valances. In the near future, the activity of the accounting professional will be predominantly reoriented towards the economic-financial analysis of automatically processed accounting information. In the spirit of this forecast, we promoted the utilitarian contribution of the systematization of accounting information from financial reports, amplifying its qualitative characteristics, but also highlighting its specific vulnerabilities in the process of building and communicating financial statements to various users.

This conceptual approach was translated into the applied field, abstracting fraud into a language specific to accounting information, through palletization actions in a system of indicators called the *Guidance Board for the financial analysis of fraud*. This scholastic instrument was subjected to a statistical survey method, in order to validate its own conviction by examining with interest the opinions of accounting professionals within CECCAR, regarding the importance of economic and financial analysis indicators that, through innovative association, can lead to the disclosure of causal relationships between the economic performance of a company and the action of fraud in the financial statements communicated to users. The results of the opinion poll survey were empirically validated by implementing a statistical indicator correlation model, internationally recognized as being capable of revealing creative accounting actions in fraudulent financial statements, materialized in intentional income inflation. The empirical research was conducted, in this case, on a pilot sample of enterprises, applying the Beneish MSCORE method, both in the original formula with 5 parameters, and in an innovative formula called MSCOREM, having as a novelty the replacement of a parameter from the original Beneish equation with the debt-to-asset ratio (leverage effect). Since the results validated the effectiveness of the modified MSCOREM model, under this impetus of innovation, we extended its application to a sample of 204 enterprises from the national business environment, over a period of 5 years.

The results of the empirical research undertaken in this scientific endeavor fall within the area of scientific studies that have confirmed the effectiveness of the Beneish MSCORE model in revealing potential fraud in financial statements, but also bring added value by initiating a new MSCOREM model, adapted according to our own theoretical research and empirically validated by comparison with MSCORE.

In **Chapter III**, the continuation of the scientific approach was visionarily directed towards the pragmatic amplification of the utility of accounting information systematized within the Guideboard for Financial Fraud Analysis, initiated within the statistical survey in Chapter II, by developing an applicative model, based on fuzzy logic theory.

We have appealed to the benefits of economic logic, adapting fuzzy logic, by intentionally associating ten economic-financial indicators, in five categories of derived indicators, with empirically confirmed values for revealing fraud in financial statements, due to the causal and interference links between them. Through the method we have approached, we have

conceptualized an *Accounting Information Quality Index*, which innovatively captures the mission of revealing a potential fraudulent inflation of expenses in financial statements.

We have intensified the cognitive contribution of accounting information, by verifying the Accounting Information Quality Index, within an empirical research conducted on a sample of 204 enterprises from the national business environment, both at an integrated level and at a level structured by CAEN codes (construction, retail trade and manufacturing). Similar to the Beneish model, the results of the empirical research based on the fuzzy logic model validated the contributory power of systematized accounting information, materialized in the disclosure of enterprises at risk of financial statement fraud.

A theoretical, normalized representation of the structural and aggregate values obtained empirically for the linguistic variable of the Accounting Information Quality Index revealed that, as the quality of accounting information increases, the risk of fraud in financial statements decreases to the same extent. However, we must show that, in fact, the quality of accounting information contained in financial statements is the result of the action of several variables (e.g.: corruption, asset theft, auditor independence, management quality, professional accounting responsibility, etc.), an aspect that required the integration of this Index into a more complex study, an approach implemented in the next chapter.

In **Chapter IV**, we conducted a complex empirical research, on a conceptual basis still recognized as reliable, namely the Hexagon Fraud theory. Empirical research on the causes of fraud according to the Hexagon fraud model, developed by Vousinas (2019), is very scarce, at least within the limits of the studied referential. In this context, we chose the Hexagon Fraud theory as a conceptual basis and empirically analyzed the effect of the factors of the Hexagon Fraud model, using econometric methods to identify and describe fraudulent financial reporting.

The essential motivation for the complex empirical research was driven by the existence of contradictory results in the specialized literature regarding the determinants of fraudulent financial reporting, the extent of the financial reporting phenomenon associated with creative accounting, and the limited research using the fraud hexagon theory.

As a result of the complex research in this chapter, we obtained an original econometric model, to evaluate the existence and intensity of causal links between some of the derived

indicators considered important based on the studies in the previous chapters, as well as other qualitative or quantitative indicators, added here to give more consistency to the empirical results. The constructed econometric model revealed the concentrated effect of the determinants of fraudulent financial reporting, also broken down by influence rates. The results of the empirical research showed that: (1) fraudulent financial reporting is positively influenced, to a large extent (i.e. by a percentage of 64.64%) by: the financial soundness ratio, the leverage effect, the dynamics of uncollected income and the quality index of accounting information, but (2) fraudulent financial reporting is not influenced or is insignificantly influenced by changes in administrators, collusion in public procurement contracts or accountant arrogance.

Through the empirical research conducted, we found that the Fraud Hexagon theory is, in fact, an analytical description of the three determinants of fraud conceptualized by the Fraud Triangle. Thus, the research results align with authors who do not empirically confirm the Fraud Hexagon theory, because, in this case, we cannot speak of introducing new elements into the Fraud Triangle, but of an analytical approach to the same three determinants (pressure, opportunity and rationalization).

The positive association between accounting and econometrics strengthens the cognitive contribution of accounting information in reflecting inter-conditionality links between the different economic-financial indicators, capable of revealing fraud in financial statements. This last aspect was the final target of the complex empirical study, materialized in the construction of an original econometric model for estimating the existence and elements of financial fraud, whose utility we can endorse in an optimistic spirit, both for the practice of revealing and investigating financial fraud, and for consolidating scientific research in the field.

The doctoral thesis was completed with **General Conclusions**, synthesizing personal contributions and recommendations generated by the overall results of scientific research.

In relation to the inherent **limitations of scientific research**, I finally proposed future directions for scientific research, because the field of knowledge is circumscribed to an unlimited extent, in which only the imagination of human intelligence can navigate, continuously discovering new challenges for the use of accounting information in the process of revealing financial fraud.

FINAL CONCLUSIONS

Although it is not conceptualized in a unified way, both at the legislative level and in the complex academic area of specialized literature, fraud is not a new activity, having existed since antiquity. It is also indubitable that financial fraud has existed and will always exist. The starting point in understanding financial fraud is accepting the reality of its permanence. Even if fraud has always existed and will always exist, any actions to reveal and investigate fraud can only be beneficial to the hope of prevention and reduction over time.

From the specialized literature analyzed in this paper, the existence of a phenomenology of financial fraud can be observed. Through the complexity of this phenomenology, the issue of financial fraud has determined a series of interactions with fields such as: accounting, auditing, economic-financial analysis, logic, internal control, law, econometrics. According to the structural and systematized analysis of the specialized literature from the last two decades and beyond, as presented in the Introduction, we noted that, in studies oriented towards the phenomenon of financial fraud, the use of statistical methods in the process of revealing fraud, particularized in fraudulent financial reporting, has occupied an important place, but this territory of theoretical and empirical research is not sufficiently populated.

Summarizing the research in Chapter I, we align ourselves with the beliefs of other authors, stating that fraud is a widely publicized term, but a universal definition of fraud could not capture all its forms of manifestation. Applied to the field of accounting, viewed in its evolution as an art and science, we can state that fraud manifests itself creatively, but through the bad faith application of professional reasoning, in the process of production and communication of accounting information.

The biggest financial scandals have been publicized as the product of creative accounting, but an objective analysis of their concrete manifestation has led to the conclusion that the techniques used are not limited to interpreting the law, but also to violating it, which indicates that we are dealing with accounting fraud that also included creative accounting techniques. It is therefore unfair to exclusively condemn creative accounting, as long as the fraud itself was committed by intentionally violating the law, with the direct intention of deceiving the beneficiaries of the accounting information.

A solution to delimit creative accounting from accounting fraud requires an improvement in the transparency of accounting policies, by assuming the responsibility of management for disclosing the creative accounting techniques used in the construction of summary financial reports. The inclusion of an ***Explanatory Note***, specifically dedicated to describing the influences generated by creative accounting, as an annex to the annual financial statements, may constitute a voluntary compliance with transparency, which would delimit creative accounting from accounting fraud, because in this case, the decisions of any interested user are taken in ignorance, by assuming the risk associated with the accounting options used creatively.

Worldwide, the phenomenon of fraud, and in particular fraud in financial statements, produces significant monetary losses, with a magnitude that has remained constant over time. The schemes and methods of committing fraud have also remained consistent over time, being even adapted to the current expansion of the digitalization of economies. This perpetuation of the evolution of financial fraud is worrying and any method of revealing fraud can only be beneficial to society. The cognitive valences of accounting are recognized in the specialized works of the last twenty years on this winding terrain of revealing, preventing, combating and reducing financial fraud and, undoubtedly, will be continuously improved, in the hope of reducing the phenomenon of fraud. In support of this vision, in Chapter II I associated accounting with the scientific valences of economic-financial analysis in order to discover new cognitive dimensions of accounting information.

We highlighted the importance of aggregating and disaggregating accounting information into economic-financial indicators, innovatively palletized in a Guide Table for the financial analysis of fraud, which we subjected to relevance verification, within the framework of an opinion poll survey. We obtained the informed opinions of accounting professionals from CECCAR with relevant experience in carrying out accounting expertise in criminal cases, regarding the importance given to some indicators from the Guide Table, considered capable of highlighting both the economic performance of a company and the potential existence of fraud in financial statements. Based on the results obtained from the opinion poll, we built an empirical research based on the idea that **we must respond to fraudulent creativity through creativity in revealing it.**

The conceptual basis of the research was inspired by the five-parameter Beneish MSCORE model. We innovatively adapted this model by replacing an indicator used by Beneish with the debt-to-assets ratio, also confirmed by accounting professionals as relevant in fraud detection. We successively applied the original MSCORE model and the innovative MSCOREM model on a pilot sample of enterprises and comparing the results we found that MSCOREM offers more precision in fraud detection. Under the impetus of the results obtained, we extended the empirical research to a sample of 204 enterprises operating in the national business environment, over a five-year time span. The empirical study revealed that there is a biunivocal link between creativity, the quality of accounting information and fraudulent financial reporting of a company, thanks to the use of both MSCORE and MSCOREM models.

Although only MSCORE is internationally recognized as a scientific method, we modestly believe that the innovative MSCOREM model can also be used singly or in tandem with MSCORE, precisely to amplify the validity of empirical research. We are convinced that this MSCOREM version can be used to reveal creative accounting both individually and on different aggregation structures (regions, countries, etc.), finding its practical utility also in monitoring or investigating the risk of fraud by tax authorities, auditors, consultants or other specialized persons.

The premise of the scientific approach developed in Chapter III places the accounting of the future predominantly towards the economic-financial analysis of accounting information, the operations of entering and processing primary data being the attribute of automated processes. In the spirit of this prediction, taking into account the influences of artificial intelligence on the accounting work environment, we empirically treated new cognitive dimensions of accounting information from the perspective of using the fuzzy logic method to investigate the risk of fraud in financial statements.

The aim of the empirical research was conceptually directed towards the innovative modeling of an *Accounting Information Quality Index*, by intentionally associating a number of 10 economic-financial indicators, included in the Financial Fraud Analysis Guide, into five derived indicators, capable of suggesting, in a normal economic logic, a possible use of fraudulent techniques to manipulate expenses in financial statements.

The accounting information quality index created using the fuzzy logic model was empirically verified on a sample of 204 national enterprises, both individually and at the aggregate level, as well as by disintegration according to NACE codes (Construction, Retail Trade and Manufacturing).

The results obtained revealed that the Construction sector has the lowest value of the Accounting Information Quality Index, being affected by fraud to the greatest extent, an aspect that is also confirmed by studies of specialized bodies. However, the aggregate value of this index signaled a low risk level of fraud in financial statements through fraudulent misrepresentation of expenses (7.35% of all enterprises studied). Although the Accounting Information Quality Index contained in the financial statements of the enterprises studied highlighted a high quality for 92.65% of all enterprises, the presence of distortions also generated by fraudulent actions cannot be excluded, at the level of those enterprises in the sample, which recorded a value of this Index, higher than the average, an aspect that can be investigated in more detail, depending on the interest given to the respective enterprise. Finally, it must be recognized that an estimation method does not provide certainty and accuracy.

The perspective of implementing the fuzzy model, even in its simplest form, as it was built in this study, can prove, in a concrete way, its practical utility. In a complex form, this model can integrate a large number of quantitative and qualitative indicators, in which case, we consider it necessary to develop a specialized software for analyzing the interdependence and interference links of indicators. We are convinced that the development of this tool in a complex form, given the expansion of artificial intelligence in most areas of accounting information analysis, can constitute a modern method for assessing the risk of fraud in financial statements for control authorities, but can also be the subject of future multidisciplinary research.

To capitalize on the theoretical and empirical research in the previous chapters, the scientific approach was completed in Chapter IV, by conducting a complex empirical study of econometric modeling of the determinants of fraudulent financial reporting.

The research is conceptually based on the Hexagon model of fraud, introduced by Vouisinas (2019), which developed the Pentagon of fraud conceptualized by Horwath (2012), adding collusion to five other determinants of fraud, namely: pressure, opportunity, rationalization,

capacity and ego. Thus, inspired by Vousinas' assertion, we built the research on a conceptual basis still recognized as reliable, namely the Hexagon Theory of Fraud.

The econometric model that expresses the correlation link and the intensity of the links between the risk of fraud in financial statements and the determinants of fraud, obtained within the framework of complex empirical research, for a sample of 204 enterprises operating in the national environment, is the following:

$$\text{RFF}=3,536+3,296 \text{ ILV }-1,091 \text{ RSF}+1,730 \text{ INFV }-0,347 \text{ ICAL}$$

This empirically validated econometric model means that:

(1) fraudulent financial reporting is positively influenced, to a large extent (i.e. by 64.64%) by: the financial soundness ratio, the leverage effect, the dynamics of uncollected revenues and the accounting information quality index;

(2) fraudulent financial reporting is not or is only insignificantly influenced by changes in management, collusion in public procurement contracts, or accountant arrogance;

(3) the contribution to the upward variation in the fraudulent financial reporting rate (the dependent variable) is divided by the following determinants, expressed by independent variables:

- a 32.96% share of the fraudulent financial reporting rate can be caused by a positive one percent change in leverage;
- a 10.91% percentage of the fraudulent financial reporting rate can be caused by the negative variation of one percentage point in the financial soundness rate;
- a 17.3% percentage of the fraudulent financial reporting rate can be caused by the positive variation by one percentage point in uncollected receivables;
- a 3.47% percentage of the fraudulent financial reporting rate may be caused by fraudulent manipulation of expenses using undisclosed creative accounting techniques, associated with the variation of the Aggregate

Accounting Information Quality Index by one percentage point;

- a percentage of 35.36% of the fraudulent financial reporting rate can be attributed to the positive variation with a percentage of other factors, non individualized or unknown. In relation to this percentage, which cannot be ignored (~1/3 of the total), we deduced that the analysis should be further developed to identify other aggregate indicators capable of describing the causes of potential fraud in financial statements, leaving room for future scientific research.

The research conducted in Chapter IV has empirically demonstrated that there are logical and factorial-causal links of an economic nature between accounting information that facilitate the identification and description of the determinants of financial fraud through appropriate statistical methods.

The results of this scientific approach amplify the existence of contradictory results in the specialized literature regarding the determinants of fraudulent financial reporting, because on the one hand, it does not confirm that the magnitude of the phenomenon of fraudulent financial reporting must necessarily be associated with creative accounting, but on the other hand, it is in consensus with other authors regarding the identification of positive influences on fraud, by analyzing the changes in the evolution of indicators such as leverage, financial soundness ratio or the dynamics of receivables collection.

On a separate note, but imposed by the concerns materialized in the empirical studies in this paper, noting that the economic-financial analysis of the accounting information contained in the financial statements and the use of statistical methods for the disclosure and investigation of financial fraud are widespread practices in Western countries, we believe that we should find them, as soon as possible, in the skills of the accounting professional in our country. However, the accounting competence of investigating financial fraud is not recognized, in a uniform manner, at national, European or international level, as a specialization of the accounting professional, for which superior knowledge and skills are required than the ordinary accountant. This topic may be the subject of future research, being initiated here only for the purpose of valorizing the accounting professional who is involved in fraud disclosure and investigation

activities, following the good practices of other countries, especially the USA. The specialization of forensic accounting experts, similar to that in the USA, is a premise for increasing the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud.

Conclusions and final assessments regarding the verification and validation/invalidation of research hypotheses: We answered the following epistemological research questions:

Main operational hypothesis ☐ I (1): The need to disclose financial fraud is universal. We answered the following epistemological research questions: ☐ Q (1.1): Can the concept of financial fraud have a universally recognized definition and typology? ☐ Q(1.2): Is there a one-to-one relationship between creativity, the quality of accounting information and fraudulent financial reporting by a company? Is creative accounting a form of financial fraud?	Through the answers provided, we concluded that financial fraud is a phenomenon that has consistently captured the attention and concerns of scientists over time. However, there is no universally accepted definition of fraud in the scientific community. Only in relation to the features and manifestations of financial fraud has a typology of fraud been outlined, universally recognized over time and called the fraud tree theory (ACFE, 1996). Definition proposed within the scientific approach carried out: financial fraud is a generic term, because it encompasses all forms of action specific to human imagination, but has as common, defining features, the intentional actions through which a person illegally obtains a financial advantage, using deception techniques (false representation or distortion of reality). Starting from this definition, we highlighted that the essential element of delimiting accounting fraud is proving the intention of the person who resorts to creative accounting techniques. In principle, such an intention can only be manifested through bad faith, and the act materialized in causing harm to another person must be criminalized by law. Only in the case of violation of the law can we have the correct representation of financial fraud. Creativity is inevitably driven by alternative accounting methods of producing accounting information, because creativity in accounting is inextricably linked to its evolution as an art and science. When applied responsibly, creativity can contribute to increasing the reliability of accounting
---	---

☐ Q (1.3): Have the typology and scale of financial fraud at national, European and global levels remained consistent over time?	information, avoiding the emergence of fraudulent financial reporting. Otherwise, creativity applied fraudulently leads to the production and communication of poor quality accounting information, resulting in fraudulent financial statements. By segregating data on the extent of fraud at the global, community and national levels, it has emerged that the schemes and methods that fraudsters use to commit financial fraud remain consistent over time. Even though fraud has always existed and will always exist, any actions to reveal and investigate it can only be beneficial to the hope of prevention and reduction over time. Thus, accounting information - the finished product of the accounting professional's activity - is positively associated with the possibilities of revealing financial fraud, in the current context of digitalization of the world economy. We must respond to the creativity of fraud with creative methods of revealing it.
Conclusion: Operational Research Hypothesis I(1) was validated. ☐ Operational Objective A(1) met: Fraud is a complex concept, it has existed since ancient times and, undoubtedly, will always exist. Creative accounting is a factor of progress and must be, unequivocally, delimited from financial fraud.	

Main operational hypothesis ☐ I (2): Economic-financial analysis contributes positively to improving the quality of accounting information in the process of revealing financial fraud manifested through revenue manipulation.	Through the answers provided, we concluded that accounting information produced by accounting and valued through economic and financial analysis contributes to improving the credibility of a company if it proves to be useful to the user interested in the economic performance of the company and if it is not affected by fraud. Accounting information - the finished product of the accounting professional's activity - is positively associated with economic and financial analysis, because the accounting information contained in the financial statements can be innovatively exploited through palletization actions in a system of economic and financial indicators, capable of revealing potential fraud through revenue manipulation, associated with the financial performance of a company. Accounting information quantitatively expresses economic activities, through an aggregate system of indicators, specific to the financial reports communicated by
---	---

We answered the following epistemological research questions: ☐ Q (2.1): Is accounting information communicated through summary financial reporting useful even when affected by fraudulent actions? ☐ Q(2.2): Does economic-financial analysis contribute to improving methods for detecting fraud through the manipulation of income in financial statements? ☐ Q(2.3): Can a causal link be determined between a company's financial performance and fraud committed through creative accounting techniques?	companies to various users. This system of indicators was palletized in the research within a Guide to the Financial Analysis of Fraud. The use of statistical methods in the process of detecting financial fraud, particularly in fraudulent financial reporting that includes creative accounting techniques, has occupied an important place in scientific studies of the last decades, but there is still enough room in this research territory to be populated with empirical evidence. We tested econometric methods for detecting accounting fraud, from the perspective of using economic-financial analysis indicators of business performance, which can be associated within indicators derived using the Beneish statistical model, to reveal fraud in financial statements communicated by businesses to various users. The original Beneish model and the innovative one proposed in this research showed that, between accounting information, there are causal and interdependent links, of an economic nature, which facilitate the disclosure of fraud in financial statements, through appropriate statistical methods.
Conclusion: Operational Research Hypothesis I(2) was validated. ☐ Operational Objective A(2) met: Accounting is positively associated with economic and financial analysis, through the cognitive contribution of the actions of palletizing the accounting information contained in the financial statements, capitalized on in a system of indicators, capable of revealing financial fraud.	

Main operational hypothesis I (3): The quality of accounting information is unambiguously associated with the need for aggregated valorization of	The accounting of the future will be oriented mainly towards the analysis of accounting information, the operations of entering and processing primary data being the attribute of automated processes. In this paradigm of the future, we have developed new dimensions of accounting information, using fuzzy logic to highlight the importance of knowing the valences of accounting information derived from financial indicators that describe the economic
---	--

accounting information in the process of identifying financial fraud, manifested by the manipulation of expenses, through fuzzy logic. We answered the following epistemological research questions: ☐ Q3.1: Q3.1: Is there an unambiguous association between fraudulent manipulation of expenses and negative changes in the trend of a company's financial performance? ☐ Q3.2.: Is fuzzy logic a tool that contributes to improving the methods of revealing fraud through fraudulent manipulation of expenses in financial statements?	performance of any enterprise affected by fraud through the manipulation of expenses and by association can contribute to the disclosure of fraudulent financial statements. Currently, the Fuzzy Logic theory represents one of the foundations of modern artificial intelligence. The fuzzy model developed in the research was based on the existence of rules that easily explain the cause- effect relationships between intentionally chosen variables-indicators, simplifying the general framework for the manifestation of uncertainty, by ranking the risks that may occur, both based on the opinions of experts in the field and on the available data. Through the fuzzy logic method, we conceptualized an Accounting Information Quality Index that is dependent on a selected number of indicators associated with economic performance, capable of revealing fraud through the manipulation of expenses in financial statements. The obtained model showed that fraudulent manipulation of expenses in financial statements is positively associated with a decrease in the quality of accounting information communicated through financial statements to various users. The results of the empirical research confirmed the bi-univocal link between the quality of accounting information and the need for aggregate valorization of accounting information in the process of revealing fraudulent financial statements.
Conclusion: Operational Research Hypothesis I(3) was validated. ☐ Operational Objective A(3) met: Accounting is positively associated with fuzzy logic, through the cognitive contribution of modeling actions of an Accounting Information Quality Index, capable of revealing fraud in financial statements.	

Main operational hypothesis ☐ I (4): Applying appropriate statistical methods to analyze logical inter conditionality links, specific to primary and derived accounting information, facilitates the disclosure of fraud actions in summary financial statements. We answered the following epistemological research questions: ☐ Q(4.1): Are there inter conditionality links between the information communicated through financial statements, whose causal correlation analysis is necessary for the disclosure of fraudulent financial statements? ☐ Q (4.2): Can the use of an aggregate indicator for analyzing the quality of accounting information within an econometric model for estimating the risk of fraud in financial statements contribute to a better understanding of the causes of fraud?	The complex empirical study developed on a sample of 204 enterprises operating in the national economic environment allowed the identification of an original econometric model for evaluating the existence and intensity of causal links between some of the derived indicators, considered important based on the studies in previous chapters, as well as other qualitative or quantitative indicators, added here to give more real consistency to the results, validating the usefulness of accounting information in the process of revealing possible inter conditionalities of the links between different indicators capable of revealing fraud in financial statements. The research is conceptually based on the Hexagon model of fraud, introduced by Vousinas (2019), adapted through econometric modeling. Through the research, we found that aggregated analysis indicators of the quality of accounting information, valued by building an econometric model capable of revealing fraudulent financial statements, can contribute to a better understanding of financial fraud and the causes of fraud. We also concluded, based on empirical data, that an appropriate econometric model for estimating the existence and intensity of causal links between the determinants of financial fraud, improves the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing fraudulent financial statements.
Conclusion: Operational Research Hypothesis I(4) was validated. ☐ Operational Objective A(4) met: Accounting and econometrics are positively associated in the process of revealing financial fraud.	

In conclusion, the operational research hypotheses have a convergent alignment with the specific research hypotheses defined in the research plan:

Hypotheses specific to the research topic	Specific objective
☐ I (s1): The social role of accounting is fulfilled by ensuring the quality of accounting information constructed and communicated through financial statements, which are not affected by fraud. ☐ I (s2): The social role of accounting is improved by the cognitive contribution of accounting information palletized in a system of economic-financial indicators, capitalized in the construction of statistical models, capable of revealing the existence of fraud in financial statements.	☐ Objective FULFILLED: Capitalizing on the cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud leads to an increase in the social role of accounting science.
☐ The general hypothesis of scientific research is validated: The increase in the social role of accounting science is unequivocally associated with the quality of accounting information, communicated to any interested user, through summary financial reports, unaffected by fraud Financial fraud, embodied in the construction and communication of fraudulent financial statements, is a phenomenon that brings the greatest financial losses worldwide. In this context, any efforts to reveal financial fraud can only be beneficial for the entire society. The cognitive contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud was innovatively highlighted in this scientific work through positive associations with economic- financial analysis, fuzzy logic and econometrics. It was demonstrated through empirical research that the use of appropriate statistical methods for valorizing accounting information palletized in a system of chosen indicators can generate added value in the effort to know financial fraud, constituting a premise towards its reduction. The cognitive valences of accounting were thus innovatively highlighted from various, multidisciplinary perspectives. The interest of any user of accounting information to make decisions based on financial statements unaffected by fraud gives the scientific approach a mobilizing, integrative role in social actions to reveal financial fraud, an essential condition for the progress of society.	
☐ The general objective of scientific research – the fundamental foundation of scientific construction– is FULFILLED: Accounting is a social science that contributes to the progress of humanity.	

PERSONAL CONTRIBUTIONS

The personal contribution to the state of knowledge shows the added value of the research, the innovative element and the personal imprint of the author, for which the entire doctoral thesis was circumscribed to this aim. At the level of knowledge in the field, the personal contribution is found in the quantitative and qualitative studies carried out in chapters I-IV. The originality of the research carried out, in accordance with the scientific objectives of the doctoral thesis, is materialized through a series of novel elements, which increase the scientific value of the studies carried out. Thus, the original contributions of the doctoral thesis can be summarized as follows:

1) Personal contributions with innovative value, developed within the **Introduction** section:

Conclusion: Operational Research Hypothesis I(3) was validated.

Operational Objective A(3) met: Accounting is positively associated with fuzzy logic, through the cognitive contribution of modeling actions of an Accounting Information Quality Index, capable of revealing fraud in financial statements.

- ✓ conducting a systematic and structured study of the specialized literature from the period between 2002 and 2022, focusing on financial fraud and methods of using accounting information in revealing financial fraud.

The bibliometric analysis carried out met the research's topical objective, synthesizing the existing literature on financial fraud, from an accounting perspective, under the current digitalization trends and providing an adequate substantiation of the opportunity and the keen interest given to the research topic, but also to highlight directions for future research. This literature review brings an original contribution, because it is individualized from other similar studies by the following characteristics: it uses a structured and systematized literature review as a research method, while most other identified studies have used either only the systematic literature review (Knudsen, 2020) or the traditional literature review (Moll and Yigitbasioglu, 2019); also the research undertaken analyzes the field of accounting in association with financial fraud, while others (Knudsen, 2020) refer only to the field of accounting, financial fraud being only an additional finding, not the main one. Last but not least, the bibliometric analysis performed includes scientific articles that are not found in the previous research studied.

The personal contribution at the theoretical level can be attributed to the following assertions:

- ✓ we found, mainly, that the use of statistical methods for cognitive valorization of accounting information in the process of revealing financial fraud, particularly in fraudulent financial reporting, has occupied an important place in the studies conducted, but this area of scientific research is not sufficiently populated;
- ✓ we found that, in studies focused on the phenomenon of financial fraud, there are concerns of the accounting profession regarding the disclosure of financial fraud, but in a personal sense, a similar body to the Association of Certified Fraud Examiners (ACFE), which currently exists in the USA, should be established at the national level, in which the accounting expert would acquire, through appropriate specialized training, the competence of forensic accounting expert (currently not recognized by law in Romania).

2) Personal contributions with innovative valence, developed within **chapter I**:

- **fundamental research on the concept of fraud**, its typology and forms of manifestation, as well as the ways in which accounting information can be affected for the purpose of fraud;

The personal contribution at the theoretical level is attributed to the following assertions:

- ✓ first of all, fraud requires creativity, which is certainly materialized by breaking the law
- ✓ in general, a person's normative values regarding good and evil dictate their behavior and determine compliance or non-compliance with the law;
- ✓ financial fraud is a generic term, as it encompasses all forms of action specific to human imagination, but its common, defining features are intentional actions through which a person illegally obtains a financial advantage, using deceptive techniques (false representation or distortion of reality);

- ✓ the concept of financial fraud cannot have a universally recognized definition, but a typology of the mode of manifestation can be abbreviated, within which fraud in financial statements is universally recognized;
 - ✓ the fraud action triangle facilitates understanding how fraud occurs and gives accounting the role of proving the effectiveness of fraud, as well as its financial consequences;
 - ✓ observing the fraud theories developed from the Fraud Triangle to the present, one cannot speak of the introduction of a new element into the Fraud Triangle, but of an analytical approach to the same three determining factors (pressure, opportunity and rationalization), but from the perspective of the existence of a larger number of fraudsters in collusion;
- **fundamental research on the concept of creative accounting**, materializing the effort to delimit it from accounting fraud, in order to highlight the progress factor ensured by the development of creative, healthy accounting, within the limits imposed by the law;

The personal contribution at a theoretical level can be attributed to the following assertions:

- ✓ accounting policies significantly influence the quality of accounting information, both in the production process and in the communication process within financial reporting;
- ✓ intentional omission or knowing violation of the law should be clearly qualified as accounting fraud, and creativity should be given the privileged place it deserves with prestige;
- ✓ from the cross-sectional analysis of the biggest financial scandals, publicized as the product of creative accounting, we found that the techniques used are not limited to interpreting the law, but also to violating it, so in essence, we are dealing with accounting fraud also using creative accounting techniques. In this context, it is unfair to exclusively condemn creative accounting, as long as the fraud itself was committed by intentionally violating the law, with the direct intention of deceiving the beneficiaries of the accounting information;

- ✓ financial statements containing significant accounting information, omissions unexplained or false accounting information, produced without respecting the characteristic of accurate representation, reduce the reliability of accounting information, causing users of financial statements to make wrong decisions, decisions that they would not have made if they were correctly informed about the accounting policies used in applying the qualitative characteristics of the accounting information contained in the financial statements. In such a situation, accounting information becomes an element of financial fraud;
- ✓ financial reports communicated to users should contain a **special statement done by management regarding the assumption of responsibility for the use of creative accounting techniques** and the fact that the use of accounting information remains, under these conditions, at the discretion of the interested user, who, knowing the facts, will assume responsibility for his own decision; such a document, officially assumed by the company's management, **could be entitled Explanatory Note on the Financial Influences of the Application of Creative Accounting Techniques**, in order to contribute to the awareness of the positive side of creativity in accounting and, last but not least, to reduce the perception of the undue association of creative accounting with accounting fraud. In this way, any user of accounting information is aware of the facts and decides according to his own convictions on the foreseeable consequences of the use of creative accounting;
- ✓ in relation to the features of fraud, we explained **when the four attributes of fraud can be met in the case of financial reporting affected by fraud**, namely:
 - (1) the professional accountant and the management of the entity made a material misstatement (produced and communicated financial reports in violation of the general principles of applying the qualitative characteristic of fair presentation),
 - (2) they knew that the statement was false,
 - (3) the user of the accounting information contained in the financial reporting relied on that statement and,
 - (4) unknowingly, he suffered a material and financial loss.

- **descriptive research embodied in the cross-sectional analysis of statistics provided by prestigious professional associations**, based on which, I synoptically described the current context of the extent of financial fraud, in order to highlight the importance and topicality of my own scientific study; the personal contribution at a theoretical level is attributed to the following assertion: the typology and extent of financial fraud at national, European and global levels have remained consistent over time.

3) Personal contributions with innovative valence, developed within **chapter II:**

- **fundamental research on the contribution of economic-financial analysis to the palletization of accounting information for the purpose of revealing fraud in financial statements**, through which we demonstrated that the accounting-economic-financial analysis binomial represents a factor of progress in the knowledge of fraud in financial reporting.
- **building a Financial Fraud Analysis Dashboard, containing a set of 52 aggregate indicators**, capable of depicting the economic performance of enterprises affected by fraud and revealing, through a palletization appropriate to economic logic, the existence of creative accounting techniques in fraudulent financial statements.
- **statistical survey-type research** conducted among accounting experts in Romania to highlight the usefulness of palletizing accounting information within the Guidance Board in the specific research field of financial fraud analysis associated with the economic performance of enterprises affected by fraud, but also to innovatively validate relevant indicators in the subsequent empirical analysis of the existence of fraud in financial statements;
- **empirical research in which we have leveraged, through an innovative approach, the Beneish MSCORE model of revealing fraudulent financial statements**, containing potential manipulations of income through the use of creative accounting techniques. We have built empirical research **on the idea that we must respond to fraudulent creativity through creativity in revealing it**. The innovative personal contribution is given by the construction of a model called MSCOREM and its empirical

validation in comparison with the original MSCORE. The results of the research undertaken showed that, similar to the Beneish model with 5 parameters and MSCOREM, it correctly identified the enterprise with fraud risk, but with more precision. The empirical study carried out proved that there is a biunivocal link between creativity, the quality of accounting information and fraudulent financial reports of an enterprise, revealed by the MSCORE and MSCOREM statistical models. Although only MSCORE is internationally recognized as a scientific method, we believe that the innovative MSCOREM model can also be used singly or in tandem with MSCORE, precisely to amplify the validity of empirical research.

- **the extensive application of the innovative MSCOREM model on a sample of 204 enterprises** operating in the national environment over a five-year period (2018 – 2022). The results of the empirical study revealed that, similar to European statistical studies, the Construction sector is most affected by fraud, compared to Retail Trade and Manufacturing; however, we found that there is still enough room in this research area to be populated with empirical evidence.

At a theoretical level, the personal contribution can be attributed to the following assertions:

- ✓ Accounting information contributes to improving the credibility of an entity if it proves to be useful to the interested user and if it is not affected by fraud;
- ✓ The quality of accounting information is unequivocally associated with the need for aggregate valorization of accounting information in the process of disclosing financial statements frauduloase; manipularea frauduloasă a cheltuielilor în situațiile financiare este asociată pozitiv cu scăderea calității informației contabile comunicate prin situațiile financiare către diverși utilizatori.

4) Personal contributions with innovative valence, developed within **chapter III**:

- **empirical research aimed at highlighting the positive association between accounting and fuzzy logic, in revealing the techniques of fraudulent manipulation**

of expenses in financial statements; in this sense, we identified causal links between a series of indicators compiled from the financial statements of a number of 204 enterprises operating in the national business environment, which **we then innovatively aggregated into an analysis tool called the Accounting Information Quality Index**, whose utility we also verified by including it in an econometric model for investigating fraud in financial statements, as the final result of the research. The model was applied both individually and aggregated for the 204 enterprises included in the empirical studies in the previous chapter, but also by disintegrating them, palletized according to the CAEN code of the activities, in order to also identify an Accounting Information Quality Index specific to the field of activity. The results of this research were also facilitated by the experience gained in professional activity, a context in which the perspective of implementation, even in the simplest form, as it was built in this study, can prove, in a concrete way, its practical utility. We have also developed a predictive and logical scheme for the development of a software for the application in a complex form, of the fuzzy model thus created, which if accompanied by a user-friendly interface, can constitute for specialized control structures, a modern method of revealing fraud in the financial statements of enterprises; for this purpose, the fuzzy model can also be the subject of future research, the subject not being exhausted yet.

5) Personal contributions with innovative valence, developed within **chapter IV**:

- **building an econometric model to estimate the contribution of the determinants of fraud in financial statements** – complex empirical research; we integrated both the results of fundamental research and the results of empirical research obtained during doctoral studies; through the econometric model we created, we empirically estimated the contribution of the determinants of fraud in financial statements, using specific econometric analysis methods (correlation and logistic regression, significance tests), capable of providing a panoramic and focused image of the correlation and factorial-causal links between them.

Chapter IV of the thesis constitutes in itself an innovative contribution to the development of the specialized literature concerned with the empirical testing of fraud

theories, materialized in the identification of an econometric model for estimating the tendency to fraud in financial statements, whose utility we can endorse in an optimistic spirit, both for the practice of efforts to reveal financial fraud, and for the consolidation of scientific research in the field. We built the research on a conceptual basis given by the Fraud Hexagon Theory (a current development of the Fraud Triangle), because we found the existence of contradictory results in the specialized literature regarding the determinants of fraudulent financial reporting, the extent of the phenomenon of fraudulent financial reporting associated with creative accounting and the limited research that uses the fraud hexagon theory.

The originality of the scientific research is that, in addition to the way of expressing the variables in the fraud hexagon, it also contributes to the understanding of the factors that can affect fraudulent financial reporting in the context of the national business environment, having the conviction that the use of econometric methods in establishing causal links between the determinants of fraud (the fraud hexagon theory) is an approach with the same degree of scientific innovation. The complex empirical research conducted concluded that fraudulent financial reporting is positively influenced to a large extent (64.64%) by the financial soundness rate, the leverage effect, the dynamics of uncollected income and the dynamics of net accounting assets; on the other hand, fraudulent financial reporting is not influenced or is insignificantly influenced by changes in administrators, by the arrogance of the accountant or by collusion; because a percentage; 35.36% remained in charge of the positive variation with a percentage of factors, non-individualized or unknown, the empirical results obtained leave room for future research directions.

The personal contribution to populating the field of scientific studies interested in the contribution of accounting information in the process of revealing financial fraud is highlighted by the empirical validation of some links of conditionality and influences of the determining factors of financial fraud, linguistically expressed as follows:

- (1) there is a positive, directly proportional association between the variation in leverage and fraudulent financial reporting;
- (2) there is a positive, inversely proportional association between the variation in the financial soundness ratio and financial statement fraud;

(3) there is a positive, directly proportional association between the variation in uncollected revenues and fraudulent financial reporting;

(4) there is a positive, inversely proportional association between the variation in the Accounting Information Quality Index and financial statement fraud.

However, ineffective monitoring reflected by changes in administrators, collusion reflected by a decrease in net accounting assets in the case of association with obtaining public procurement contracts, and the accountant's arrogance, do not affect fraudulent financial reporting.

The results of this scientific approach amplify the existence of contradictory results in the specialized literature regarding the determinants of fraudulent financial reporting, because on the one hand, it does not confirm that the magnitude of the phenomenon of fraudulent financial reporting must necessarily be associated with creative accounting, but on the other hand, it is in consensus with other authors regarding the identification of positive influences on fraud, by analyzing the changes in the evolution of indicators such as leverage, financial soundness ratio and receivables collection rate. The relevant innovative contribution is the introduction of MSCOREM and the Accounting Information Quality Index in the development of the econometric model approached at the end of the scientific research, which has proven that it can highlight the cognitive contribution of accounting information in revealing the presence of fraud in the financial statements of companies.

PROPOSALS FOR FUTURE RESEARCH

It is undeniable that any scientific effort, even if it makes significant contributions to research in the field, always has limitations that constitute a source of substantiated recommendations for future research directions. The limitations in the systematic analysis of research ideas related to the topic of this doctoral thesis are determined by the complexity of the phenomenon of financial fraud, the controversial opinions of the authors in the specialized literature on the subject, but also by the impossibility of debating all the factors that led to the development of fraudulent actions. Thus, we summarize the following limitations that may generate future research directions:

- at a theoretical level, for constructing the current stage of the cognitive process and for identifying the evolution and extent of fraud at a global level, but also at a national and community level, we can recognize an approach under the realm of subjectivity, because we chose those specialized opinions that, in our view, seemed to be the most relevant, leaving room for other authors to develop a different vision;
- in the case of exploratory studies that synthesize analyses carried out by authors and several organizations in the field, our research excluded some analyses from national and international publications, also with a note of subjectivity, considering them irrelevant; this attitude does not exclude the situation that other authors may have other opinions and depict the trend and extent of financial fraud, as well as the way of using accounting information in revealing financial fraud, according to their own inner convictions;
- for theoretical debates, even though the number of scientific articles studied was quite large, we modestly admit that we could not include all the research in this field of the doctoral thesis, so the information collected is limited to those considered to be the most relevant according to our own professional reasoning.

Based on the empirical results of this scientific research, future directions may aim at:

- conducting complex empirical studies on the motivational factors of financial fraud at the regional and/ or international level.
- quantitative and qualitative analysis of the challenges of the accounting profession regarding the current status and possibilities for developing data analysis skills in the context of digitalization, in the creation and implementation of software robots for process automation, both for the purpose of preventing and revealing financial fraud
- analysis of the social impact that may be generated by the expansion of the activity of accounting professionals in the area of statistical analysis of accounting data, as well as a new specialization of the accounting expert in Romania (forensic accounting expert)
- testing the MSCOREM model on sets of enterprises, grouped at the level of counties, regions, countries, etc.
- developing a software program for applying the fuzzy logic model in a complex formula, with multiple dependent and independent variables, depending on the analysis interest of various users
- expanding the econometric model through sectoral, regional, national and even international analyses, including complex comparative analyses.

Continuing research in this area of cause-effect relationships between variables that can describe financial fraud is very important, because it provides confirmation and authenticity to

previous research. We believe that it is necessary to continue applying the studies in this paper, including in different economic conditions, so that the results obtained may reveal new elements of the manifestation of the fraud phenomenon. At the same time, we show that it is appropriate to encourage researchers from interested professions (accountants, auditors, IT specialists, tax consultants, standardization bodies, etc.), in order to create interdisciplinary teams oriented towards developing better solutions for revealing the elements of the concrete manifestation of financial fraud and limiting the effects produced by fraudulent actions that affect the quality of accounting information contained in the financial statements communicated to various users. Finally, we must recognize that financial fraud will never disappear, but any action aimed at reducing it can only be beneficial

RESEARCH DISSEMINATION

The dissemination of research results conducted during doctoral studies was materialized through the publication or communication of scientific papers as follows:

A. Articles published in journals indexed in international databases:

- articol: ***KEY INSTRUMENTS IN THE FIGHT AGAINST FRAUD: THE IMPORTANCE OF FISCAL EDUCATION***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 54, Iunie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, V. NEACSU, University of Valahia Targoviste, E. VASILE, Athenaeum University, Bucharest.
<http://aimr.univath.ro/en/article/KEY-INSTRUMENTS-IN-THE-FIGHT-AGAINST-FRAUD-THE-IMPORTANCE-OF-FISCAL-EDUCATION~1212.html>
- articol: ***ANALYSIS OF THE SPECIFIC MONEY LAUNDERING CRIMINAL CASES EVOLUTION IN ROMANIA***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 55, Septembrie 2019, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, P. GRUIA, University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.

<http://aimr.univath.ro/en/article/ANALYSIS-OF-THE-SPECIFIC-MONEY-LAUNDERING-CRIMINAL-CASES-EVOLUTION-IN-ROMANIA~1188.html>

- articol: ***ACCOUNTING DIFFICULTIES REGARDING FICTITIOUS OPERATIONS***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 61, Martie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.

<http://aimr.univath.ro/en/article/ACCOUNTING-DIFFICULTIES-REGARDING-FICTITIOUS-OPERATIONS~1246.html>

- articol: ***FRAUD MECHANISMS - ACCOUNTING AND FISCAL EVALUATION - SEEN AS POSSIBILITIES FOR ESTIMATING THE UNDERGROUND ECONOMY***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 63, Septembrie 2021, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.

<http://aimr.univath.ro/en/article/FRAUD-MECHANISMS--ACCOUNTING-AND-FISCAL-EVALUATION--SEEN-AS-POSSIBILITIES-FOR-ESTIMATING-THE-UNDERGROUND-ECONOMY~1259.html>

- articol: ***NEW PERSPECTIVES FOR IMPROVING THE QUALITY OF AUDIT MANAGEMENT***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Martie 2023, autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. BRATU, University of Valahia Targoviste.

<http://aimr.univath.ro/en/article/NEW-PERSPECTIVES-FOR-IMPROVING-THE-QUALITY-OF-AUDIT-MANAGEMENT~1296.html>

- articol: ***INFORMATION BASE ACCOUNTING EXPERTISE IN MANAGERIAL ACTIVITY***, publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Mai 2023, autor: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. A. PANTAZI, University of Valahia Targoviste.

<http://aimr.univath.ro/en/article/INFORMATION-BASE-ACCOUNTING-EXPERTISE-IN-MANAGERIAL-ACTIVITY~1304.html>

B. Participation in international conferences

- articol: ***HOW TO USE FINANCIAL STATEMENTS WITHIN THE GLOBAL ECONOMIC ANALYSIS TREND***, International Conference “Challenges of the modern economy in the context of globalization, autori: autori: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest.
- articol: ***PROJECT- BASED ACCOUNTING AS A STRATEGIC INSTRUMENT IN CONTEMPORARY FINANCIAL MANAGEMENT***, International Conference “Challenges of the modern economy in the context of globalization, autori: A. Nicolau, lector doctor în științe, Ateneul Universitar din București, L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste.

Key words: *Financial fraud; Accounting information; Econometric methods; Beneish method; Fraud investigation; Fuzzy logic method; Enterprise; Creative accounting, Forensic accountant, Forensic accounting economic and financial analysis indicators; corporate governance; financial and accounting information; performance indicators; fraud risk; fraudulent financial statement, empirical study fraud examination*

Curriculum Vitae (CV)

Roxana- Larisa Mîrșan (n. Manea)

Nationality: Romanian Date of birth: 08/01/1990

Phone number: (+40) 728987897 Email address: larisamanea@yahoo.com

Home: Craiova (Romania)

WORK EXPERIENCE

National Agency for Fiscal Administration of Romania – Craiova, Romania

City: Craiova Country: Romania

Counselor- secondment

[15/01/2025 – Current]

Occupation of the public execution position of counselor, class I, professional assistant grade, gradation 1, **within the DGRFP/ Fiscal Verification Service.**

National Agency for Fiscal Administration of Romania – Bucharest, Romania

City: Bucharest Country: Romania

Inspector

[01/11/2021 – Current]

Occupation of the public execution position of inspector, class I, assistant professional grade, gradation 1, **within the General Directorate of Risk Management/ Risk Identification Service/ Statistical Research Bureau**

BuŢtea City Hall – BuŢtea, Romania

City: BuŢtea Country: Romania

Inspector

[15/08/2021 – 31/10/2021]

Occupation of the public execution position of inspector, class I, assistant professional grade, gradation 1, **within the Office of Grant-in-Aid EU Projects**

Bucharest Municipal Parks and Gardens Company S.A. – Bucharest, Romania

City: Bucharest Country: Romania

Specialist - Economist in general economics

[06/2019 – 08/2021]

1. Commercial and Development Department, Commercial Service and Customer Contracts Service

- Preparation and transmission of financial offers
- Elaboration of the draft contract, subsequently submitted for approval, according to internal procedures; Preparation of contracts
- Verification and updating of documents related to contracts
- Creation, development and modernization of own databases, in tabular format (xls)
- Elaboration and periodic review of operational procedures and internal work instructions; related to the Commercial Service and the Customer Contracts Service;
- Ensuring permanent communication with the market, which involved a series of specific actions to influence the assumption behavior and support in the process of collecting outstanding debts
- Elaboration of billing reports and verification of invoices issued by the Economic Department
- Monthly preparation of Corporate Governance Reports
- Organizing the resolution and transmission of responses within the legal deadline to all addresses assigned to the service
- Taking on tasks and replacing the hierarchical head whenever the situation required.
- Fulfilling any other duties established in my task by the hierarchical head or by the General Manager.

Administrator

[08/2013 – 08/2014]

EDUCATION AND TRAINING

Economist PhD Researcher

Valahia University, IOSUD Doctoral School - Fundamental field: Accounting [09/2018 – Current]

City: Târgoviște | Country: Romania | Website: www.scoaladoctorala.valahia.ro | Field(s) of study: Științe economice și umaniste

Master's degree - Executive power and public administration

Athenaeum University Bucharest - Faculty of Public Administration [2019 – 2021]

City: Bucharest | Country: Romania | Website: www.univab.ro | Field(s) of study: Puterea executivă și administrația publică

Master's Degree - Accounting, Auditing and Consulting

Athenaeum University Bucharest - Faculty of Economic Studies [2016 – 2018]

City: Bucharest | Country: Romania | Website: www.univab.ro | Field(s) of study: Contabilitate, Audit și Consultanță

Activitate practică în domeniul gestiunii și consultanței fiscale la nivel național și internațional, audit intern, expertiză contabilă și control intern.

Bachelor's degree- Faculty of Business Administration

ASE, Faculty of Business Administration, with teaching in foreign languages (English department) [2016]

City: Bucharest | Country: Romania | Website: www.ase.ro | Field(s) of study: Business, Commerce and Administration

Department for Teaching Staff Training

Valahia University [2018 – 2019]

City: Târgoviște | Country: Romania | Field(s) of study: Generic programmes and qualifications: • Personal skills and development

Psychopedagogical training level 1 and Psychopedagogical training level 2

Certified Public Accountant

The Romanian Chamber of Certified and Chartered Accountants [2016]

City: Bucharest | Country: Romania

LANGUAGE SKILLS

Mother tongue(s): Romanian

Other language(s):

English

LISTENING C2 READING C2 WRITING C2

SPOKEN PRODUCTION C2 SPOKEN INTERACTION C1

Spanish

LISTENING B2 READING B2 WRITING A2

SPOKEN PRODUCTION A2 SPOKEN INTERACTION B1

Levels: A1 and A2: Basic user; B1 and B2: Independent user; C1 and C2: Proficient user

SKILLS

Microsoft Office: Word, Excel, Power Point, Outlook / Responsabilitate / Adaptabilitate / mathematical economics / disseminate results to the scientific community / write English / risk management / execute analytical mathematical calculations / analyse economic trends / mentor individuals / promote the transfer of knowledge / operate open source software

SKILLS

General

- assumption of responsibilities;
- discipline in work;
- maintaining confidentiality;
- promptness and efficiency in carrying out work;
- ability to analyze and synthesize;
- ability to work in a team;
- ability to improve;
- respect for the law.

PUBLICATIONS

[2025]

HOW TO USE FINANCIAL STATEMENTS WITHIN THE GLOBAL ECONOMIC ANALYSIS TREND

Authors: Liliana Manea, Lecturer PhD, University Athenaeum of Bucharest Larisa Roxana Manea, PhD student Valahia University of Targoviste | **Journal Name:** International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

[2025]

PROJECT-BASED ACCOUNTING AS A STRATEGIC INSTRUMENT IN CONTEMPORARY FINANCIAL MANAGEMENT

Authors: Adrian Nicolau, Lecturer PhD, University Athenaeum of Bucharest Larisa Roxana Manea, PhD student Valahia University of Targoviste | **Journal Name:** International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

[2023]

INFORMATION BASE ACCOUNTING EXPERTISE IN MANAGERIAL ACTIVITY

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. A. PANTAZI, University of Valahia Targoviste | **Journal Name:** Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Mai 2023

[2023]

NEW PERSPECTIVES FOR IMPROVING THE QUALITY OF AUDIT MANAGEMENT

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, A. BRATU, University of Valahia Targoviste. | **Journal Name:** Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 67, Martie 2023

[2021]

FRAUD MECHANISMS - ACCOUNTING AND FISCAL EVALUATION - SEEN AS POSSIBILITIES FOR ESTIMATING THE UNDERGROUND ECONOMY

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest | Journal Name: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 63, Septembrie 2021

[2021]

KEY INSTRUMENTS IN THE FIGHT AGAINST FRAUD: THE IMPORTANCE OF FISCAL EDUCATION

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, V. NEACSU, University of Valahia Targoviste, E. VASILE, Athenaeum University, Bucharest. | Journal Name: Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 54, Iunie 2021

[2021]

ACCOUNTING DIFFICULTIES REGARDING FICTITIOUS OPERATIONS

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest. | Journal Name: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 61, Martie 2021

[2019]

ANALYSIS OF THE SPECIFIC MONEY LAUNDERING CRIMINAL CASES EVOLUTION IN ROMANIA

Authors: L.R. MANEA PhD., University of Valahia Targoviste, P. GRUIA, University of Valahia Targoviste, L. MANEA, Athenaeum University, Bucharest. | Journal Name: Internal Auditing & Risk Management, Year XIX, Supplement No. 55, Septembrie 2019

CONFERENCES AND SEMINARS

[22/05/2025 – 23/05/2025] On-line ZOOM platform, Meeting ID: 824 0833 3778

International Conference "Challenges of the modern economy in the context of globalization"

Thursday, May 22, 2025

Meeting of participants

Opening plenary session

- Opening speech - University Lecturer Dr. Radu Gheorghe, Rector of the Athenaeum University of Bucharest
- Opening speech - Iordan Marioara, PhD, Senior Researcher, Institute of Economic Forecasting, Bucharest, Romania
- Plenary lecture 1 Prof. Dr. Vasile Emilia – Athenaeum University of Bucharest –
MONEY LAUNDERING OFFENCE IN THE CONTEXT OF NATIONAL ECONOMIC CONTRACTION
- Plenary lecture 2 University Lecturer Dr. Radu Gheorghe, Athenaeum University of Bucharest –
SOCIAL COHESION AND SENSE OF COMMUNITY, RESILIENCE AND ORIENTATION OF DIVISION TOWARDS THE COMMON GOOD. A BRIEF ANALYSIS OF
THE TRANSFORMATION OF ECONOMIC FEARS INTO RESENTMENTS.

Closing speech

- Plenary lecture 3 Marioara Iordan, PhD, Chief Researcher, Institute of Economic Forecasting, Romanian Academy, Mihaela-Nona Chilian, PhD, Chief Researcher, Institute of Economic Forecasting, Romanian Academy -
EVOLUTIONS OF THE FINANCIAL BEHAVIOR OF HOUSEHOLDS IN ROMANIA IN THE FIRST DECADES OF THE 21ST CENTURY

Section 1 ECONOMY

PROJECT-BASED ACCOUNTING AS A STRATEGIC INSTRUMENT IN CONTEMPORARY FINANCIAL MANAGEMENT

authors: Adrian Nicolau, PhD lecturer, University Athenaeum of Bucharest, Larisa Roxana Manea, PhD student, Valahia University of Targoviste

Friday, May 23, 2025

Section 2- Management and Public Administration

HOW TO USE FINANCIAL STATEMENTS IN THE TREND OF GLOBAL ECONOMIC ANALYSIS

authors: Liliana Manea, Lecturer, PhD in Sciences, University Athenaeum of Bucharest Larisa Roxana Manea, PhD student, Valahia University of Targoviste